

Regeringens proposition

1991/92: 43

om vissa ändringar i bestämmelserna om skattetillägg, preliminär B-skatt m. m.

Prop.
1991/92: 43

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1991.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Bo Lundgren

Propositionens huvudsakliga innehåll

De i propositionen lämnade förslagen berör främst de administrativa sanktionsbestämmelserna och innebär bl. a. vissa uppmjukningar och anpassningar av sanktionssystemet till skattereformen.

Skattetillägg föreslås kunna påföras på undandragen statlig fastighets-skatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader.

Skatte- och avgiftstillägg föreslås utgå efter en lägre procentsats när den oriktiga uppgiften är att anse som ett periodiseringsfel. En viss utvidgning av vad som skall förstås med normalt tillgängligt kontrollmaterial vid taxering och följaktligen medföra en lägre uttagsprocent föreslås också.

Den s. k. nettokvittningen, dvs. kvittningsmöjligheten mellan olika poster inom en förvärvskälla vid beräkning av underlaget för skattetillägg, föreslås slopad. Vidare föreslås att skattetillägg skall kunna påföras vid oriktig uppgift om underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst.

Förseningsavgift skall kunna påföras när den skattskyldige visserligen lämnat en självdeklaration i rätt tid men den är så ofullständig att den uppenbart inte kan ligga till grund för taxering. Förseningsavgift skall också kunna påföras om inte en s. k. särskild uppgift kommit in i rätt tid.

En ny eftergiftsgrund införs. Skattetillägg skall efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut skattetillägget. Detsamma föreslås gälla för avgiftstillägg, tulltillägg och förseningsavgift.

Eftertaxering och efterprövning föreslås inte få ske om ett beslut skulle framstå som uppenbart oskäligt.

I propositionen föreslås att en strikt kontantprincip skall tillämpas vid beskattning av inkomst av tjänst.

Vidare tas i propositionen upp en del förslag på uppbördsområdet. Beslutsbehörigheten föreslås få överföras mellan skattemyndigheter. Skattemyndigheten får möjlighet att efter ansökan besluta att en arbetsgivare vid beräkning av preliminär A-skatt inte skall ta hänsyn till förmån av fri hemresa eller ersättning för kostnader för hemresa med allmänna kommunikationer till den del förmånen eller ersättningen inte överstiger vid taxeringen avdragsgillt belopp.

I propositionen föreslås också att uttaget av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93 normalt skall vara 110 % av den slutliga skatten året före inkomståret när det gäller såväl juridiska som fysiska personer samt att fyllnadsinbetalning av preliminär skatt skall kunna göras t. o. m. den 18 februari året efter inkomståret utan att kvarskatteavgift tas ut.

Slutligen föreslås vissa mindre justeringar av uppgiftsplikten och ändringar av skatteregisterlagen bl. a. i anledning av ändrade materiella beskattningsregler.

De nya reglerna avses träda i kraft den 1 januari 1992 och i huvudsak tillämpas fr. o. m. 1992 års taxering.

1 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1990: 324)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990: 324)
dels att i 7 kap. 6 § ordet "kyrkobokförd" skall bytas ut mot "folkbokförd",

dels att 1 kap. 3 §, 4 kap. 16–18 §§ samt 5 kap. 1, 2, 4–6, 11 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 5 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Begrepp som används i denna lag har samma innebörd som i kommunalskattelagen (1928: 370) och lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.

Med kommun likställs i denna lag landsting och annan menighet som har beskattningsrätt.

4 kap.

16 §

Eftertaxering får ske om den skattskyldige

1. i självdeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för taxeringen,

1. i självdeklaration eller på annat sätt *under förfarandet* lämnat oriktig uppgift till ledning för taxeringen,

2. lämnat oriktig uppgift i mål om taxering eller

3. underlåtit att lämna självdeklaration, uppgift eller infordrad upplysning trots att han är uppgiftspliktig *enligt lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter*

3. underlåtit att lämna självdeklaration, uppgift eller infordrad upplysning trots att han är uppgiftspliktig

och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett taxeringsbeslut avseende den skattskyldige eller hans make, eller, i fråga om förmögenhetsskatt, någon annan person som samtaxeras med honom blivit felaktigt eller inte fattats.

17 §

Eftertaxering får också ske

1. vid rättelse av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

2. när kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter saknats eller varit felaktig,

3. när en ändring i ett taxeringsbeslut föranleds av beslut som anges i 13 § andra stycket 1–5.

Eftertaxering enligt första stycket 3 med anledning av beslut som anges i 13 § andra stycket 1 avseende annan skattskyldig får inte ske om beslutet skulle framstå som uppenbart oskäligt.

18 §

Eftertaxering enligt 16 § samt 17 § första stycket 1 och 2 får ske endast om den avser belopp av någon betydelse.

Eftertaxering får inte ske om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om eftertaxering avseende samma fråga.

Eftertaxering får inte ske om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt eller om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om eftertaxering avseende samma fråga.

5 kap.

1 §¹

Har en skattskyldig i självdeklaration eller annat skriftligt meddelande, som han avgett till ledning för taxeringen, lämnat uppgift som befinns oriktig, skall en särskild avgift (skattetillägg) påföras honom. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om taxering och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak *eller inte har prövats*.

Skattetillägg enligt första stycket tas ut med tjugo procent av den mervärdeskatt och med fyrtio procent av den *inkomstskatt eller förmögenhetsskatt* som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha påförts den skattskyldige eller hans make eller, i fråga om förmögenhetsskatt, någon annan person som samtaxeras med honom.

Har en skattskyldig i självdeklaration eller annat skriftligt meddelande, som han *under förfarandet* avgett till ledning för taxeringen, lämnat uppgift som befinns oriktig, skall en särskild avgift (skattetillägg) påföras honom. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om taxering och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.

Skattetillägg enligt första stycket tas ut med tjugo procent av den mervärdeskatt och med fyrtio procent av *sådan skatt som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1–4, 6 och 7* som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha påförts den skattskyldige eller hans make eller, i fråga om förmögenhetsskatt, någon annan person som samtaxeras med honom, *eller, vad gäller mervärdeskatt, felaktigt skulle ha tillgodoräknats honom. Skulle den oriktiga uppgiften, om den hade godtagits, ha medfört sådant underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret, skall skattetillägg i stället beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som*

¹ Senaste lydelse 1991:695.

Avgiftsberäkning enligt andra stycket sker efter tjugo procent i fall då den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt vid taxering. Sådant kontrollmaterial kan vara taxeringsavi, den skattskyldiges självdeklaration för det nästföregående beskattningsåret eller uppgifter som det enligt lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter åligger arbetsgivare eller andra att utan föreläggande lämna till ledning för taxering avseende någon annan. För annat kontrollmaterial än taxeringsavi och självdeklaration för det nästföregående beskattningsåret gäller vad som sagts nu endast om materialet varit tillgängligt för skattemyndigheten före utgången av november taxeringsåret. Som normalt tillgängligt kontrollmaterial anses inte meddelande från en annan skattemyndighet.

rättelsen av den oriktiga uppgiften medfört.

Avgiftsberäkning enligt andra stycket sker efter tjugo procent eller, vad gäller mervärdeskatt, tio procent av underlaget när

1. den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt för skattemyndigheten och som varit tillgängligt för myndigheten före utgången av november taxeringsåret,

2. den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförelse fråga.

2 §

Om avvikelse har skett från en självdeklaration genom skönstaxering, påförs den skattskyldige skattetillägg. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom. Vid beräkningen skall dessutom bestämmelserna i 1 § andra stycket tillämpas. Till den del skönstaxeringen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg tas ut enligt bestämmelserna i 1 §.

Om avvikelse har skett från en självdeklaration genom skönstaxering, påförs den skattskyldige skattetillägg. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom. Medför skönstaxeringen att sådant underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret minskar, skall skattetillägget i stället beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört. Vid beräkningen skall dessutom bestämmelserna i 1 § andra stycket tillämpas. Till den del skönstaxeringen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg tas ut enligt bestämmelserna i 1 §.

Första stycket tillämpas också om skönstaxering har skett på grund av utebliven självdeklaration och självdeklaration inte kommit in trots att föreläggande sänts ut till den skattskyldige. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter som den skattskyldige kan ha lämnat till ledning för taxeringen.

Första stycket tillämpas också om skönstaxering har skett på grund av utebliven självdeklaration och självdeklaration inte kommit in trots att föreläggande sänts ut till den skattskyldige. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter som den skattskyldige kan ha lämnat till ledning för taxeringen. *Innefattar skönstaxeringen att ett vid tidigare taxering fastställt underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst utnyttjas helt eller delvis, skall skattetillägg beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört. Har den skattskyldige i en skriftlig uppgift ledning för taxeringen redovisat underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret och medför sköntaxeringen att sådant underskott minskar, skall skattetillägget beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört.*

2 a §

Underlag för skattetillägg skall bestämmas utan hänsyn till invändningar rörande annan fråga än den som föranlett tillägget.

4 §

Skattetillägg tas inte ut i samband med rättelse av en felräkning eller misskrivning som uppenbart framgår av självdeklarationen eller av ett annat skriftligt meddelande från den skattskyldige. *Detsamma gäller* vid rättelse av en oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital, om rättelsen har gjorts eller hade kunnat göras med ledning av kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt

Skattetillägg tas inte ut

1. vid rättelse av en felräkning eller misskrivning som uppenbart framgår av självdeklarationen eller av ett annat skriftligt meddelande från den skattskyldige,

2. vid rättelse av en oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital, om rättelsen har gjorts eller hade kunnat göras med ledning av kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt

lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och som varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång taxeringsåret.

Skattetillegg tas inte heller ut i den mån avvikelsen avser bedömning av ett skriftligt yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång, och avvikelsen inte gäller uppgift i sak. Om den skattskyldige frivilligt har rättat en oriktig uppgift, skall skattetillegg inte tas ut.

lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och som varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång taxeringsåret,

3. i den mån avvikelsen avser bedömning av ett skriftligt yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång, och avvikelsen inte gäller uppgift i sak,

4. om den skattskyldige frivilligt har rättat en oriktig uppgift.

Första stycket 2 gäller inte i fråga om kontrolluppgift enligt 3 kap. 44 eller 45 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

5 §²

Om deklaras-skyldig inte har kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid, skall en särskild avgift (förseningsavgift) påföras honom. Sådan avgift påförs aktiefbolag med 1 000 kronor och andra skattskyldiga med 500 kronor.

Har skattskyldig, som utan föreläggande skall lämna självdeklaration, inte kommit in med deklaration senast den 1 augusti under taxeringsåret, bestäms förseningsavgiften till fyra gånger det belopp som anges i första stycket.

Om deklaras-skyldig inte har kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid *eller har han endast lämnat en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering*, skall en särskild avgift (förseningsavgift) påföras honom. Sådan avgift påförs aktiefbolag med 1 000 kronor och andra skattskyldiga med 500 kronor.

Har skattskyldig, som utan föreläggande skall lämna självdeklaration, inte kommit in med deklaration senast den 1 augusti under taxeringsåret *eller har han dessförinnan endast kommit in med en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering*, bestäms förseningsavgiften till fyra gånger det belopp som anges i första stycket.

Förseningsavgift enligt första stycket påförs också skattskyldig som har avgett en förenklad självdeklaration inom föreskriven tid men som inte följt ett föreläggande att avge en allmän självdeklaration inom den tid som föreskrivs i föreläggandet.

Har den skattskyldige inom föreskriven tid lämnat en deklaras-handling, som inte är behörigen undertecknad, tas förseningsavgift ut endast om handlingen inte undertecknas inom den tid som föreskrivs i ett föreläggande. I sådant fall beräknas avgiften enligt första stycket.

² Senaste lydelse 1990:1138.

Vad som sägs om deklarations-skyldig och skattskyldig i första och andra styckena gäller också för *handelsbolag, rederi för registreringspliktigt fartyg och sådant dödsbo som vid inkomst- och förmögenhetstaxering skall anses som handelsbolag, om bolaget, rederiet eller dödsboet inte har lämnat uppgifter som avses i 2 kap. 19 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter inom före-skriven tid.*

Vad som sägs om deklarations-skyldig och skattskyldig i första och andra styckena gäller också för *den som utan att vara deklarations-skyldig är skyldig att lämna uppgift enligt 2 kap. 25 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter eller särskild uppgift enligt 2 kap. 26 § samma lag. Vad som sägs om deklaration gäller då sådan uppgift eller särskild uppgift.*

6 §

Särskild avgift skall efterges helt, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller liknande förhållande att den framstår som ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet.

Särskild avgift skall efterges helt, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller liknande förhållande att den framstår som ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet *eller om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den särskilda avgiften.*

Skattetillägg får efterges helt när det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är ringa.

11 §

Ändras ett taxeringsbeslut skall skattemyndigheten vidta den ändring av *beslut* om skattetillägg som föranleds av taxeringsbeslutet.

Ändras ett taxeringsbeslut *i en fråga som föranlett skattetillägg* skall skattemyndigheten vidta den ändring av *beslutet* om skattetillägg som föranleds av taxeringsbeslutet.

13 §

Särskild avgift påförs som slutlig eller tillkommande skatt enligt upp-bördslagen (1953:272). Skattetillägg som inte uppgår till 100 kronor, på-förs inte. Särskild avgift tillfaller staten.

Skall någon vid taxering till stat-lig inkomstskatt påföras skattetill-lägg, *som skall beräknas efter såväl fyrtio som tjugo procent* uträknas först skatten på summan av de undanhållna beloppen. Skatten förde-las sedan vid tillämpningen av de skilda procentsatserna efter den kvotdel som vart och ett av de un-

Skall någon vid taxering till stat-lig inkomstskatt *på förvärvsinkomst* påföras skattetillägg *på undandra-gen skatt efter skilda procentsatser* uträknas först skatten på summan av de undanhållna beloppen. Skat-ten fördelas sedan vid tillämpning-en av de skilda procentsatserna ef-ter den kvotdel som vart och ett av

danhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Bestämmelserna i andra stycket tillämpas också när någon i annat fall än som avses där skall påföras skattetillägg efter skilda procentsatser.

de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Bestämmelserna i andra stycket tillämpas också när någon skall påföras skattetillägg efter skilda procentsatser på undandragen skatt i annat fall än som avses i andra stycket. Vid beräkning av skattetillägg på minskning av underskott i förvärvskälla skall underlaget vid tillämpning av de skilda procentsatserna fördelas efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Skall skattetillägg påföras efter skilda procentsatser och beräknas på såväl undandragen skatt som minskning av underskott i förvärvskälla görs beräkningen med tillämpning av andra och tredje styckena på de båda underlagen var för sig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Såvitt avser andra bestämmelser än 4 kap. 18 § andra stycket och 5 kap. 6 § första stycket tillämpas lagen första gången vid 1992 års taxering.

Lag om ändring i lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

dels att i 2 kap. 28 § ordet "landstingskommun" skall bytas ut mot "landsting",

dels att 2 kap. 20, 23, 25 och 26 §§, 3 kap. 60 § samt 4 kap. 8 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

20 §¹

Utländskt skadeförsäkringsföretag som drivit försäkringsrörelse i Sverige, skall i stället för vad som anges i 19 § i självdeklarationen lämna uppgift om premieinkomsten i Sverige.

Den som enligt 2 § 7 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall schablonbeträffas för intäkt av fastighet skall, såvitt gäller fastighetsinnehavet, i stället för vad som anges i 19 § i självdeklarationen lämna uppgift om de intäkter och omkostnader som anges i förstnämnda lagrum.

23 §²

Den som har inkomst av näringsverksamhet och som för beskattningsåret enligt lagen (1967: 531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m. i sin balansräkning redovisar pensionsskuld under rubriken Avsatt till pensioner, skall i självdeklarationen redovisa vad som avser sådana pensionsåtaganden för vilkas tryggande avdragsrätt föreligger enligt punkt 20 d jämfört med punkt 20 e av anvisningarna till 23 § kommunalskattelagen (1928: 370). Sådan redovisning skall avse förhållandena vid såväl beskattningsårets ingång som dess utgång.

Den som enligt punkt 20 a eller punkt 20 b av anvisningarna till 23 § kommunalskattelagen gjort avdrag för medel som avsatts till pensionsstiftelse eller personalstiftelse skall lämna uppgift om namn och organisationsnummer på stiftelsen.

25 §³

Handelsbolag och rederi för registreringspliktigt fartyg skall varje år till ledning för delägares taxering lämna uppgifter som avses i 19 §

Handelsbolag och rederi för registreringspliktigt fartyg skall varje år till ledning för delägares taxering lämna uppgifter som avses i 19 §

¹ Senaste lydelse 1990: 1136.

² Senaste lydelse 1990: 1136.

³ Senaste lydelse 1990: 1136.

samt för varje delägare uppgifter om hans andel av bolagets eller rederiets inkomst och värdet av hans andel eller lott i bolaget eller rederiet.

samt för varje delägare uppgifter om hans andel av bolagets eller rederiets inkomst *av varje förvärvskälla* och värdet av hans andel eller lott i bolaget eller rederiet. *Uppgift skall också lämnas om delägaras andel av skatteunderlag enligt 3 § lagen (1990:661) om avkastnings-skatt på pensionsmedel och 2 § lagen (1991:687) om särskild löne-skatt på pensionskostnader.*

Uppgifterna skall lämnas enligt bestämmelserna för allmän självdeklaration och på det sätt som anges i 28 och 29 §§.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller i tillämpliga delar även sådant dödsbo som vid inkomst- och förmögenhetstaxering skall anses som handelsbolag.

Bestämmelserna i 32 § om anstånd gäller i tillämpliga delar för uppgiftsskyldighet enligt denna paragraf.

26 §

Stiftelser eller föreningar, som är helt eller delvis *frikallade* från skattskyldighet, skall i fall som anges nedan lämna särskild uppgift om inkomst och förmögenhet, som inte *uppgetts* till beskattning i *självdeklarationen*.

Stiftelse eller förening, som är helt eller delvis *frikallad* från skattskyldighet, skall i fall som anges nedan lämna särskild uppgift om inkomst och förmögenhet, som inte *skall tas upp* till beskattning.

Uppgiftsskyldighet har

Uppgiftsskyldighet har

1. *pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m.*,

1. *personalstiftelse som avses i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall samt stiftelse som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål som anges i 7 § 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,*

2. *personalstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall,*

2. *stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar,*

3. *stiftelser som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar,*

3. *stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att, utan begränsning till en viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd till undervisning eller ut-*

4. *stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att, utan begränsning till en viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd till undervisning eller ut-*

bildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning,

5. föreningar som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, samt

6. föreningar och stiftelser, som avses i 7 § 5 mom. nionde stycket och 6 mom. sjätte stycket lagen om statlig inkomstskatt.

Särskild uppgift lämnas på blankett enligt fastställt formulär. Blanketten eller bilaga till denna skall ta upp inkomster och utgifter under räkenskapsår som gått till ända närmast före taxeringsåret, samt tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut. Vidare skall upplysning lämnas om de omständigheter som anses motivera frikallelse från skattskyldighet.

Särskild uppgift lämnas varje år senast den 31 mars i den ordning som anges i 29 § i fråga om självdeklaration, om inte skattemyndigheten efter framställning medger befrielse för viss tid från nämnda skyldighet. Sådant medgivande får återkallas.

bildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning eller nordiskt samarbete,

4. förening som avses i 7 § 5 mom. lagen om statlig inkomstskatt.

Stiftelse eller förening som är skyldig att lämna självdeklaration skall föga den särskilda uppgiften till deklarationen.

Stiftelsen eller föreningen skall efter föreläggande av skattemyndigheten meddela de ytterligare upplysningar som kan behövas för att bedöma stiftelsens eller föreningens skattskyldighet.

3 kap.

60 §⁴

Vid en kontrolluppgift som lämnas enligt 4, 13, 14, 22 eller 27 § skall fogas särskild uppgift (sammandrag av kontrolluppgifter). I sådant sammandrag skall anges namn, postadress och personnummer eller organisationsnummer för den uppgiftsskyldige, antalet lämnade kontrolluppgifter samt det sammanlagda beloppet av de skatteavdrag som har verkställts för preliminär A-skatt under året före taxeringsåret. Om den uppgiftsskyldige har tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta anges i stället för personnummer eller organisationsnummer. Om den uppgiftsskyldige har gjort avdrag för en arbetstagares kostna-

Vid en kontrolluppgift som lämnas enligt 4, 13, 14, 22 eller 27 § skall fogas särskild uppgift (sammandrag av kontrolluppgifter). I sådant sammandrag skall anges namn, postadress och personnummer eller organisationsnummer för den uppgiftsskyldige, antalet lämnade kontrolluppgifter samt det sammanlagda beloppet av de skatteavdrag som har verkställts för preliminär A-skatt under året före taxeringsåret. Om den uppgiftsskyldige har tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272), skall detta, i annat sammandrag än sådant som avser kontrolluppgift om ränta, utdelning eller betalning till eller från utlandet, anges i stället för

⁴ Senaste lydelse 1990:1424.

der enligt 2 kap. 4 § första stycket 6 lagen (1981:691) om socialavgifter, skall denna kostnad också anges i sammandraget. I sammandraget skall också anges det sammanlagda beloppet av semestermedel som har betalats in till en semesterkassa och som den uppgiftsskyldige inte skall redovisa i någon kontrolluppgift samt det sammanlagda skatteunderlag för särskild löneskatt som har redovisats enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

personnummer eller organisationsnummer. Om den uppgiftsskyldige har gjort avdrag för en arbetstagares kostnader enligt 2 kap. 4 § första stycket 6 lagen (1981:691) om socialavgifter, skall denna kostnad också anges i sammandraget. I sammandraget skall också anges det sammanlagda beloppet av semestermedel som har betalats in till en semesterkassa och som den uppgiftsskyldige inte skall redovisa i någon kontrolluppgift samt det sammanlagda skatteunderlag för särskild löneskatt som har redovisats enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Redovisning av konto som avses i 57 § andra stycket tredje meningen skall lämnas i särskild uppgiftshandling för varje konto.

4 kap.

8 §⁵

Till böter eller fängelse i högst sex månader skall den dömas som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet beträffande

1. uppgifter enligt 2 kap. 25 § eller
2. kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande av skattemyndighet.

Till böter eller fängelse i högst sex månader skall den dömas som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att fullgöra skyldighet beträffande kontrolluppgift, som skall lämnas utan föreläggande av skattemyndighet.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar enligt första stycket...

Ansvar enligt första stycket inträder inte, om gärningen är belagd med straff enligt skattebrottslagen (1971:69).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

⁵ Senaste lydelse 1990:1136.

Lag om ändring i lagen (1991:315) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 9 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:315) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

9 §

Till penningböter skall den dömas som inte fullgör skyldighet

1. att lämna handlingar och uppgifter enligt 2 kap. 22 eller 30 §,

2. att utan föreläggande lämna särskild uppgift som avses i 2 kap. 26 § rörande inkomst och förmögenhet och som inte uppgetts till beskattning i självdeklarationen,

3. att enligt 3 kap. 28 och 29 §§, 30 § andra stycket samt 31 § lämna särskilda uppgifter eller kontrolluppgifter om utdelningar och räntor,

4. att utan föreläggande enligt 3 kap. 44–46 eller 48 § lämna kontrolluppgifter från bostadsförening eller bostadsaktiebolag eller sådan juridisk person som förvaltar samfällighet,

5. att enligt 3 kap. 63 § lämna kontrolluppgift till ledning vid beskattning utomlands.

2. att enligt 3 kap. 28 och 29 §§, 30 § andra stycket samt 31 § lämna särskilda uppgifter eller kontrolluppgifter om utdelningar och räntor,

3. att utan föreläggande enligt 3 kap. 44–46 eller 48 § lämna kontrolluppgifter från bostadsförening eller bostadsaktiebolag eller sådan juridisk person som förvaltar samfällighet,

4. att enligt 3 kap. 63 § lämna kontrolluppgift till ledning vid beskattning utomlands.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar enligt första stycket.

Ansvar enligt första stycket inträder inte, om gärningen är belagd med straff enligt skattebrottslagen (1971:69).

Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs att 38, 64 a, 64 f och 64 h §§ lagen (1968:430) om mervärdeskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §

Efterbeskattning får ske om den skattskyldige

1. i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för beskattningen,

1. i deklaration eller på annat sätt *under förfarandet* lämnat oriktig uppgift till ledning för beskattningen,

2. lämnat oriktig uppgift i mål om skatt eller

3. underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett beskattningsbeslut blivit felaktigt eller inte fattats.

Efterbeskattning får också ske

1. vid rättelse av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

2. när en ändring föranleds av beslut som anges i 35 § andra stycket.

Efterbeskattning som avser annat än omprövning enligt andra stycket 2 får ske endast om den avser belopp av någon betydelse. Efterbeskattning får inte ske om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt eller om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om efterbeskattning avseende samma fråga.

64 a §

Har en skattskyldig i deklaration eller annat skriftligt meddelande, som han avgett till ledning för beskattningen, lämnat uppgift som befinns oriktig, skall en särskild avgift (skattetillägg) påföras honom med tjugo procent av det skattebelopp, som ej skulle ha påförts eller som felaktigt skulle ha tillgodoräknats honom om den oriktiga uppgiften godtagits. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om skatt och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak *eller inte har prövats*.

Har en skattskyldig i deklaration eller annat skriftligt meddelande, som han *under förfarandet* avgett till ledning för beskattningen, lämnat uppgift som befinns oriktig, skall en särskild avgift (skattetillägg) påföras honom med tjugo procent av det skattebelopp, som ej skulle ha påförts eller som felaktigt skulle ha tillgodoräknats honom om den oriktiga uppgiften godtagits. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om skatt och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.

Avgiftsberäkning enligt första stycket sker efter tio procent när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförlig fråga.

Har deklaration lämnats men avvikelse skett från denna med stöd

Har deklaration lämnats men avvikelse skett från denna med stöd

¹ Lagen omtryckt 1990:576.

av 30 § andra stycket, påförs den skattskyldige skattetillägg med tjuugo procent av den skatt som till följd av uppskattning påförs den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts eller ej tillgodoräknats honom. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall dock skattetillägg utgå enligt första stycket.

Har uppskattning skett med stöd av 30 § andra stycket på grund av utebliven deklaration, påförs den skattskyldige skattetillägg med tjuugo procent av den skatt som påförs honom till följd av uppskattningen utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han kan ha lämnat till ledning för beskattningen. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall dock skattetillägg utgå enligt första stycket.

av 30 § andra stycket, påförs den skattskyldige skattetillägg med tjuugo procent av den skatt som till följd av uppskattning påförs den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts eller ej tillgodoräknats honom. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall dock skattetillägg utgå enligt första eller andra stycket.

Har uppskattning skett med stöd av 30 § andra stycket på grund av utebliven deklaration, påförs den skattskyldige skattetillägg med tjuugo procent av den skatt som påförs honom till följd av uppskattningen utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han kan ha lämnat till ledning för beskattningen. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall dock skattetillägg utgå enligt första eller andra stycket.

Underlag för skattetillägg skall bestämmas utan hänsyn till invändningar rörande annan fråga än den som föranlett tillägget.

64 f §

Särskild avgift får helt eftergivvas, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antagas ha sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet, som rör annat än vad som sägs i första meningen.

Avser skattetillägg oriktig uppgift som beror på felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende i ej avslutad bokföring, får tillägget helt eftergivvas, om det framstår som uppenbart obilligt att påföra tillägget.

Särskild avgift får helt eftergivvas, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antagas ha sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet eller om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den särskilda avgiften.

Skattetillägget får helt eftergivas även i det fall då det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Särskild avgift får icke påföras sedan skattskyldig har avlidit.

64 h §

Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om yrkande härom ej har framställts, i den mån det föranleds av vad som förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift.

Ändras ett beskattningsbeslut skall skattemyndigheten vidta den ändring av *beslut* om skattetillägg som föranleds av beskattningsbeslutet.

Ändras ett beskattningsbeslut *i en fråga som föranlett skattetillägg* skall skattemyndigheten vidta den ändring av *beslutet* om skattetillägg som föranleds av beskattningsbeslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Utom såvitt avser 64 f § skall dock äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om mervärdeskatt som skolat redovisas före ikraftträdandet.

Lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 7 § och 7 kap. 1, 6 och 8 §§ lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslågen lydelse*

4 kap.

7 §¹

Efterbeskattning får ske om den skattskyldige

1. i deklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för beskattningen.

2. lämnat oriktig uppgift i mål om skatt.

3. underlåtit att lämna deklaration eller infordrad uppgift, eller,

4. underlåtit att tillhandahålla begärt varuprov,

och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett beskattningsbeslut blivit felaktigt eller inte fattats.

Efterbeskattning får också ske

1. vid rättelse av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

2. när en ändring föranleds av beslut som anges i 5 § andra stycket.

7 kap.

1 §²

Har den skattskyldige i deklaration eller annat skriftligt meddelande som han avgett till ledning för beskattningen, lämnat uppgift som befins oriktig, skall en särskild avgift (skattetillägg) påföras honom. Skattetillägget är tjugo procent av det skattebelopp som inte skulle ha påförts om den oriktiga uppgiften hade godtagits. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om skatt och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak *eller inte har prövats*.

Har avvikelse från deklaration

Har den skattskyldige i deklaration eller annat skriftligt meddelande som han *under förfarandet* avgett till ledning för beslut rörande beskattningen, lämnat uppgift som befins oriktig, skall en särskild avgift (skattetillägg) påföras honom. Skattetillägget är tjugo procent av det skattebelopp som inte skulle ha påförts om den oriktiga uppgiften hade godtagits. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i mål om skatt och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.

Avgiftsberäkning enligt första stycket sker efter tio procent när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförlig fråga.

Har avvikelse från deklaration

¹ Senaste lydelse 1990:331.

² Senaste lydelse 1990:331.

skett med stöd av 4 kap. 13 §, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts honom. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägg enligt första stycket.

Har den skattskyldige inte lämnat deklaration och har skatt beslutats genom uppskattning enligt 4 kap. 13 §, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han kan ha lämnat till ledning för beskattningen. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägget enligt första stycket.

skett med stöd av 4 kap. 13 §, påförs den skattskyldige skattetillägg.

Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts honom. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägg enligt första *eller andra stycket*.

Har den skattskyldige inte lämnat deklaration och har skatt beslutats genom uppskattning enligt 4 kap. 13 §, påförs den skattskyldige skattetillägg. Skattetillägget är tjugo procent av den skatt som till följd av uppskattningen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de skriftliga uppgifter han kan ha lämnat till ledning för beskattningen. Till den del uppskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige påförs dock skattetillägget enligt första *eller andra stycket*.

Underlag för skattetillägg skall bestämmas utan hänsyn till invändningar rörande annan fråga än den som föranlett tillägget.

6 §

Skattetillägg och förseningsavgift får helt efterges om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet *som rör annat än vad som sägs i första meningen*.

Skattetillägg och förseningsavgift får helt efterges om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet *eller om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget eller avgiften*.

Skattetillägg får helt efterges även när det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Särskild avgift får inte påföras sedan den skattskyldige avlidit.

8 §³

Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om yrkande om detta inte har framställts, i den mån det föranleds av vad som har förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift.

Ändras ett beskattningsbeslut skall beskattningsmyndigheten vidta den ändring av *beslut* om skattetillägg som föranleds av beskattningsbeslutet.

Ändras ett beskattningsbeslut i en fråga som föranlett skattetillägg skall beskattningsmyndigheten vidta den ändring av *beslutet* om skattetillägg som föranleds av beskattningsbeslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Utom såvitt avser 7 kap. 6 § skall dock äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om skatt som skolat redovisas före ikraftträdandet.

³ Senaste lydelse 1990: 331.

Lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare¹

dels att i 9 § ordet "landstingskommun" skall bytas ut mot "landsting",
dels att 3, 38, 43, 47 och 60—62 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 40 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Beslut enligt denna lag meddelas av den skattemyndighet hos vilken arbetsgivaren är registrerad för inbetalning och redovisning av arbetstagar-skatt, om inte annat följer av 32 §. Är arbetsgivaren inte registrerad meddelas beslut av skattemyndigheten i det län där arbetsgivaren är bosatt. Saknar en arbetsgivare, som är bosatt utomlands eller är juridisk person, fast driftställe här i riket, meddelas beslutet av skattemyndigheten i Stockholms län.

Vad som i första stycket sägs om arbetsgivare skall i fråga om beslut enligt 22 a § gälla uppdragsgivaren.

En skattemyndighet får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det kan ske utan avsevärd olägenhet för arbetsgivaren.

38 §

En arbetsgivare, som i uppbördsdeklaration eller annat skriftligt meddelande *om sin skyldighet att betala* arbetsgivaravgifter har lämnat en uppgift som befinns vara oriktig, påförs avgiftstillägg med 20 procent av det avgiftsbelopp som ytterligare rätteligen skall utgå.

En arbetsgivare, som i uppbördsdeklaration eller annat skriftligt meddelande *som han under förfarandet avgett till ledning för beslut rörande* arbetsgivaravgifter har lämnat en uppgift som befinns vara oriktig, påförs avgiftstillägg med 20 procent av det avgiftsbelopp som ytterligare rätteligen skall utgå. *Det samma gäller om arbetsgivaren har lämnat en sådan uppgift i mål om avgift och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.*

Beräkning av avgiftstillägg enligt första stycket sker efter 10 procent när

1. den oriktiga uppgiften har rät-

¹ Lagen omtryckt 1991:98.

tats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt för skattemyndigheten och som varit tillgängligt för myndigheten före utgången av året efter utgiftsåret.

2. den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförbar fråga.

40 a §

Underlag för avgiftstillägg skall bestämmas utan hänsyn till invändningar rörande annan fråga än den som föranlett tillägget.

43 §

Avgiftstillägg får helt efterges, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha sådant samband med arbetsgivarens ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller, om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet, som rör annat än vad som sägs i första meningen.

Avgiftstillägg får helt efterges, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha sådant samband med arbetsgivarens ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller, om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet eller det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut avgiftstillägget.

Avgiftstillägg får helt efterges också om det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

47 §

Bestämmelserna i 43 § om eftergift av avgiftstillägg skall beaktas även om yrkande om detta inte har framställts, i den mån det föranleds av vad som förekommit i ärendet.

Om arbetsgivaravgifterna sätts ned, skall också vidtas den ändring i beslutet om avgiftstillägg som nedläggningen kan föranleda.

Ändras ett beslut om arbetsgivaravgift i en fråga som föranlett avgiftstillägg skall skattemyndigheten vidta den ändring i beslutet om avgiftstillägg som föranleds av beslutet rörande arbetsgivaravgift.

60 §

Efterprövning får ske om arbetsgivaren

1. i uppbördsdeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift,

1. i uppbördsdeklaration eller på annat sätt under förfarandet lämnat oriktig uppgift till ledning för beslut rörande arbetsgivaravgifter,

2. lämnat oriktig uppgift i mål om arbetsgivaravgifter,
3. underlåtit att lämna uppbördsdeklaration eller infordrad upplysning och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att ett avgiftsbeslut blivit felaktigt eller inte fattats.

61 §

Efterprövning får också ske

1. vid rättelse av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

2. om ett belopp som inte har inräknats i avgiftsunderlaget har ansetts utgöra inkomst av anställning vid beräkningen av pensionsgrundande inkomst.

*Efterprövning enligt första stycket
2 får inte ske om beslutet skulle
framstå som uppenbart oskäligt.*

62 §

Efterprövning enligt 60 § och 61 § första stycket 1 får ske endast om den avser belopp av någon betydelse.

Om arbetsgivaren saknat skälig anledning anta att uppgift som han har lämnat om värde av naturaförmån har varit oriktig får skattemyndigheten inte på grund av det felaktiga värdet besluta om höjd avgift.

Efterprövning får inte ske om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om efterprövning avseende samma fråga.

Efterprövning får inte ske om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt eller om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om efterprövning avseende samma fråga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Utom såvitt avser 43 och 62 §§ skall dock äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om arbetsgivaravgifter som belöper på tid före ikraftträdandet.

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs i fråga om uppbördslagen (1953:272)¹

dels att i 5 § ordet "landstingsmedel" skall bytas ut mot "landstings-skatt",

dels att 11 och 22 §§, 27 § 3 mom., 27 a §, 43 § 1 mom., 44 §, 46 § 1 mom., 49 § 4 mom., 50 och 52 §§, 53 § 1 mom., 54 § 1 mom., 68 § 2 och 3 mom., 69 § 1 mom. samt 75, 77, 77 b, 86, 93 och 98 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 2 a §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**2 a §*

Beslut enligt denna lag rörande skattskyldig fattas, om inte annat föreskrivs, av skattemyndigheten i det län där den skattskyldiges hemortskommun för inkomståret är belägen. Om den skattskyldige saknar hemortskommun i landet fattas beslutet av skattemyndigheten i Stockholms län.

Beslut enligt denna lag rörande arbetsgivare fattas, om inte annat föreskrivs, av skattemyndigheten i det län där arbetsgivaren för uppbörds månaden är registrerad för inbetalning och redovisning av arbetstagens skatt. Är arbetsgivaren inte registrerad fattas beslutet av skattemyndigheten i det län där arbetsgivaren är bosatt. Saknar en arbetsgivare, som är bosatt utomlands eller är juridisk person, fast driftställe här i landet, fattas beslutet av skattemyndigheten i Stockholms län.

En skattemyndighet får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det kan ske utan avsevärd olägenhet för den skattskyldige eller arbetsgivaren.

11 §

Preliminär A-skatt skall beräknas å det belopp, som återstår sedan från inkomsten avräknats dels avgifter, som den skattskyldige erlägger för

¹ Lagen omtryckt 1991:97.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

sådan pensionsförsäkring eller sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, dels ock avgifter, som den skattskyldige i samband med tjänsten erlägger för egen eller efterlevandes pensionering annorledes än genom försäkring.

Till andra vid taxering medgivna avdrag för kostnader för fullgörande av tjänst än ovan sagts *må* hänsyn *tagas* vid beräkning av preliminär A-skatt *endast om riksskatteverket förklarar att så må ske*.

Till andra vid taxering medgivna avdrag för kostnader för fullgörande av tjänst än ovan sagts *får* hänsyn *inte tas* vid beräkning av preliminär A-skatt.

Utan hinder av andra stycket får skattemyndigheten på ansökan av arbetsgivaren besluta att vid beräkningen av preliminär A-skatt hänsyn inte skall tas till förmån av fri hemresa eller ersättning för kostnad för hemresa med allmänna kommunikationer till den del förmånen eller ersättningen inte överstiger avdragsgillt belopp enligt punkt 3 b av anvisningarna till 33 § kommunal-skattelagen (1928:370).

22 §

Skattemyndighet beslutar i fråga om beräkning av preliminär A-skatt samt debitering av preliminär B-skatt och slutlig, kvarstående och tillkommande skatt. Skattemyndighet fastställer också avgiftsunderlag för egenavgifter. Skatt, avgift och ränta enligt denna lag utgår i helt krontal, varvid öretal bortfaller.

Beslut som avses i första stycket meddelas av skattemyndigheten i det län där den skattskyldiges hemortskommun är belägen. Om den skattskyldige saknar hemortskommun beslutar skattemyndigheten i Stockholms län.

27 §

3 m o m. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 *januari* året efter inkomståret och den preliminära skatt som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. 1 eller 2, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift utgår med två procent på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär

3 m o m. Överstiger skattskyldigs slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 *februari* året efter inkomståret och den preliminära skatt som skall gottskrivas honom enligt 2 mom. 1 eller 2, skall den skattskyldige betala en avgift (kvarskatteavgift) på det överskjutande beloppet. Kvarskatteavgift utgår med två procent på det överskjutande beloppet till den del det har täckts av preliminär

skatt som har betalats senast den 30 april året efter inkomståret och med tio procent på resterande del. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

skatt som har betalats senast den 30 april året efter inkomståret och med tio procent på resterande del. Om särskild beräkning i vissa fall föreskrivs i 4 mom.

Avgift, i förekommande fall efter avdrag för ö-skatteänta, påförs inte om beloppet understiger femtio kronor. Vid beräkningen av avgiften gäller att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324);

att avgift inte skall beräknas på överskjutande belopp till den del det uppgår till högst den mervärdeskatt som avses i 1 § första stycket jämte 20 000 kronor och har betalats senast den 30 april året efter inkomståret;

att belopp, som avgiften skall beräknas på, avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Ändras debitering eller tillgodoräkning av preliminär skatt eller överskjutande ingående mervärdeskatt eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av kvarskatteavgift. Avgiften bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om kvarstående skatt och tillkommande skatt skall tillämpas på kvarskatteavgift om inte annat anges.

27 a §

Har skattskyldig påförts kvarskatteavgift och beror skillnaden mellan den slutliga och den preliminära skatten på förhållande, som den skattskyldige inte har kunnat råda över, får skattemyndigheten i det län, där avgiften har påförts, efter ansökan av den skattskyldige besluta att avgiften skall utgå med endast fem procent.

Har skattskyldig påförts kvarskatteavgift och beror skillnaden mellan den slutliga och den preliminära skatten på förhållande, som den skattskyldige inte har kunnat råda över, får skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige besluta att avgiften skall utgå med endast fem procent.

Vid beslut om nedsättning enligt första stycket skall bortses från den del av avgiften som har beräknats efter två eller fyra procent enligt 27 § 3 eller 4 mom.

Ansökan skall ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av året efter det då avgiften påfördes.

43 §

1 mom. Arbetsgivare skall vid varje avlöningstillfälle genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna arbetstagare uppgift om det belopp, som genom skatteavdrag har innehållits på lönen. Skyldighet att lämna sådan uppgift föreligger dock inte, om lönen kvitteras på avlöningslista, där skatteavdraget har angivits.

1 mom. Arbetsgivare skall vid varje avlöningstillfälle genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna arbetstagare uppgift om det belopp, som genom skatteavdrag har innehållits på lönen. Skyldighet att lämna sådan uppgift föreligger dock inte, om lönen kvitteras på avlöningslista, där skatteavdraget har angivits. *I fråga om folkpension och tilläggs pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,*

delpension enligt lagen (1979:84) om delpensionsförsäkring, livränta enligt lagen (1954:243) om yrkeskadeförsäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän eller annan jämförbar ersättning enligt äldre lagstiftning behöver uppgift om skatteavdragets belopp dock inte lämnas om avdraget är lika stort som vid det närmast föregående utbetalningstillfället.

Har skatteavdrag för kvarstående skatt inte kunnat göras med så stort belopp, som motsvarar den kvarstående skatten, skall arbetsgivaren vid det avlöningstillfälle, som närmast föregår uppbörds månaden april, underrätta arbetstagaren om storleken av felande belopp.

Efter den 18 i den sista uppbörds månaden, under vilken skatt enligt skattsedel skall erläggas, eller, om arbetstagare tidigare har slutat sin anställning, vid dennas slut skall arbetsgivaren återlämna skattsedeln till arbetstagaren. Har arbetstagaren slutat sin anställning under tid då avdrag för kvarstående skatt skall göras, skall arbetsgivaren lämna arbetstagaren skriftlig uppgift om summan av gjorda skatteavdrag för sådan skatt och den tid som avdragen avser. Sådan uppgift, som skall vara undertecknad eller signerad av arbetsgivaren eller någon hos honom anställd, skall också omfatta arbetsgivarens namn och adress.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer formulär till blanketter för uppgifter enligt detta moment. Blanketterna skall kostnadsfritt tillhandahållas arbetsgivare.

44 §

Skattemyndigheten skall övervaka, att arbetsgivare behörigen fullgör sina skyldigheter enligt bestämmelserna i 39–43 §§.

På begäran av arbetsgivare eller arbetstagare skall skattemyndigheten lämna besked i frågor, som angår skyldigheten att verkställa skatteavdrag, beräkandet av sådant avdrag eller tillämpningen i övrigt av bestämmelserna i 39–43 §§. Sådana besked skall meddelas av den skattemyndighet *hos vilken arbetsgivaren är registrerad för inbetalning och redovisning av arbetstagares skatt. Är arbetsgivaren inte registrerad, meddelas besked av skattemyndigheten i det län där arbetsgivaren är bosatt. Saknar en arbetsgivare, som är bosatt utomlands eller är utländsk juridisk person, fast driftställe här i riket, meddelas be-*

På begäran av arbetsgivare eller arbetstagare skall skattemyndigheten lämna besked i frågor, som angår skyldigheten att verkställa skatteavdrag, beräkandet av sådant avdrag eller tillämpningen i övrigt av bestämmelserna i 39–43 §§. Sådana besked skall meddelas av den skattemyndighet *som enligt 2 a § andra stycket har fattat beslut rörande arbetsgivare.*

skedet av skattemyndigheten i Stockholms län.

Skattemyndigheten får på begäran av arbetsgivare lämna besked beträffande arbetstagares skatteavdrag.

46 §

1 m o m. *Beslut om jämkning av preliminär skatt meddelas av den skattemyndighet, som för inkomståret skall utfärda skattsedel avseende sådan skatt för den skattskyldige.*

Skattskyldig får ge in ansökan om jämkning av preliminär skatt till skattemyndigheten på den ort där han är bosatt, även om myndigheten inte är behörig att meddela beslut enligt första stycket. Myndigheten skall göra den utredning som behövs i ärendet och därefter sända ansökningen till den myndighet som skall meddela beslutet.

1 m o m. Skattskyldig får ge in ansökan om jämkning av preliminär skatt till skattemyndigheten på den ort där han är bosatt, även om myndigheten inte är behörig att meddela beslut om jämkningen. Myndigheten skall göra den utredning som behövs i ärendet och därefter sända ansökningen till den myndighet som skall meddela beslutet.

49 §

4 mom. Den som har fått anstånd enligt 1 eller 2 a mom. skall betala ränta (*anståndsrenta*) för den del av anståndsbeloppet som skall betalas senast vid anståndstidens utgång. Vid ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 32 § första stycket.

Anståndsrenta utgår från utgången av den månad, då beloppet skulle ha betalats om anstånd inte medgetts, till och med den månad, då anståndstiden gått ut eller, om beloppet betalats dessförinnan, till och med den månad betalning skett.

Bifalls den skattskyldiges yrkande i omprövningsärendet av skattemyndigheten skall *erlagd ränta återbetalas. Bifaller domstol ett överklagande skall erlagd ränta återbetalas sedan domen vunnit laga kraft.* På återbetalat belopp beräknas restitutionsränta. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

Bifalls den skattskyldiges yrkande i omprövningsärendet av skattemyndigheten *eller bifaller domstol ett överklagande* skall *betald ränta återbetalas.* På återbetalat belopp beräknas restitutionsränta. I fråga om ränteberäkningen gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 69 § 2 mom.

Bestämmelserna i 58 § gäller i fråga om anståndsrenta.

50 §

Beslut om anstånd meddelas av den skattemyndighet, som har utfärdat skattsedel på den skatt som anståndet avser.

Ansökan om anstånd enligt 48 § 2 mom. skall *ställas till den skatte-*

Ansökan om anstånd enligt 48 § 2 mom. skall *ges in till skattemyn-*

myndighet, som avses i första stycket, samt inges eller insändas till familjebidragsnämnden i den kommun, som har att utge familjebidrag enligt familjebidragslagen (1978:520). Sådan ansökan bör av den värnpliktige göras snarast möjligt och senast inom en månad efter utgången av först infallande uppbörds månad, som anståndet skall avse. Har ansökan inte inkommit till familjebidragsnämnden inom tre månader efter militärtjänstgöringens slut, får ansökningen inte upptagas till prövning.

Beslut om anstånd skall skyndsamt meddelas den skattskyldige utan kostnad för denne.

I fråga om anstånd avseende kvarstående skatt skall bestämmelserna i 46 § 3 mom. andra och tredje styckena samt 47 § tillämpas.

52 §

Skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall betalas genom insättning på skattepostgirokonto hos skattemyndigheten i det län där den som har innehållit skatten är registrerad för inbetalning och redovisning av sådan skatt. Är han inte registrerad, skall skatten betalas till skattemyndigheten i det län där han är bosatt. Inbetalning från landstingskommun och kommun skall dock, såvitt gäller preliminär A-skatt, ske genom avräkning mot fordran enligt 4 § lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.

Skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall betalas genom insättning på skattepostgirokonto hos den skattemyndighet som avses i 2 a § andra stycket. Inbetalning från landsting och kommun skall dock, såvitt gäller preliminär A-skatt, ske genom avräkning mot fordran enligt 4 § lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.

Sådan preliminär A-skatt eller kvarstående skatt, som ej har innehållits genom skatteavdrag, preliminär B-skatt samt tillkommande skatt skall betalas genom insättning på skattepostgirokonto hos den skattemyndighet till vilken skatten skall betalas enligt skattsedel.

Insättning enligt första eller andra stycket kan göras också genom inbetalning hos de banker, med vilka regeringen har träffat avtal därom.

Om den som har innehållit skatt eller skattskyldig inte vet till vilken skattemyndighet inbetalning skall göras, skall skatten sättas in på skattepostgirokonto hos skattemyndigheten i det län där den som har innehållit skatten respektive den skattskyldige är bosatt.

Betalas skatt genom girering från postgirokonto, skall skatten anses vara inbetald den dag då gireringshandlingarna kom in till postanstalt. Statlig myndighet, som använder det centrala redovisningssystemet (system S) för

betalning av skatt, skall anses ha betalt den dag då uppdrag att betala skatten sändes till redovisningscentral i systemet.

Inbetalning av skatt sker kostnadsfritt.

53 §

I mom. Vid inbetalning av skatt, som har innehållits genom skatteavdrag, skall namn på och postadress till den som har innehållit skatten anges på inbetalningshandlingen.

Skattemyndigheten får på ansökan av arbetsgivare eller när särskilda skäl föreligger besluta att skatt, som innehålls genom skatteavdrag, och arbetsgivaravgifter som upp bärs enligt lagen (1984:668) om upp börd av socialavgifter från arbetsgivare skall redovisas till skattemyndigheten under särskilt redovisningsnummer. *Beslutet meddelas av den skattemyndighet till vilken redovisning skall lämnas under det särskilda redovisningsnumret.*

Vid inbetalning av skatt som avses i 52 § andra stycket, skall på inbetalningshandlingen anges den skattskyldiges namn och postadress, person- eller organisationsnummer, skattens beteckning samt det år som skatten avser.

54 §

I m o m. En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för preliminär A-skatt eller utgett lön för vilken månadsavgift skall redovisas enligt lagen (1984:668) om upp börd av socialavgifter från arbetsgivare skall utan anmaning lämna uppgift (u p p b ö r d s d e k l a r a t i o n) om detta till den skattemyndighet som avses i 52 § första stycket. *Arbetsgivare som avses i 3 § andra stycket sista meningen lagen om upp börd av socialavgifter från arbetsgivare skall dock lämna deklARATIONEN till skattemyndigheten i Stockholms län. Deklaration skall lämnas av landstingskommun och kommun senast den 12 och av annan arbetsgivare senast den 18 i upp bördsmånaden efter den månad då skatteavdraget gjordes eller lönen utgavs.*

I m o m. En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för preliminär A-skatt eller utgett lön för vilken månadsavgift skall redovisas enligt lagen (1984:668) om upp börd av socialavgifter från arbetsgivare skall utan anmaning lämna uppgift (u p p b ö r d s d e k l a r a t i o n) om detta till den skattemyndighet som avses i 2 a § andra stycket. Deklaration skall lämnas av landsting och kommun senast den 12 och av annan arbetsgivare senast den 18 i upp bördsmånaden efter den månad då skatteavdraget gjordes eller lönen utgavs.

Efter anmaning av skattemyndigheten är också den, som inte är deklARATIONSSKYLDIG enligt första stycket, skyldig att avge upp bördSDEKLARATION.

Uppbördsdeklaration skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt fastställt formulär.

Uppbördsdeklaration skall upptaga

- 1) arbetsgivarens personnummer, organisationsnummer eller särskilda redovisningsnummer;
- 2) uppgift om den tid för vilken redovisning lämnas;
- 3) det belopp som har dragits av för preliminär A-skatt från lön;
- 4) sådan utgiven avgiftspliktig lön eller ersättning som avses i 2 kap. 3 § första och andra styckena lagen (1981:691) om socialavgifter, dock inräknat det belopp som avses i punkt 5;
- 5) det belopp med vilket avdrag görs enligt 6 § lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare;
- 6) den lön eller ersättning på vilken månadsavgiften beräknas;
- 7) månadsavgiftens belopp;
- 8) summan av skatt enligt punkt 3 och avgift enligt punkt 7.

En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för kvarstående skatt, skall lämna uppgift (*uppbördsdeklaration för kvarstående skatt*) om detta. Sådan deklaration skall lämnas senast den 18 i uppbörds månaden april och upptaga, förutom uppgift som avses i fjärde stycket 1, det belopp som dragits av för kvarstående skatt. I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som sägs i första – tredje styckena.

Den som har gjort skatteavdrag för preliminär A-skatt på ränta eller utdelning skall lämna uppgift (*uppbördsdeklaration för ränta och utdelning*) om detta. Sådan deklaration skall lämnas senast den 18 i uppbörds månaden efter den månad då skatteavdraget gjordes och ta upp

- 1) den deklarationsskyldiges namn och person- eller organisationsnummer;
  - 2) uppgift om den tid för vilken redovisning lämnas;
  - 3) det belopp som har dragits av för preliminär A-skatt.
- I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som sägs i första – tredje styckena.

68 §

2 m o m. Den som vinner ned-sättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigas återfå ytterligare överskjutande skatt äger att genom skattemyndigheten i *det län, där debiteringen skett*, återfå vad han betalat för mycket.

2 m o m. Den som vinner ned-sättning i eller befrielse från honom påförd slutlig, kvarstående eller tillkommande skatt eller berättigas återfå ytterligare överskjutande skatt äger att genom skattemyndigheten återfå vad han betalat för mycket.

Återbetalning enligt första stycket sker, såvitt avser överskjutande skatt och ö-skatteränta, endast om beloppet skulle ha återbetalats vid motsvarande tillämpning av 1 mom. första stycket. Belopp under 25 kronor återbetalas inte.

3 m o m. Skall den, som *jämlikt stadgandet* i 2 mom. är berättigad återbekomma skatt, som *debiteras å en ort för visst år*, i stället *utgöra* skatt, som debiterats eller bör debiteras *å samma ort* men i annan ordning eller *å annan ort eller för annat*

3 m o m. Skall den, som *enligt 2 mom.* är berättigad *att återfå* skatt, som *debiterats av en skattemyndighet*, i stället *betala* skatt, som debiterats eller bör debiteras *av samma skattemyndighet* men i annan ordning eller *av annan skattemyndig-*

år, och är sistnämnda skatt vid meddelandet av beslut i restitutionsärendet *ej gulden*, äger den skattskyldige *utfå allenast* den del av det för mycket *erlagda* beloppet, som överstiger det belopp vilket han sålunda rätteligen har att *utgöra*. Återstoden av det *erlagda* beloppet skall gottskrivas den skattskyldige *till gäldande* av sistnämnda skatt och i förekommande fall skyndsamt *tillställas skattemyndigheten i det län, inom vilken den ort är belägen, där skatten debiterats eller bör debiteras*.

het, och är sistnämnda skatt vid meddelandet av beslut i restitutionsärendet *inte betald*, har den skattskyldige *rätt att få ut endast* den del av det för mycket *betalda* beloppet, som överstiger det belopp vilket han sålunda rätteligen har att *betala*. Återstoden av det *betalda* beloppet skall gottskrivas den skattskyldige *för betalning* av sistnämnda skatt och i förekommande fall skyndsamt *föras över till den skattemyndighet som debiterat skatten eller skall debitera den*.

69 §

I m o m. Om preliminär skatt, som har inbetalats eller som, utan att så har skett, skall gottskrivas skattskyldig på grund av att arbetsgivaren gjort skatteavdrag, och överskjutande ingående mervärdeskatt överstiger den slutliga skatten skall ränta (*ö-skatte*ränta) beräknas på det överskjutande beloppet.

Vid ränteberäkningen gäller

att i den slutliga skatten inte inräknas skattetillägg eller förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324);

att i den preliminära skatten inte inräknas sådan preliminär skatt som avses i 27 § 2 mom. 3 och som har betalats efter den 30 april året efter inkomståret;

att det belopp som räntan skall beräknas på, avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Ränta utgår för en beräknad tid av tolv månader. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 *januari* året efter inkomståret men senast den 30 april samma år, skall dock ränta på sådan skatt utgå för en tid av sex månader.

Ränta utgår för en beräknad tid av tolv månader. Har preliminär skatt, som avses i 27 § 2 mom. 3, betalats efter den 18 *februari* året efter inkomståret men senast den 30 april samma år, skall dock ränta på sådan skatt utgå för en tid av sex månader.

Ränta beräknas på den del av överskjutande belopp som inte överstiger 20 000 kronor enligt den räntesats som motsvarar halva det av riksbanken fastställda diskonto som gällde vid utgången av året före taxeringsåret och på övrig del enligt en räntesats som motsvarar fjärdedelen av diskontot.

Räntesatserna bestäms till procenttal med högst en decimal, som i förekommande fall avrundas uppåt.

Ränta, i förekommande fall efter avdrag för kvarskatteavgift, betalas inte ut om beloppet understiger 50 kronor.

Ändras debitering eller tillgodoräkning av preliminär skatt eller överskjutande ingående mervärdeskatt eller debiteras tillkommande skatt, görs ny beräkning av ränta. Räntan bestäms därvid till belopp som skulle ha utgått, om beräkningen gjorts vid den årliga debiteringen av motsvarande slutliga skatt.

Bestämmelserna i denna lag om tillkommande skatt skall tillämpas på ö-skatte

75 §

Om arbetsgivare utan skälig anledning underlåter att göra avdrag för preliminär eller kvarstående skatt, är han ansvarig för skatt, som skatteavdraget skulle ha avsett, till belopp som svarar mot vad han har underlåtit att avdraga. Gäller arbetsgivarens ansvarighet på grund av underlåtenhet att göra avdrag för preliminär skatt arbetstagare, som ej är känd, skall vad arbetsgivaren har underlåtit att avdraga anses utgöra 40 procent av den lön på vilken skatteavdrag skulle ha gjorts.

Fråga om arbetsgivares betalningsskyldighet enligt första stycket skall prövas av den skattemyndighet som avses i 44 § andra stycket.   *Beslut enligt första stycket skall fattas av skattemyndigheten.*

Åläggs betalningsskyldighet arbetsgivare på grund av underlåtenhet att göra avdrag för preliminär skatt, innan slutlig skatt har debiterats för det inkomstår under vilket skatteavdraget skulle ha gjorts, skall betalningsskyldighet för skattebeloppet åläggas också arbetstagaren, om han är känd. Beloppet får indrivnas hos arbetstagaren i samma ordning som gäller för restförd skatt.

Om arbetstagare blir känd först sedan betalningsskyldighet har ålagts arbetsgivaren, men före debiteringen av slutlig skatt som avses i tredje stycket, skall betalningsskyldighet för skattebeloppet åläggas arbetstagaren. Blir arbetstagaren känd senare än som har sagts nu skall beslut meddelas om hur stor del av arbetstagarens kvarstående eller tillkommande skatt som omfattas av arbetsgivarens betalningsskyldighet.

Betalningsskyldighet får i fall som avses i tredje eller fjärde stycket åläggas arbetstagaren också efter det att slutlig skatt har debiterats, om det med fog kan antagas att tillkommande skatt kommer att påföras honom.

77 §

En arbetsgivare som har gjort skatteavdrag men inte betalat in det innehållna beloppet i den tid och ordning, som föreskrivs i 24 § 2 mom., 52 och 53 §§, är ansvarig för beloppet. Sedan beslut om beloppets storlek har fattats får beloppet drivas in hos arbetsgivaren i den ordning som gäller för indrivning av skatt.

Har arbetsgivaren lämnat uppbördsdeklaration inom den tid som anges i 54 § 1 mom. första stycket eller inom den tid som anges i ett beslut om anstånd med att lämna deklaration, anses beslut om skattens storlek ha fattats i enlighet med deklarationen.

Kommer deklarationen in till skattemyndigheten vid en senare tidpunkt anses beslut om skattens storlek också ha fattats i enlighet med deklarationen, om inte ett omprövningsbeslut har meddelats dessförinnan.

Beslut enligt första stycket skall meddelas av den skattemyndighet som avses i 44 § andra stycket.   *Beslut enligt första stycket skall fattas av skattemyndigheten.*

Arbetstagaren är fri från betalningsansvar för skattebelopp som enligt denna paragraf får drivas in hos arbetsgivaren.

77 b §

Har gift skattskyldig icke i föreskriven tid och ordning inbetalat skatt som påförts på grund av sådan inkomst som avses i tredje stycket av

anvisningarna till 52 § kommunalskattelagen (1928:370), är maken jämte den skattskyldige betalningsskyldig för skattebeloppet jämte restavgift. Beloppet får uttagas hos maken i den ordning som gäller för indrivning av skatt som påförts honom.

Makes ansvarighet enligt första stycket avser det belopp som utgör skillnaden mellan den skattskyldige debiterad skatt på grund av inkomst och den skatt på grund av inkomst som skulle ha påförts den skattskyldige om denne icke haft att erlägga skatt för inkomst som avses i första stycket. Skatt, som har erlagts på annat sätt än genom indrivning hos den skattskyldiges make, anses i första hand avse annat än inkomst enligt första stycket. I fråga om betalning av skatt enligt detta stycke äger bestämmelserna i 29 § första stycket motsvarande tillämpning.

Beslut om makes betalningsskyldighet enligt första och andra styckena skall fattas av skattemyndigheten.

86 §

Vill den skattskyldige eller arbetsgivaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall, om inte annat föreskrivs i tredje stycket, ha kommit in till skattemyndigheten före utgången av det femte året efter det kalenderår under vilket uppbördsåret har gått ut.

Om den skattskyldige eller arbetsgivaren gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett beslut enligt denna lag som är till hans nackdel eller skattsedel eller annan handling med uppgift om vad han ålagts att betala, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

En begäran om omprövning av beslut om preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag och anstånd enligt 48 § med inbetalning av skatt skall ha kommit in till skattemyndigheten inom två månader från den dag då sökanden fick del av beslutet.

En begäran om omprövning av beslut om preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag, anstånd enligt 48 § med inbetalning av skatt och betalning och redovisning av skatt som innehållits genom skatteavdrag skall ha kommit in till skattemyndigheten inom två månader från den dag då sökanden fick del av beslutet.

Har den skattskyldige eller arbetsgivaren inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet eller till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till den skattemyndighet som fattat beslutet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.

93 §

Efterprövning enligt 92 § 1 och 3 får ske endast om den avser belopp av någon betydelse. Efterprövning

Efterprövning enligt 92 § 1 och 3 får ske endast om den avser belopp av någon betydelse.

får inte ske om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om efterprövning avseende samma fråga.

Efterprövning får inte ske om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt eller om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om efterprövning avseende samma fråga.

98 §

Den skattskyldiges och arbetsgivarens överklagande skall ha kommit in före utgången av det femte året efter det kalenderår under vilket uppbörsåret har gått ut. Om det överklagade beslutet har meddelats efter den 30 juni femte året efter det kalenderår under vilket uppbörsåret har gått ut och klaganden har fått del av beslutet efter utgången av oktober samma år, får överklagandet dock komma in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Överklagande av beslut om preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag och anstånd enligt 48 § med inbetalning av skatt skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Överklagande av beslut om preliminär taxering, sättet för uttagande av preliminär skatt, debitering eller jämkning av sådan skatt, verkställande av skatteavdrag, anstånd enligt 48 § med inbetalning av skatt och betalning och redovisning av skatt som innehållits genom skatteavdrag skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Vid överklagande av beslut om debitering till följd av taxeringsbeslut gäller bestämmelserna i 6 kap. 3 § taxeringslagen (1990:324).

Den skattskyldige och arbetsgivaren får överklaga ett beslut enligt denna lag även om det inte gått honom emot.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i lagen (1991: 157) om ändring i tullagen
(1987: 1065)

Härigenom föreskrivs att 20 § tullagen (1987: 1065) i paragrafens lydelse enligt lagen (1991: 157) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §

Har den som är tullskyldig enligt 10 § första stycket

1. i tulldeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för tulltaxeringen, eller

1. i tulldeklaration eller på annat sätt *under förfarandet* lämnat oriktig uppgift till ledning för tulltaxeringen, eller

2. underlåtit att lämna uppgift som det ålegat honom att lämna,

skall en tullmyndighet besluta om eftertulltaxering, om den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten har medfört att tull eller annan skatt inte fastställts eller fastställts till för lågt belopp. Eftertulltaxering får inte ske, om det belopp som avses är ringa eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart oskäligt att sådan taxering sker.

Lag om ändring i tullagen (1987: 1065)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1987: 1065)

dels att 83 och 87 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 13 § skall flyttas till närmast före 12 §.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

83 §

Har den som är tullskyldig och skyldig att lämna tulldeklaration, i en tulldeklaration eller ett annat dokument som avgetts till ledning för fastställande av tull eller annan skatt, lämnat en uppgift som befinns vara oriktig, skall han påföras en särskild avgift (tulltillägg). Tulltillägget är tjugo procent av den tull och annan skatt som inte skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits. Detsamma gäller, om den tullskyldige skriftligen har lämnat en sådan uppgift i ett omtulltaxeringsärende eller ett överklagat ärende som avser fastställande av tull eller annan skatt.

Har den som är tullskyldig och skyldig att lämna tulldeklaration, i en tulldeklaration eller ett annat dokument som *under förfarandet* avgetts till ledning för fastställande av tull eller annan skatt, lämnat en uppgift som befinns vara oriktig, skall han påföras en särskild avgift (tulltillägg). Tulltillägget är tjugo procent av den tull och annan skatt som inte skulle ha påförts, om den oriktiga uppgiften godtagits. Detsamma gäller, om den tullskyldige skriftligen har lämnat en sådan uppgift i ett omtulltaxeringsärende eller ett överklagat ärende som avser fastställande av tull eller annan skatt.

Om avvikelse från tulldeklaration har skett vid skönstulltaxering skall den tullskyldige påföras tulltillägg. Tulltillägget är tjugo procent av den tull och annan skatt som vid taxeringen påförs den tullskyldige utöver vad som annars skulle ha påförts honom. Till den del taxeringen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den tullskyldige påförs dock tulltillägg enligt första stycket.

Om den som är tullskyldig enligt 82 § rätteligen skulle ha lämnat tulldeklaration till ledning för fastställande av tull eller annan skatt, skall han påföras tulltillägg. Tulltillägget är tjugo procent av den tull och annan skatt som påförs eller, vid förfogande enligt 82 § andra stycket andra meningen, tjugo procent av den tullförmån som den tullskyldige går miste om.

87 §

Tulltillägg och förseningsavgift får helt eller delvis efterges, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den tullskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller, om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan sär-

Tulltillägg och förseningsavgift får helt eller delvis efterges, om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den tullskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller därmed jämförligt förhållande att den kan anses ursäktlig. Detsamma gäller, om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till den oriktiga uppgiftens beskaffenhet eller annan sär-

skild omständighet *som rör annat än vad som sägs i första meningen.* skild omständighet *eller om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget eller avgiften.*

Tulltillägg får helt efterges även när det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är att anse som ringa.

Förseningsavgift får helt eller delvis efterges också när underlåtenheten är att anse som ringa.

Tulltillägg eller förseningsavgift får inte påföras sedan den tullskyldige har avlidit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327)

Härigenom föreskrivs att 42 § vägtrafikskattelagen (1988:327) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

42 §

Beskattningsmyndigheten skall genom beslut om efterbeskattning fastställa den ytterligare vägtrafikskatt som skall betalas i de fall skatt har undandragits genom att

1. ett fordon har brukats i strid mot vad som är föreskrivet om registrering och avställning av fordon,

2. föreskriven anmälan till registreringsmyndigheten inte har gjorts,

3. oriktig uppgift har lämnats i anmälan eller ansökan till registrerings- eller beskattningsmyndigheten eller annars till ledning för beskattningen,

3. oriktig uppgift har lämnats i anmälan eller ansökan till registrerings- eller beskattningsmyndigheten eller annars *under förfarandet* till ledning för beskattningen,

4. fordonet inte har undergått föreskriven registreringsbesiktning efter ändring som avses i 15 § eller 32 §.

5. uppgift om körsträcka för kilometerskattepliktigt fordon inte har lämnats i vederbörlig ordning eller oriktig uppgift har lämnats om körsträckan,

6. ett kilometerskattepliktigt fordon har brukats i strid mot 26 § andra stycket, eller

7. oriktig uppgift har lämnats i mål om skatt.

Vid efterbeskattning får 41 § tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370) dels att punkt 1 av anvisningarna till 24 § och punkt 4 av anvisningarna till 41 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en bestämmelse, punkt 7 av anvisningarna till 46 §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*Anvisningar
till 24 §

1.¹ För skattskyldig som har haft ordnad bokföring skall beräkningen av inkomst ske på grundval av hans bokföring med iakttagande av bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Vid inkomstberäkningen tas hänsyn till in- och utgående lager av varor, däri inbegripet djur, råmaterial, hel- och halvfabrikat m.m., till pågående arbeten samt till fordrings- och skuldposter. Värdet av utgående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter bestäms med hänsyn till förhållandena vid beskattningsårets utgång. Som värde av ingående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter tas upp värdet av närmast föregående beskattningsårs utgående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter.

Har det bokförda resultatet påverkats av att bland intäkterna har tagits upp belopp, som inte skall beskattas som inkomst, eller utslutits belopp, som borde ha medräknats, eller bland kostnaderna har tagits upp belopp, som inte är avdragsgilla vid inkomstberäkningen, skall resultatet justeras så att det kan läggas till grund för inkomstberäkningen enligt denna lag. I de fall resultatet har påverkats av att lager, pågående arbeten eller fordringspost har tagits upp med för lågt belopp eller skuldpost med för högt belopp skall dock på yrkande av den skattskyldige justering av det bokförda resultatet underlåtas i den mån det är uppenbart att denne — i överensstämmelse med reglerna för inkomstberäkning i denna lag — genom större avskrivningar på anläggningstillgångar än som skett eller större avsättning enligt lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv än som gjorts skulle ha kunnat redovisa ett lägre resultat än det som skulle framkomma efter justeringen. *Om särskilda omständigheter*

Har det bokförda resultatet påverkats av att bland intäkterna har tagits upp belopp, som inte skall beskattas som inkomst, eller utslutits belopp, som borde ha medräknats, eller bland kostnaderna har tagits upp belopp, som inte är avdragsgilla vid inkomstberäkningen, skall resultatet justeras så att det kan läggas till grund för inkomstberäkningen enligt denna lag. I de fall resultatet har påverkats av att lager, pågående arbeten eller fordringspost har tagits upp med för lågt belopp eller skuldpost med för högt belopp skall dock på yrkande av den skattskyldige justering av det bokförda resultatet underlåtas i den mån det är uppenbart att denne — i överensstämmelse med reglerna för inkomstberäkning i denna lag — genom större avskrivningar på anläggningstillgångar än som skett eller större avsättning enligt lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv än som gjorts skulle ha kunnat redovisa ett lägre resultat än det som skulle framkomma efter justeringen.

¹ Senaste lydelse 1990:1421.

ter föranleder det skall dock resultatet justeras även i sådant fall.

Vid beräkning av inkomst enligt bokföringsmässiga grunder skall iaktas, att en inkomst skall anses ha åtnjutits under det år, då den enligt god redovisningssed eller enligt vad som beträffande jordbruk är allmänt brukligt bör tas upp som intäkt i räkenskaperna, även om inkomsten ännu inte har uppburits kontant eller eljest kommit den skattskyldige tillhanda t. ex. i form av levererade varor, fullgjorda prestationer eller på annat härmed jämförligt sätt. Vad som gäller i fråga om inkomstposterna tillämpas också i fråga om utgiftsposterna. I fråga om tiden för inkomst- och utgiftsposters upptagande enligt bokföringsmässiga grunder tillämpas i allmänhet det förfaringsättet, att fordringar tas upp som inkomst under det år, då de uppkommer, och att räntor hänförs till inkomsten för det år, på vilket de belöper i bägge fallen oberoende av om de verkliga har influtit under nämnda år eller inte. Å andra sidan bör förskottsvis influtna räntor, som till större eller mindre del belöper på ett kommande år, till denna del bokföringsmässigt hänföras till det sistnämnda årets inkomst. Avdrag för ränta på lån ur statens lånefond för lån med uppskjuten ränta åtnjuts för det år då räntan har betalats.

Vid tillämpning av föregående stycke skall iaktas bl. a. att värdet av avyttrade varor skall — även om fakturering inte skett — redovisas som fordran, såvida varorna levererats till den nye ägaren före årets utgång.

Har avverkningsrätt till skog upplåtits mot betalning, som skall erläggas under loppet av flera år, får som intäkt för varje år tas upp den del av köpeskillingen som influtit under samma år.

I fråga om avdrag för kostnader för reparation och underhåll av fastighet gäller även punkt 4 tredje och fjärde styckena av anvisningarna till 23 §.

Om beskattningsmyndighet, med frångående av den skattskyldiges på hans räkenskaper grundade inkomstberäkning, som inkomst för ett år beskattat vinst, som i bokföringen framkommer som vinst först ett senare år, skall vid inkomstberäkningen för det följande år, då vinsten redovisas i bokföringen, det sistnämnda årets bokförda resultat justeras på sådant sätt att den redan beskattade vinsten inte beskattas en gång till.

Motsvarande gäller för det fall, att beskattningsmyndighet ansett att en förlust, som är i och för sig avdragsgill, inte får beaktas vid inkomstberäkningen för det år då den redovisats i räkenskaperna eller beskattningsmyndighet i annat fall visst år frångått den skattskyldiges bokföring på sådant sätt att det påverkar följande års inkomstberäkning.

Har intäkter eller utgifter avseende viss egendom vid den närmast föregående taxeringen till statlig inkomstskatt hänförts till inkomstslaget kapital och sker beskattning vid den aktuella taxeringen i inkomstslaget näringsverksamhet skall den skattskyldige ta upp sådana ingående tillgångs- och skuldposter som erfordras för att någon intäkt eller utgift inte skall beskattas två gånger eller lämnas obeskattad på grund av skiftet av tillämpligt inkomstslag.

3 § 7 — 11 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har motsvarande tillämpning vid beräkning av inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av realisationsvinst eller realisationsförlust som är hänförlig till näringsverksamhet tillämpas 24 § 1 — 5 mom., 27 § 1 — 4 mom., 28 §, 29 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 31 § nämnda lag.

till 41 §

4.² I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde. *Vissa intäkter skall dock hänföras till beskattningsåret, ehuru de icke uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter nämnda års utgång. Förutsättningen härför är emellertid, att de intjänats senast under beskattningsåret och uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Lika så skall intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret.*

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit av den skattskyldige bestridda, även om de avser inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta. *På motsvarande sätt som i fråga om intäkter gäller dock även här, att en utgift, som betalats efter den 15 december året före beskattningsåret eller före den 15 januari året efter be-*

4. I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde. *Vad gäller rätt beskattningsår för inkomster som tas upp som intäkt av tjänst enligt bestämmelserna i 32 § 1 mom. första stycket h gäller dock bestämmelserna i 3 § 5 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.*

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit av den skattskyldige bestridda, även om de avser inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta.

² Senaste lydelse 1990: 650.

skattningsåret, kan vara att hänföra till utgift under beskattningsåret.

till 46 §

7. I fråga om rätt beskattningsår för allmänna avdrag gäller bestämmelserna i 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas från och med 1992 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1990–1991 gäller punkt 4 av anvisningarna till 41 § i dess lydelse den 30 juni 1990.

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

5 m o m.¹ I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag.

5 m o m. I fråga om till vilket beskattningsår en inkomst eller utgift skall hänföras tillämpas bestämmelserna i 41 § andra stycket och punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), om inte annat föreskrivs i denna lag. Ränta på sådan bankräkning där räntan gottskrivs insättaren den 31 december anses som tillgänglig för lyftning denna dag. *Intäkter skall hänföras till beskattningsåret, trots att de inte uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter beskattningsårets utgång under förutsättning att de intjänats senast under beskattningsåret och uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Likaså skall intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret. På motsvarande sätt som i fråga om intäkter skall en utgift, som betalats efter den 15 december året före beskattningsåret eller före den 15 januari året efter beskattningsåret, hänföras till beskattningsåret.*

Bestämmelserna i 9 mom. andra och tredje styckena tillämpas också i fråga om förvärv av rätt till ränta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas från och med 1992 års taxering. I fråga om intäkter som uppburits och utgifter som erlagts i anslutning till årsskiftet 1990–1991 gäller punkt 4 av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370) i dess lydelse den 30 juni 1990.

¹ Senaste lydelse 1990:651.

Lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*6 §¹

I fråga om förfarandet för att bestämman underlaget för fastighetsskatt gäller taxeringslagens (1990:324) bestämmelser.

I fråga om förfarandet vid taxering till fastighetsskatt gäller bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas från och med 1992 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1990:394.

Lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

Härigenom föreskrivs att 2 och 8 §§ lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Skattskyldiga till avkastningsskatt är

1. svenska livförsäkringsföretag,
2. utländska livförsäkringsföretag som bedriver försäkringsrörelse här i riket,
3. understödsföreningar som bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet,
4. pensionsstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m. m.,
5. arbetsgivare som i sin balansräkning redovisar skuld under rubriken Avsatt till pensioner enligt 5 § lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m.

I fråga om handelsbolag och dödsbon som vid inkomsttaxeringen behandlas som handelsbolag är dock delägarna skattskyldiga.

8 §

Bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxering för inkomst skall tillämpas när skatteunderlaget bestäms. I fråga om debitering och uppbörd av avkastningsskatt gäller bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272).

Bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) gäller vid taxering till avkastningsskatt. I fråga om debitering och uppbörd av avkastningsskatt gäller bestämmelserna i uppbördslagen (1953:272).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas från och med 1992 års taxering.

Lag om ändring i sekretesslagen (1980: 100)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980: 100)¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 kap.

1 §

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förande av eller uttag ur register som avses i skatteregisterlagen (1980: 343) för uppgift som har tillförts sådant register. Uppgift hos tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst *eller förmögenhet* samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift samt skatte- och avgiftstillägg och förseningsavgift. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst *och, med undantag för arvsskatt och gåvoskatt, annan direkt skatt* samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift samt skatte- och avgiftstillägg och förseningsavgift. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, såvida inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga.
2. *befrielse från tillämpning av bestämmelserna om beräkning av skattepliktig realisationsvinst* vid avyttring av aktier *och liknande egendom i samband med strukturalisering.*
3. *rätt att erhålla avdrag vid taxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond,*

¹ Lagen omtryckt 1989: 713.

4. rätt att erhålla avdrag vid taxeringen för kostnad för exportkredit.

5. beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av forskarskattenämnden.

3. beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige när beslutet har fattats av forskarskattenämnden.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarandet vid beskattning eller om skatteregister.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om beslut i ärende som avses i 9 kap. 1 § tredje stycket punkterna 2–4 i den äldre lydelsen.

Lag om ändring i lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

En sådan småhusägare eller lägenhetsinnehavare som avses i 1 § skall inte betala arbetsgivaravgifter eller allmän löneavgift på ersättningen och är inte skyldig att göra skatteavdrag enligt uppbördslagen (1953:272) på ersättningen, om denna betalats mot en faktura som innehåller uppgift om uppdragstagarens namn och postadress, ersättningens storlek samt

1. mervärdeskattens belopp och uppdragstagarens registreringsnummer till mervärdeskatt eller organisationsnummer eller

2. uppgift om att uppdragstagaren är skyldig att betala B-skatt.

I fall som avses i första stycket är uppdragstagaren skyldig att betala egenavgifter på ersättningen enligt lagen (1981:691) om socialavgifter samt avgift enligt 2 § lagen (1982:423) om allmän löneavgift. Vid tillämpningen av bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst och pensionsgrundande inkomst i lagen (1962:381) om allmän försäkring skall ersättningen anses som inkomst av annat förvävsarbete.

Vad som har sagts i första och andra styckena om arbetsgivaravgifter och andra avgifter gäller inte om parterna har träffat avtal om att ersättningen skall anses som inkomst av anställning och ersättningen uppgår till minst 1000 kronor. I ett sådant fall skall uppdragstagaren anses som arbetstagare och småhusägaren eller lägenhetsinnehavaren som arbetsgivare.

En sådan småhusägare eller lägenhetsinnehavare som avses i 1 § skall inte betala arbetsgivaravgifter på ersättningen och är inte skyldig att göra skatteavdrag enligt uppbördslagen (1953:272) på ersättningen, om denna betalats mot en faktura som innehåller uppgift om uppdragstagarens namn och postadress, ersättningens storlek samt

1. mervärdeskattens belopp och uppdragstagarens registreringsnummer till mervärdeskatt eller, om han inte skall vara registrerad, uppdragstagarens personnummer eller organisationsnummer eller

I fall som avses i första stycket är uppdragstagaren skyldig att betala egenavgifter på ersättningen enligt lagen (1981:691) om socialavgifter. Vid tillämpningen av bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst och pensionsgrundande inkomst i lagen (1962:381) om allmän försäkring skall ersättningen anses som inkomst av annat förvävsarbete.

¹ Senaste lydelse 1990:1326.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas i fråga om ersättning som betalats mot faktura som utställts efter ikraftträdandet. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om allmän löneavgift som avser tid före utgången av år 1991.

Lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 12 och 21 §§ lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

12 §

I fråga om skyldighet att lämna uppgift till den skattskyldige om det belopp som innehållits genom skatteavdrag gäller vad som i fråga om arbetsgivare sägs i 43 § 1 mom. första stycket första *meningen* uppbördslagen (1953:272).

I fråga om skyldighet att lämna uppgift till den skattskyldige om det belopp som innehållits genom skatteavdrag gäller vad som i fråga om arbetsgivare sägs i 43 § 1 mom. första stycket första *och tredje meningarna* uppbördslagen (1953:272).

21 §

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om anstånd med inbetalning av skatt i 49 och 51 §§, om indrivning m. m. i 57 a–59 och 61–64 §§, om avkortning och avskrivning av skatt i 65–67 §§, om central tillsyn m. m. i 72 §, om rätt att taga del av preliminär självdeklaration m. m. i 73 §, om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt, m. m. i 77, 77 a och 78 §§, om straffbestämmelser m. m. i 79–81 och 83 §§, om omprövning m. m. i 84–94 §§, om beslut om särskilda debiteringsåtgärder i 95 § samt om överklagande m. m. i 96–103 §§ uppbördslagen (1953:272). Beslut om anstånd som avses i 49 § nämnda lag meddelas av beskattningsmyndigheten enligt denna lag. Beslut om anstånd skall skyndsamt meddelas den skattskyldige utan kostnad för denne.

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs *om överflyttning av beslutsbehörighet i 2 a §*, om anstånd med inbetalning av skatt i 49 och 51 §§, om indrivning m. m. i 57 a–59 och 61–64 §§, om avkortning och avskrivning av skatt i 65–67 §§, om central tillsyn m. m. i 72 §, om rätt att taga del av preliminär självdeklaration m. m. i 73 §, om arbetsgivares ansvarighet för arbetstagares skatt, m. m. i 77, 77 a och 78 §§, om straffbestämmelser m. m. i 79–81 och 83 §§, om omprövning m. m. i 84–94 §§, om beslut om särskilda debiteringsåtgärder i 95 § samt om överklagande m. m. i 96–103 §§ uppbördslagen (1953:272). Beslut om anstånd som avses i 49 § nämnda lag meddelas av beskattningsmyndigheten enligt denna lag. Beslut om anstånd skall skyndsamt meddelas den skattskyldige utan kostnad för denne.

Lag om uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret
1992/93

Härigenom föreskrivs följande.

Under uppbördsåret den 1 februari 1992 – den 31 januari 1993 skall, i stället för vad som sägs i 13 § 1 mom. första stycket uppbördslagen (1953:272), preliminär B-skatt tas ut med belopp motsvarande 110 procent av den slutliga skatt som har påförts den skatteskyldige året före inkomst-året.

Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteregisterlagen (1980: 343)¹ att 1, 3, 5 – 7 och 10 §§ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje län.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet.

3. *inkomst- och förmögenhetstaxering* samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen (1968:430) om mervärdeskatt samt avgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift och lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

3. *taxering enligt taxeringslagen (1990:324)* samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953:272), lagen (1968:430) om mervärdeskatt, lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, lagen (1991:556) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter samt lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst.

Registren skall dessutom användas för avräkning enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter.

Det centrala skatteregistret skall också användas för utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet och för riksskatteverkets tillsyn enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m. fl.

3 §³

Med skatt avses i denna lag, om inte annat anges

1. skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och sjömansskatt.
2. mervärdeskatt, annan indirekt skatt eller avgift för vilken riksskatteverket är beskattningsmyndighet och vägtrafikskatt,
3. arbetsgivaravgift och *allmän löneavgift*,
3. arbetsgivaravgift, *särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster*

¹ Lagen omtryckt 1983:143.

² Senaste lydelse 1985:155.

³ Senaste lydelse 1984:860.

och särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,

4. skatte- och avgiftstillägg samt förseningsavgift,
5. ränta och avgift som utgår i samband med uppbörd eller indrivning av skatt eller avgift enligt 1–4.

Med skatt enligt uppbördslagen avses, förutom skatt och avgift enligt 1 § nämnda lag, även annan avgift och ränta som utgår enligt bestämmelserna i lagen.

5 §⁴

För fysisk person som är folkbokförd i riket skall i det centrala skatteregistret anges

1. personnummer, namn, adress, civilstånd, datum för civilståndsändring och folkbokföringsförhållanden,

2. registrering enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt, särskilt registrerings- och redovisningsnummer, organisationsnummer och firma,

3. förhållanden som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd,

4. registrering i sjömansregistret, tillhörighet till icke territoriell församling, tillhörighet till svenska kyrkan,

5. nationalitet, personnummer för hos personen folkbokförda barn under 18 år, antal hemmavarande barn som inte har uppnått 16 eller 18 års ålder, personnummer för make och, om samtaxering sker med annan person, personnummer för denne,

6. slag av pensionsförmån som personen är berättigad till enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, i den mån det behövs för att debitera socialförsäkringsavgift,

7. slag av preliminär skatt som personen skall betala.

För person som inte har uppnått 18 års ålder skall också anges personnummer för den hos vilken personen är folkbokförd.

För person som inte har uppnått 15 års ålder skall införas endast uppgift om personnummer, namn och adress samt personnummer för den hos vilken personen är folkbokförd, om inte ytterligare uppgift som avses i första stycket behövs för beskattning.

För person som ej är folkbokförd här i riket skall uppgifter enligt första, andra eller tredje stycket införas i den mån det behövs för beskattning här i riket.

6 §

För juridisk person och för enkelt bolag, partrederi och utländskt företags filial i Sverige skall i det centrala skatteregistret anges

1. organisationsnummer med tidpunkt för registrering och avregistrering i registret, namn, firma, adress, hemortskommun, säte och juridisk form,

2. registrering enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt, särskilt registrerings- och redovisningsnummer,

2. registrering enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt, särskilt registrerings- och redovisningsnummer.

⁴ Senaste lydelse 1991:525.

3. *förhållanden som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.*

För dödsbo skall även den avlidnes personnummer och dagen för dödsfallet anges.

7 §⁵

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag, företag som enligt 3 § 12 mom. nionde stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag och dotterföretag som avses i 2 kap. 16 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 3 kap. 7 § taxeringslagen (1990:324) eller 26 a § lagen (1968:430) om mervärdeskatt. För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953:272) och lagen om mervärdeskatt eller avgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift och lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt uppbördslagen (1953:272), lagen om mervärdeskatt, lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, lagen (1991:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, lagen (1991:556) om särskild löneskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till sådant beslut som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till beslut om beskattning.

5. Uppgift om beslut om anstånd med avgivande av deklaration och med betalning av skatt, dock ej skälen för besluten, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i allmän självdeklaration i samman-

7. Uppgifter som skall lämnas i allmän självdeklaration enligt 2

⁵ Senaste lydelse 1990:1139.

ställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt, i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet samt uppgifter som skall lämnas i förenklad självdeklaration.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet, samt uppgift om utmätning enligt 68 § 6 mom. uppbördslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om indrivningsresultat, uppgift om beslut om ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer, särskild adress för skattsedelsförsändelse samt namn, adress och telefonnummer för ombud.

12. Uppgift från kontrolluppgift som enligt 3 kap. lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter skall lämnas utan föreläggande samt från sådan särskild uppgift som avses i 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

13. Uppgift om beteckning, köpeskilling, taxeringsvärde, delvärde, beskattningsnatur, typ av fång och tidpunkt för fångets för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare och övriga uppgifter som behövs för beräkning av statlig fastighetsskatt samt uppgifter som behövs för värdering av bostad på fastighet.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat taxerings- eller mervärdeskattebesök eller annat sammanträffande enligt 3 kap. 7 § taxeringslagen eller 26 a § lagen om mervärdeskatt.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare.

16. Uppgift om bruttointäkt av tjänst och dennas fördelning på olika kategorier av tjänst samt summan av avdrag från intäkten och dennas fördelning på kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats å ena sidan och övriga kostnader å andra sidan.

17. Uppgift om omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 19 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter, samt uppgifter angående resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, skönmässig beräkning och belopp som under beskattningsåret stått

kap. 13 § första stycket punkterna 2-4 och andra stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter samt uppgifter som skall lämnas i förenklad självdeklaration.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet, uppgift om utmätning enligt 68 § 6 mom. uppbördslagen samt uppgift om anledning till att överskjutande skatt inte helt betalas ut med återbetalningskort.

16. Uppgift om antal perioder om trettio dagar för vilka den skattskyldige uppburit inkomst som beskattas enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt.

18. Uppgifter angående resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, skönmässig beräkning och belopp som under beskattningsåret stått till förfogande för levnads-kostnader.

till förfogande för levnadskostnader.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell.

20. Uppgift för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgift.

21. Uppgift om bosättningsland och tidpunkt för byte av bosättningsland.

22. Uppgifter om antal årsanställda i en koncern i fall som avses i 2 kap. 16 § sista stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter, totalt respektive i Sverige, concernomsättning och koncernbalansomslutning för koncernmoderföretag.

10 §⁶

Terminalåtkomst till uppgifter i register enligt denna lag får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra – femte styckena.

Skattemyndigheten i länet får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6, 9, 13, 15, 17 och 22 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel.

Skattemyndigheten får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7, 8, 10–12, 14, 18, 20 och 21 och som hänför sig till länet eller gäller skattskyldig som taxeras i länet.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–15, 17, 18 och 20–22.

Kronofogdemyndighet får ha terminalåtkomst till det centrala skatteregistret i fråga om uppgifter enligt 5 och 6 §§ samt 7 § 1, 3 och 4. Kronofogdemyndighet i det län där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får vidare ha sådan terminalåtkomst i fråga om uppgifter enligt 7 § 7, 8, 12 och 13. Terminalåtkomsten får avse den som är registrerad som gäldenär hos kronofogdemyndighet eller make till gäldenären eller annan som sambeskattas med gäldenären. I fråga om uppgifter enligt 7 § 1 får terminalåtkomsten avse också den som är delägare i fåmansföretag där någon som avses i tredje meningen är delägare.

Skattemyndigheten i länet får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6, 8, 9, 13, 15, 17 och 22 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel.

Skattemyndigheten får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7, 10–12, 14, 16, 18, 20 och 21 och som hänför sig till länet eller gäller skattskyldig som taxeras i länet.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–18 och 20–22.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1992 års taxering. Vid 1992 och 1993 års taxeringar gäller förutom vad som föreskrivs i 7 § 7 att skatteregistret får innehålla uppgifter som skall lämnas enligt punkt 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (1990:1136) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om allmän löneavgift som avser tid före utgången av år 1991.

⁶ Senaste lydelse 1990:1139.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1991

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Lundgren

Proposition om vissa ändringar i bestämmelserna om skattetillägg, preliminär B-skatt m. m.

1 Inledning

Skattetilläggsutredningen lade år 1982 fram sitt slutbetänkande (SOU 1982:54) Översyn av det skatteadministrativa sanktionssystemet 2 Nyansering av skattetillägg m. m. (ledamöter var regeringsrådet Sverker Widmark, ordförande, samt riksdagsledamöterna Tage Sundkvist och Hans-Olov Westberg). Med betänkandet slutfördes utredningens uppdrag att göra en allmän översyn av det skatteadministrativa sanktionssystemet.

I betänkandet har utredningen lagt fram omfattande och genomgripande förslag med tonvikt på en långt driven nyansering av sanktionsavgifterna. Målsättningen har därvid varit att systemet skall uppfattas som rättvist, men samtidigt har utredningen strävat efter att tillgodose önskemålet att sanktionssystemet skall vara enkelt, schabloniserat och likformigt i tillämpningen.

Betänkandet har remissbehandlats. Remissinstanserna har ställt sig negativa till utredningens förslag. Utgångspunkten i kritiken har varit att förslaget är präglad av en alltför långtgående detaljreglering som får till följd att reglerna skulle bli mycket svåra och resurskrävande att tillämpa. Krav på förenklingar har förts fram av i stort sett alla remissinstanser. Många har emellertid ansett att enstaka punkter i utredningens förslag bör kunna genomföras inom ramen för det nuvarande sanktionssystemet.

Skatteförenklingskommittén föreslog i sitt slutbetänkande (SOU 1988:21 – 22) Ny taxeringslag – reformerad skatteprocess vissa ändringar i skattetilläggsreglerna. I prop. 1989/90: 74 om ny taxeringslag m. m., där skatteförenklingskommitténs förslag togs upp till behandling, lämnades emellertid förslagen vad gäller materiella ändringar av skattetilläggsreglerna åt sidan för att tas upp i ett senare sammanhang.

Den reformering av inkomst- och förmögenhetsbeskattningen som skett och som tillämpas fr. o. m. 1992 års taxering har föranlett en mängd anpassningar på andra områden. Riksdagen beslutade redan hösten 1990 om åtskilliga följdändringar på taxerings- och uppbördsområdena. Skatte-

reformen aktualiserar förändringar också på sanktionsområdet, bl. a. genom den ändrade behandlingen av underskott och den nya förvärvskälleindelningen.

I en promemoria som utarbetats inom finansdepartementet. (Ds 1991:16) Några frågor om skattetillägg m. m. har några av de förslag som skattetilläggsutredningen och skatteförenklingskommittén lagt fram vidarebehandlats. I promemorian lämnas också förslag om bl. a. skattetillägg när en förvärvskälla visar underskott. Jag avser att i det följande behandla promemorians förslag. Sammanfattningen av promemorian bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*. Efter remiss har yttranden avgetts av hovrätten över Skåne och Blekinge, kammarrätten i Sundsvall, länsrätten i Södermanlands län, länsrätten i Kalmar län, domstolsverket, riksför-säkringsverket, riksskatteverket, Föreningen Auktoriserade revisorer FAR, Företagarnas riksorganisation, Svenska revisorsamfundet SRS, Sveriges advokatsamfund och Sveriges industriförbund. En sammanställning av remissyttrandena har upprättats inom finansdepartementet och finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (Dnr 1355/91).

I det här sammanhanget avser jag även att ta upp en framställning från riksskatteverket (RSV) som gäller vissa andra frågor bl. a. på uppborärsområdet som delvis också har anknytning till skattereformen. Framställningen har remissbehandlats. Yttranden har avgetts av kammarrätten i Jönköping, länsrätten i Västernorrlands län, Centralorganisationen SACO/SR, Föreningen Auktoriserade revisorer FAR, Företagarnas riksorganisation, Företagens uppgiftslämnardelegation, Svenska revisorsamfundet SRS och Sveriges industriförbund. En sammanställning av remissyttrandena har upprättats inom finansdepartementet och finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (Dnr 2732/91).

Regeringen beslutade den 24 oktober 1991 att inhämta lagrådets yttrande över de lagförslag som upprättats inom finansdepartementet med anledning av vad jag nu redogjort för. Förslagen – i de delar som avviker från propositionens lagförslag – bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande bör bifogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Jag kommer nu också att redovisa ett förslag till lag om uttag av preliminär B-skatt under uppborärsåret 1992/93 och ett förslag om ändring i uppborärslagen (1953:272) som rör bestämmelserna om kvarskatteavgift. Förslagen gäller ett ämne som tillhör lagrådets granskningsområde. De är dock av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande över förslagen har därför inte inhämtats.

RSV har i en framställning till regeringen den 3 oktober 1991 lagt fram förslag om ändringar i skatteregisterlagen (1980:343) med anledning av skattereformen m. m. Jag avser att nu även ta upp denna framställning till behandling. Datainspektionen har avgett yttrande enligt 2 a § datalagen (1973:289) över RSVs förslag.

2 Särskilda avgifter m. m.

2.1 Allmänna utgångspunkter

Uppgiftsskyldigheten är en väsentlig beståndsdel i skattesystemet. Att uppgiftsskyldigheten fullgörs är en nödvändig förutsättning för att skattesystemet skall kunna verka på avsett sätt. Skattemyndigheterna är beroende av att effektiva sanktioner finns mot uppgiftspliktiga som inte medverkar genom att lämna självdeklaration, kontrollavgifter, m. m. Syftet med sanktionssystemet är att det skall verka för att korrekta uppgifter lämnas i rätt tid. De sanktioner som kan komma i fråga vid ett bristfälligt fullgörande av uppgiftsskyldigheten är skatte- och avgiftstillägg och förseningsavgift, vite samt böter enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrollavgifter (LSK). Härtill kommer i vissa fall påföljder enligt skattebrottslagen (1971:69).

Administrativa sanktioner finns förutom på taxeringsområdet och den indirekta beskattningens område även i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare (USAL), vägtrafikskattelagen (1988:327) och tullagen (1987:1065). Erfarenheterna av det administrativa sanktionssystemet har i allt väsentligt varit positiva. Justeringar av lagstiftningen har skett för att komma tillrätta med problem som uppmärksammats vid tillämpningen och för att anpassa sanktionssystemet till förändringar i annan lagstiftning. Den ursprungliga konstruktionen av sanktionerna kvarstår emellertid oförändrad.

Den grundläggande utgångspunkten vid utformningen av sanktionssystemet bör enligt min mening vara att det skall vara uppbyggt så att det uppfattas som rättvist av de skattskyldiga. En påförd sanktion måste stå i rimlig proportion till den försummelse som den skattskyldige gjort sig skyldig till. Systemet måste därför tillåta att hänsyn kan tas till omständigheterna i det enskilda fallet. Vidare bör likartade försummelse medföra likartade påföljder. Samtidigt måste emellertid beaktas att sanktionssystemet skall vara enkelt att tillämpa.

De förslag jag lägger fram i det följande skall ses mot denna bakgrund. Den nya eftergiftsgrund som föreslås gör att det blir möjligt att väga in samtliga omständigheter och därmed få en mer flexibel ordning. Utvidningen av vad som skall anses vara normalt tillgängligt kontrollmaterial vid taxeringen och sloandet av nettokvittningen är förslag som medför att sanktionsavgifter tas ut likformigt vid likartade försummelse.

Mina förslag innebär således vissa uppmjukningar och tillrättlägganden i sanktionssystemet och är ett steg på vägen mot ökad rättssäkerhet vid beskattningen. Mer återstår emellertid att göra för att stärka den enskildes ställning och få en bättre balans mellan myndigheter och enskilda. De förändringar som jag har i åtanke kräver emellertid ytterligare utredning. Jag avser därför att tillsätta en utredning som skall föreslå åtgärder som leder till att den enskildes rättssäkerhet vid beskattningen förbättras. Denna utredning bör bl. a. ta upp bevissäkringslagen (1975:1027) som länge har kritiserats från rättssäkerhetssynpunkt.

Mitt förslag: Skattetilläggsbestämmelserna i taxeringslagen skall vara tillämpliga på – förutom inkomst- och förmögenhetsskatt och mervärdeskatt som tas ut enligt taxeringslagen – fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer i huvudsak med mitt.

Remissinstanserna: De remissinstanser som har uttalat sig i frågan tillstyrker förslaget. En remissinstans har dock synpunkter på den föreslagna lagregleringen.

Skälen för mitt förslag: Taxeringslagens (1990:324), TL, bestämmelser om skattetillägg är för närvarande tillämpliga enbart på inkomst- och förmögenhetsskatt samt den mervärdeskatt som tas ut enligt TL. Skattetillägg kan inte komma i fråga beträffande fastighetsskatt, skogsvårdsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader.

Oriktiga uppgifter som föranleder för lågt skatteuttag bör behandlas på ett likartat sätt. Det kan inte anses motiverat att undanta vissa skatteslag från sanktionssystemet. Jag ställer mig därför bakom det förslag som förs fram i promemorian att bestämmelserna i 5 kap. TL om skattetillägg skall vara tillämpliga på i princip alla de skatter som anges i 1 kap. 1 § TL. Vad gäller skogsvårdsavgift är avsikten att den skall slopas inom en nära framtid. Något skäl att låta bestämmelserna om särskild avgift nu avse även skogsvårdsavgift föreligger därför inte.

Mitt förslag föranleder ändringar i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel och lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader. Genom en generell hänvisning till förfarandreglerna i TL i var och en av dessa lagar framgår enligt min mening tillräckligt tydligt att sanktionsreglerna är tillämpliga.

2.3.1 Normalt tillgängligt kontrollmaterial

Mitt förslag: En viss uppmjukning sker i regleringen av vad som är normalt tillgängligt kontrollmaterial vid taxering. Den exemplifierande uppräkningslagen av vad som utgör normalt tillgängligt kontrollmaterial och undantaget för meddelande från annan skattemyndighet slopas.

En bestämmelse om att oriktig uppgift som rättats eller hade kunnat rättas med ledning av normalt tillgängligt kontrollmaterial skall medföra lägre avgiftstillägg – 10% i stället för 20% – förs in i lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer i huvudsak med mitt. I promemorian föreslås dock inte någon bestämmelse om lägre avgiftstillägg enligt USAL när rättelse kunnat ske med ledning av normalt tillgängligt kontrollmaterial.

Remissinstanserna: Länsrätterna i Södermanlands län och Kalmar län anser att det är olämpligt att ytterligare tumma på huvudsyftet med skattetilägget, nämligen att inskräpa betydelsen av att det lämnas korrekta uppgifter till ledning vid taxeringen, och avstyrker förslaget. Ett flertal remissinstanser föreslår att kravet på att kontrollmaterialet skall vara tillgängligt före november månads utgång skall slopas. RSV anser att en bestämmelse om lägre avgiftstillägg när en oriktig uppgift kunnat rättas med ledning av normalt tillgängligt kontrollmaterial bör föras in i USAL. I övrigt lämnas förslaget utan erinran av remissinstanserna.

Skälen för mitt förslag: Enligt 5 kap. 1 § tredje stycket TL skall skattetilägg påföras med 20 i stället för 40% om den oriktiga uppgiften kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial, som normalt är tillgängligt vid taxeringen. Som exempel på sådant material nämns taxeringsavi, den skattskyldiges självdeklaration för det nästföregående beskattningsåret eller uppgift som det åligger arbetsgivare eller annan att lämna utan föreläggande till ledning för annans taxering. Annat kontrollmaterial än taxeringsavi och självdeklaration måste ha varit tillgängligt för skattemyndigheten under taxeringsperioden för att den lägre procentsatsen skall tillämpas. Meddelanden från en annan skattemyndighet anses inte som normalt tillgängligt kontrollmaterial.

I fråga om sådant kontrollmaterial som inte tillhör det i lagtexten särskilt angivna blir tillämpningen av bestämmelsen beroende av om materialet kan anses vara normalt tillgängligt vid taxering. Enligt uttalanden i förarbetena (prop. 1977/78: 136 s. 151) bör rätt höga krav ställas upp för att kontrollmaterial skall anses normalt tillgängligt. I princip bör man kräva att materialet tas fram årligen för deklarationskontrollen. Vidare bör materialet vara generellt i den meningen att det omfattar alla eller så gott som alla skattskyldiga i landet eller i visst län som haft intäkt, kostnad etc. av det slag som kontrollmaterialet avser att ge upplysning om. Slutligen

bör man kräva att det genom administrativa rutiner är sört för att de som granskar deklARATIONERNA regelmässigt får tillgång till materialet. Något krav på att materialet skall ha varit direkt tillgängligt finns dock inte. Även sådant kontrollmaterial i form av t. ex. ADB-register som finns hos skattemyndigheterna bör beaktas under förutsättning att det vid taxeringen rutinmässigt sker en kontroll av deklarationsuppgifterna mot detta. Där- emot omfattas inte material som hämtats in genom särskilda förfrågningar, utredningar eller kontrollaktioner av bestämmelsen.

Frågan om vad som skall anses vara sådant kontrollmaterial som avses i bestämmelsen har varit uppe i några regeringsrättsavgöranden. Det har därvid klargjorts att skogsloggare, upplysningar om danskt banktillgodo- havande som lämnats enligt 1972 års nordiska avtal om handräckning och anteckningar av taxeringsnämndens ordförande på föregående års deklara- tion inte utgör normalt tillgängligt kontrollmaterial (RÅ 1987 ref 95, RÅ 1988 ref 36 och RÅ 1989 ref 30).

Rutinerna vid granskning av olika typer av deklARATIONER skiljer sig åt. Vid granskning av självdeklARATIONER avseende enskilda näringsidkare och fåmansbolag finns t. ex. regelmässigt utdrag ur bilregistret tillgängligt. Sådant utdrag finns däremot normalt inte vid kontrollen av löntagardeklara- tioner. Någon rutinmässig avstämning av de deklarerade uppgifterna mot bilregistret sker inte heller. De nuvarande reglerna innebär således att en löntagare som lämnat en oriktig uppgift som kunnat rättas med ledning av ett utdrag ur bilregistret får ett högre skattetillägg än t. ex. en enskild näringsidkare som lämnat en liknande oriktig uppgift. Den strikta anknyt- ningen till de faktiska kontrollrutinerna innebär således att den sanktion en viss typ av oriktig uppgift kan medföra varierar de skattskyldiga emel- lan. Jag anser detta otillfredsställande. En utgångspunkt bör enligt min mening vara att likartade försummelser föranleder likartade sanktioner. Jag föreslår därför att en oriktig uppgift som upptäckts eller kunnat upp- täckas vid en avstämning mot ett register som skattemyndigheten har tillgång till skall medföra att en lägre procentsats tillämpas oavsett om någon rutinmässig kontroll mot uppgifterna i registret görs.

Det kontrollmaterial som för närvarande föranleder en lägre uttagsnivå avser material som har anknytning till den skattskyldige. Kontrollmaterial av mer allmän karaktär som t. ex. aktievärderingslistor, beaktas inte. Vid deklARATIONSGRANSKNINGEN sker ingen rutinmässig avstämning av uppgifter- na i deklARATIONEN mot aktievärderingslista. Granskaren har dock tillgång till materialet vid deklARATIONSGRANSKNINGEN och kan lätt kontrollera läm- nade uppgifter i detta avseende. Risker för upptäckt av den oriktiga uppgiften är således betydligt större än annars. Även kontrollmaterial som inte tar sikte på den enskilde deklARANTEN utan är av mer allmän karaktär bör därför enligt min mening omfattas av bestämmelsen. För att det skall vara fråga om sådant kontrollmaterial som medför en lägre uttagsnivå bör dels materialet innehålla uppgifter som kan användas vid kontroll av ett större antal skattskyldiga som haft viss tillgång, intäkt etc., dels granskarna generellt sett ha tillgång till materialet.

Enligt nuvarande regler krävs att annat kontrollmaterial än självdeklara- tion och taxeringsavi faktiskt har varit tillgängligt före utgången av novem-

ber taxeringsåret för att den lägre procentsatsen skall tillämpas. Flera remissinstanser framför i sina yttranden över promemorian att kravet på tillgänglighet före utgången av november bör slopas. Kammarrätten i Sundsvall anför att det erfarenhetsmässigt ofta föreligger svårigheter att avgöra huruvida visst material varit tillgängligt eller inte. Sveriges industriförbund och Företagarnas riksorganisation pekar på de bevissvårigheter som uppstår genom att inkommande kontrollmaterial normalt inte diarieförs eller datumstämplas.

Ett slopande av kravet att materialet skall vara tillgängligt före utgången av november taxeringsåret skulle enligt min mening ge alltför stort utrymme för missbruk. För att minska de bevissvårigheter som remissinstanserna pekar på anser jag att det i förordningen (1990:1237) om självdeklaration och kontrolluppgifter bör föras in en bestämmelse om att kontrollmaterial som inkommer efter utgången av november året efter taxeringsåret skall inkomststämplas. Jag avser att senare förelägga regeringen ett sådant förslag.

Den exemplifierande uppräknings som finns i 5 kap. 1 § tredje stycket TL bör slopas i enlighet med vad som föreslås i promemorian. Vad som är normalt tillgängligt kontrollmaterial är föränderligt över tiden och en exemplifiering blir lätt föråldrad. Som exempel kan nämnas att taxeringsavin fr. o. m. 1992 års taxering kommer att ersättas av andra handlingar som stöd i kontrollarbetet.

Jag ställer mig också bakom förslaget att undantag inte bör göras för meddelanden från annan skattemyndighet. När undantaget för meddelanden mellan taxeringsnämnder infördes var förhållandena — inte minst i organisatoriskt avseende — väsentligt annorlunda än i dag. Något skäl att behålla undantaget kan knappast anses föreligga längre.

RSV anför i sitt remissyttrande att en bestämmelse om lägre avgiftstillägg då en oriktig uppgift kan rättas med hjälp av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt bör föras in i USAL efter förebild från TL.

Vid den månadsvisa granskningen av uppbördsdeklarationer som sker under uppbördsåret finns det knappast något material hos skattemyndigheterna som motsvarar det som åsyftas i 5 kap. 1 § TL. En betydande del av kontrollen av uppbördsredovisningen sker dock på årsbasis efter uppbördsårets utgång, bl. a. genom en maskinell avstämning mellan kontrolluppgifter och uppbördsdeklarationer. Jag delar RSVs uppfattning att en lägre uttagsprocent är motiverad i dessa fall. Jag föreslår därför att i 38 § USAL förs in en bestämmelse om att avgiftstillägg skall utgå med 10% när den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt vid kontroll av uppbördsdeklarationer. I likhet med vad som föreskrivs i TL bör även i USAL gälla som förutsättning att materialet faktiskt varit tillgängligt för skattemyndigheten före utgången av året efter utgiftsåret.

Mitt förslag: Skattetillägg enligt taxeringslagen skall utgå med 20% när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförbar fråga. Skattetillägg enligt lagen om mervärdesskatt och lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter samt avgiftstillägg enligt lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall i sådana fall utgå med 10%.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer i huvudsak med mitt.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser som uttalat sig i frågan är positiva till att skatte- och avgiftstillägg vid periodiseringsfel tas ut efter en lägre uttagsnivå. *Sveriges advokatsamfund*, *Företagarnas riksorganisation* och *Sveriges industriförbund* anser dock att de föreslagna procentsatserna bör halveras och bestämmas till 10 resp. 5. *Föreningen Auktoriserade revisorer (FAR)* påpekar att fördelningen av inkomster och utgifter på rätt redovisningsperiod så att ett rättvisande resultat kan bestämmas för varje period i betydande grad måste ske genom uppskattningar och approximationer. Här ligger att man kan tala om "fel" endast om en avvikelse är väsentlig. Inte heller är det berättigat att tala om "fel" t.ex. när det verkliga kostnadsutfallet avviker från tidigare skuldförda upplupna kostnader, om tillgängligt underlag vid bokföringstillfället inte gav anledning att förvänta en sådan avvikelse. Eftersom bedömningen av dessa frågor kan variera starkt föreslår föreningen att bestämmelsen kompletteras med en uttrycklig referens till god redovisningssed. *Svenska Revisorsamfundet (SRS)* anser att det finns skäl att såvitt avser indirekta skatter och socialavgifter särbehandla räkenskapsfel av den karaktären att de bör upptäckas senast i samband med årsbokslut.

Skälen för mitt förslag: Skattetillägg enligt TL utgår enligt huvudregeln med 40% av den skatt som, om den oriktiga uppgiften hade följts, inte skulle ha tagits ut. Har uppgiften rättats eller hade kunnat rättas med ledning av visst kontrollmaterial utgår skattetillägg med 20%. Tillägg enligt lagen (1968:430) om mervärdesskatt (ML), lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter (LPP) och USAL uppgår till 20% av det undandragna skatte- eller avgiftsbeloppet, eller vad gäller ML, det skattebelopp som felaktigt skulle ha tillgodoräknats den skattskyldige.

Den skattemässiga och bokföringsmässiga inkomstberäkningen sker för varje år för sig. De konsekvenser denna tidsavgränsning får vid beskattningen brukar kallas principen om beskattningsårets slutenhet. Av principen följer att intäkter som utelämnats ett beskattningsår inte utan vidare kan beskattas ett annat år och att kostnader måste dras av rätt år. Principen gäller för alla skattskyldiga, inte bara näringsidkare. Vilket år som är rätt beskattningsår är beroende av om redovisningen skall ske enligt konstantmässiga eller enligt bokföringsmässiga grunder.

Inkomst av näringsverksamhet skall enligt 24 § kommunalskattelagen (1928:370), KL, redovisas enligt bokföringsmässiga grunder i den mån dessa inte strider mot bestämmelserna i lagen. Inkomster och utgifter skall

fördelas på redovisningsperioder så att ett rättvisande resultat kan bestämmas för varje period (periodisering).

Av 41 § KL framgår att i andra fall än vid beräkning av inkomst av näringsverksamhet intäkt skall anses ha åtnjutits det beskattningsår, under vilket den blivit tillgänglig för lyftning och utgift belöpa på det beskattningsår under vilket den betalats. Genom skattereformen har reglerna om årsskiftesbetalningar gjorts tvingande. De innebär att intäkter och kostnader skall redovisas för det år de belöper på även om betalningen skett ett annat år, under förutsättning att betalningen skett i nära anslutning till årsskiftet, närmare bestämt under tiden den 15 december – den 15 januari. Jag återkommer senare till frågan om årsskiftesbetalningar (avsnitt 5).

Frågan om lägre skattetillägg vid periodiseringsfel har diskuterats under lång tid. Uppfattningen att det kan vara motiverat med en lägre sanktionsnivå vid periodiseringsfel har sin grund i att det ofta i dessa fall inte är fråga om ett egentligt skatteundandragande utan om en förskjutning av beskattningen mellan beskattningsperioder.

Samtliga remissinstanser har ställt sig bakom det förslag som läggs fram i promemorian även om delade meningar råder om uttagsprocenten. Också jag ansluter mig till uppfattningen att skattetillägg bör utgå efter en lägre uttagsnivå vid periodiseringsfel. Det är emellertid inte helt problemfritt att avgränsa de situationer som bör omfattas av en lägre sanktion.

Till periodiseringsfel i skattetilläggshänseende bör man först och främst räkna de fall då den oriktiga uppgiften avser ett belopp som hänförs till fel beskattningsår och som i redovisningsteknisk mening utgör ett periodiseringsfel. Periodiseringsfel innefattar inte bara fel i fråga om rätt beskattningsår vid redovisning av inkomst eller avdrag utan också t. ex. fel som uppstår vid värdering av pågående arbeten, kundfordringar m. fl. tillgångs- eller skuldposter.

Fel som avser utgående balansposter är regelmässigt periodiseringsfel. Om ingående balans tas upp till ett värde som avviker från föregående års utgående balans är det inte fråga om något periodiseringsfel. Skattetillägg tas ofta ändå ut efter endast 20% i sådana situationer eftersom den oriktiga uppgiften kunnat rättas med hjälp av föregående års deklARATION.

Den lägre uttagsnivån bör enligt min mening vara tillämplig också i fall som visserligen i bokföringssammanhang inte skulle anses vara ett periodiseringsfel men som i sanktionshänseende bör jämföras med periodiseringsfel, eftersom den oriktiga uppgiften inte skulle ha lett till ett skatteundandragande utan till en förskjutning av skatteuttaget mellan beskattningsperioderna. Har skattemyndigheten upptäckt den oriktiga uppgiften så sent att det kan konstateras att felet har rättats, t. ex. en utelämnad intäkt har tagits upp till beskattning i senare års deklARATION, bör man enligt min mening i avgiftssammanhang anse att det är fråga om ett periodiseringsfel och ett lägre skattetillägg – om inte eftergift kan komma i fråga – påföras. Att särskilja de fall där felet är oavsiktligt från sådana där avsikten varit att åstadkomma en temporär skattelättnad torde inte vara möjligt. Samtliga fall där det kan konstateras att rättelse företagits bör därför omfattas av den lägre procentsatsen.

När felaktigheten upptäcks på ett så tidigt stadium att den skattskyldige

ännu inte lämnat självdeklaration för det följande beskattningsåret kan det bli problematiskt att avgöra om en oriktig uppgift avseende en kostnads- eller intäktspost utgör ett sådant fel som motiverar en lägre uttagsnivå. Det kan naturligtvis inte komma i fråga att låta samtliga de fall när en intäkt utelämnats eller en kostnad dragits av för tidigt omfattas av en lägre procentsats. Att helt undanta sådana situationer från regelns tillämpning enbart för att man inte vet hur den skattskyldige kommer att behandla intäkt- eller avdragsposten följande beskattningsår är emellertid inte heller någon bra lösning. Vid vilken tidpunkt den oriktiga uppgiften upptäcks bör inte vara avgörande för uttagsnivån.

En första förutsättning för att anse att det är fråga om ett periodiseringsfel i skattetilläggshänseende bör – när man inte vet hur felet skulle komma att behandlas nästa år – vara att det är fråga om en intäkt- eller kostnadspost i anslutning till beskattningsårets utgång eller den oriktiga uppgiften av annan anledning är av sådant slag att en felaktig bedömning av vilket som är rätt beskattningsår kan ha gjorts. Är det fråga om en sådan post får en bedömning göras av sannolikheten för att en utelämnad intäkt skulle ha tagits upp till beskattning följande år eller för att en kostnad inte skulle ha blivit föremål för dubbelavdrag. En omständighet som i sig bör vara tillräcklig för antagandet att t. ex. en utelämnad intäktspost kommer att redovisas ett kommande beskattningsår är att beloppet redan innan skattemyndigheten aktualiserat frågan är bokfört i räkenskaperna. Generellt sett torde det vara en skillnad mellan intäkt- och kostnadsposter på så sätt att risken för att en utelämnad intäkt över huvud taget inte tas upp är större än risken för att dubbelavdrag sker.

Bedömningen bör i möjligaste mån grunda sig på yttre objektivt konstaterbara fakta. Det skick den skattskyldiges bokföring befinner sig i och tillförlitligheten av hans bokföringsrutiner är därvid betydelsefulla faktorer. Det är emellertid oundvikligt att bedömningen får ett subjektivt inslag som innebär att de tillämpande myndigheterna måste värdera sannolikheten för att den skattskyldige, om felaktigheten inte hade upptäckts, ändå hade rättat felet kommande år. Detta kan i någon mån sägas bryta strukturen i sanktionsbestämmelserna där för närvarande förutsättningarna för att påföra skattetillägg och uttagsnivån för detta bestäms av objektiva kriterier. Det är dock enligt min mening inte någon avgörande invändning mot den utformning av reglerna som föreslås i promemorian.

På den indirekta beskattningens område är periodiseringsfel tämligen frekventa, bl. a. beroende på de korta redovisningsperioderna som innebär att deklaration ofta lämnas på grundval av löpande bokföring. Även vad gäller indirekt beskattning bör en lägre uttagsnivå vid uttag av skattetillägg tillämpas vid periodiseringsfel. Införandet av en lägre uttagsnivå vid periodiseringsfel påverkar inte möjligheterna till hel eftergift av skattetillägget i dessa fall. Som jag återkommer till senare (avsnitt 2.9) kan periodiseringsfel som grundar sig på löpande bokföring i vissa fall vara sådant att hel eftergift bör medges.

Vid bedömningen av om det är fråga om ett periodiseringsfel som bör föranleda en lägre uttagsnivå bör samma omständigheter beaktas som vid motsvarande bedömning på taxeringsområdet. Det faktum att ett periodi-

seringsfel kvarstår efter bokslut bör inte tillmätas avgörande betydelse för om den lägre uttagsnivån skall tillämpas. Vid bedömningen får hänsyn tas till om räkenskaperna är i sådant skick och kontrollrutinerna så effektiva att det får anses sannolikt att beloppet skulle komma att redovisas.

Periodiseringsfel kan även uppkomma vid uppbörd av sociala avgifter. Detta gäller inte minst sedan det nya uppbördsförfarandet införts som innebär att uppbördsdeklaration skall lämnas varje månad. Bedömningen om ett periodiseringsfel föreligger eller inte får göras på samma sätt som vid beskattningen.

Jag föreslår därför att i TL, ML, LPP och USAL införs bestämmelser om lägre skatte- och avgiftstillägg när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämställd fråga.

I promemorian föreslås att uttagsnivån skall halveras vid periodiseringsfel och således vid taxeringen uppgå till 20% och till 10% i övriga fall. Några remissinstanser anser att dessa nivåer är för höga. Jag kan ha viss förståelse för denna uppfattning. Det är i dessa fall ofta inte fråga om något egentligt skatteundandragande utan om en förskjutning av beskattningen framåt i tiden. Det allmännas förlust kan i stort jämföras med en ränteförlust. Mot detta kan anföras att den uppgiftspliktige inte fullgjort sina skyldigheter på ett riktigt sätt och att därför en sanktion skall förekomma. Sammantaget anser jag därför att en halvering av uttagsprocenten får anses rimlig i dessa fall.

Det ligger i sakens natur att det i många fall måste vara den skattskyldige som gör skattemyndigheten uppmärksam på att det finns förutsättningar att tillämpa den lägre procentsatsen. En skyldighet för skattemyndigheten att utreda om det är fråga om ett periodiseringsfel bör inträda först när det av handlingarna eller andra omständigheter kan förmodas att så kan vara fallet.

FAR anser i sitt remissyttrande att en uttrycklig referens till god redovisningssed bör införas i lagtexten. Med hänsyn till att mitt förslag inte innebär någon fullständig överensstämmelse mellan vad som i bokföringssammanhang kan anses utgöra periodiseringsfel och vad som skall anses vara periodiseringsfel i skattetillägghänseende, anser jag inte att en hänvisning till god redovisningssed är lämplig.

I promemorian föreslås att den särskilda regeln om eftergift vid s. k. räkenskapsfel enligt 64 f § ML skall slopas. Jag återkommer längre fram till detta förslag (avsnitt 2.9).

2.4 Nettokvittning

Mitt förslag: Nettokvittningen slopas.

Undantagen från kvittningsrätten vid fel i bokslut i punkt 1 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen slopas.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer i huvudsak med mitt. I promemorian föreslås dock inte att undantaget från rätten till kvittning mellan balansposter skall slopas.

Remissinstanserna: Förslaget är föremål för delade meningar. *Kammarrätten i Sundsvall, länsrätterna i Södermanlands län och Kalmar län, RSV, Företagarnas riksorganisation och Sveriges industriförbund* tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Kammarrätten i Sundsvall* anser dock vad gäller lagregleringen att en bestämmelse som syftar till att avskaffa nettokvittningen varken har sin rätta plats i 5 kap. 11 § TL eller att den föreslagna bestämmelsen har den innebörd som åsyftas. *Hovrätten över Skåne och Blekinge, domstolsverket, FAR, SRS och Sveriges advokatsamfund* avstyrker förslaget. Flera remissinstanser anser att det finns skäl att tillåta kvittning mellan balansposter enligt bestämmelserna i KL vid taxeringen även om skattetillägg skall utgå.

Skälen för mitt förslag: När de särskilda avgifterna infördes gällde att en invändning, som en skattskyldig kvittningsvis framförde mot en ifrågasatt höjning av nettointäkten av en förvärvskälla, reducerade det sanktionsgrundande beloppet endast om kvittningsbeloppet var direkt hänförligt till den oriktiga uppgiften. S. k. oäkta kvittningar godtogs alltså i skattetilläggshänseende. Var det fråga om en s. k. äkta kvittningsinvändning, dvs. en invändning som hänförde sig till en annan fråga än den oriktiga uppgiften, kunde den om den godtogs inverka på taxeringen men inte på det sanktionsgrundande beloppet. Numera — efter uttalanden av skatteutskottet 1978 (jfr prop. 1977/78: 136 s. 165, SkU 1977/78: 50 s. 52) — gäller att såväl äkta som oäkta kvittningar inom en förvärvskälla godtas i skattetilläggshänseende, s. k. nettokvittning. Däremot finns inte någon kvittningsrätt mellan olika förvärvskällor eller mellan t. ex. olika belopp som redovisas vid beräkning av summan av allmänna avdrag eller den skattepliktiga förmögenheten. När jag fortsättningsvis talar om kvittning avser jag, om inte annat uttryckligen sägs, äkta kvittning.

Kvittningsrätten har inte kommit till uttryck i lagtext. Skattetilläggsutredningen föreslog dock i sitt slutbetänkande (SOU 1982: 54) att möjligheten till kvittning inom en förvärvskälla skulle lagfästas. Vidare föreslogs en regel om att underlaget för skattetillägg skulle bestämmas utan hänsyn till ett medgivet avdragsyrkande, som den skattskyldige framställt sedan han fått kännedom om att höjningen av taxeringen beslutats eller ifrågasatts, om avdraget var sådant som den skattskyldige hade kunnat förfoga över. Utredningen föreslog motsvarande kvittningsregler vid beräkningen av undandragen skatt enligt skattebrottslagen.

Kvittningsrätten har också tagits upp av skatteförenklingskommittén i dess slutbetänkande (SOU 1988: 21). Kommittén föreslog att kvittningsrätten skulle slopas främst mot bakgrund av att den inte kunde inordnas i domstolsprocessen. Den nya processformen, sakprocessen, innebär nämligen att endast s. k. oäkta kvittningsinvändningar, dvs. invändningar som är direkt hänförliga till den fråga som är föremål för prövning, blir tillåtna.

Nettokvittningen innebär en kvittningsrätt inom förvärvskällan. Skälet till denna avgränsning var att man ansåg att transaktioner inom en förvärvskälla hade någon form av anknytning till varandra. Genom att ha kvittningsrätt inom förvärvskällan slapp man reda ut om en kvittning var äkta eller oäkta. Det räckte att konstatera om den fanns i samma förvärvskälla. Vid sidan av detta praktiska motiv för kvittningsrätten fanns också

ett rättvisemotiv. Sanktionens storlek ansågs böra bestämmas utifrån den skatt som det allmänna faktiskt hade riskerat att förlora i det enskilda fallet.

Genom skattereformen har förvärvskälleindelningen ändrats väsentligt. Aktiebolag har endast en förvärvskälla även om bolaget driver olika verksamheter som inte har något inbördes samband. Om en enskild näringsidkare har flera aktiva näringsverksamheter så utgör de, oavsett om de har någon anknytning till varandra eller inte, en förvärvskälla. Har en verksamhet tidigare utgjort passiv näringsverksamhet och finns i verksamheten ackumulerade underskott från den passiva tiden utgör den verksamheten dock alltid en särskild förvärvskälla. Aktiv litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet bildar en särskild förvärvskälla om den skattskyldige begär det. Är det fråga om verksamheter som drivs i handelsbolagsform utgör varje aktiv näringsverksamhet en förvärvskälla för sig, om inte verksamheterna har en naturlig anknytning till varandra. Bedrivs däremot bara den ena av två verksamheter i handelsbolagsform utgör varje aktiv näringsverksamhet en förvärvskälla för sig, även om verksamheterna skulle ha en naturlig anknytning till varandra. Varje passiv näringsverksamhet utgör en förvärvskälla för sig. Självständig näringsverksamhet i utlandet utgör alltid passiv näringsverksamhet. För löntagare innebär skattereformen på den här punkten däremot inte någon större skillnad. Varje hobbyverksamhet behandlas för sig vid inkomstberäkningen inom inkomstslaget tjänst.

Man kan mot bakgrund av det anförda inte längre påstå att just transaktioner inom en förvärvskälla generellt sett skulle ha särskild anknytning till varandra. Enligt min mening utgör därför inte längre förvärvskällebegreppet en naturlig ram inom vilken kvittning bör få ske. Begreppet är ju en lagteknisk konstruktion som kan ändras från tid till annan och som fått sin utformning för att tjäna helt andra syften än utgöra en avgränsning vid beräkning av underlaget för skattetillägg. En fortsatt anknytning av kvittningsrätten till förvärvskälleindelningen skulle medföra att den för olika skattskyldiga får olika omfattning. För t. ex. aktiebolag utökas kvittningsrätten genom skattereformen till i princip hela inkomsttaxeringen. Det är enligt min mening inte rimligt att bestämningen av begreppet förvärvskälla på detta sätt skall styra vad som kan bli föremål för kvittning och därigenom sanktionens belopp. En utgångspunkt måste vara att likartade förseelser också medför likartade påföljder. En annan lösning måste därför enligt min mening sökas som från fall till fall ger en mer likartad påföljd.

Förutom den ändrade förvärvskälleindelningen talar även andra skäl för att en förändring måste komma till stånd. Rätten till nettokvittning kan som skatteförenklingskommittén påpekade i sitt slutbetänkande inte inordnas i den nya domstolsprocessen. I det nya förfarandet med en femårig omprövningsperiod skulle en bibehållen kvittningsrätt innebära en betydande missbruksrisk. Den långa omprövningsperioden aktualiserar vidare frågan om en kvittningsinvändning måste prövas samtidigt med den skattetilläggsgrundande höjningen för att påverka skattetillägget. Det finns knappast några rationella skäl för att låta tidpunkten för nedsättningsyrkandet vara avgörande för om skattetillägget skall påverkas av en sänkt

taxering. I princip borde även en nedsättning av taxeringarna som skett tidigare påverka ett senare påfört skattetillägg.

De alternativ som i olika situationer ger en likartad påföljd är antingen en slopad kvittningsrätt eller en kvittningsrätt inom hela taxeringen.

Starka argument talar emellertid mot en vid kvittningsrätt. Missbruksrisken, som enligt min mening är beaktansvärd redan i en ordning med nettokvittning kombinerad med en femårig omprövningsperiod, blir ännu större med en kvittningsrätt inom hela taxeringen. Vidare innebär ett taxeringsbeslut ofta att underlag fastställs för olika skatter. Underlaget för att ta ut kommunal inkomstskatt, statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst resp. på kapitalinkomst, fastighetsskatt, förmögenhetsskatt m. fl. skatter fastställs genom taxeringen. Skatt tas ut efter olika procentsatser. Vidare räknas 30 % av underskott i inkomstlaget kapital av från statlig och kommunal inkomstskatt, skogsvårdsavgift och fastighetsskatt. En kvittning mellan olika underlag, t. ex. mellan en utelämnad kapitalinkomst och ett avdrag under inkomst av tjänst, skulle förutsätta att hänsyn vid kvittningen togs till att skatteuttaget är olika. Kvittningsrätten skulle följaktligen behöva ske inte mellan taxerade belopp utan mellan skattebelopp resp. mellan skattebelopp och skattereduktion. Till detta kommer att för att få en principiellt invändningsfri kvittningsrätt inom taxeringen borde samtliga nedsättningar av taxeringen som genomförs efter deklaraionsinlämnandet — oavsett när de kommer i tiden — medföra kvittningsrätt. Detta skulle påfordra en mycket komplicerad lagstiftning och kräva omfattande administrativa rutiner. En kvittningsrätt överensstämmer inte heller med de principer kring vilka den nya processformen på skatteområdet är uppbyggd.

Det finns också synpunkter av mer grundläggande slag på det administrativa sanktionssystemet som bör beaktas. Syftet med skatte- och avgiftstilläggen är att ge eftertryck åt den skattskyldiges uppgiftsskyldighet. Praktiskt taget varje enskild uppgift som skall lämnas måste vara riktig. Lämnas en oriktig uppgift är det därför enligt min mening naturligt att det är den förseelsen och dess effekt på skatteuttaget som skall vara styrande i fråga om en ekonomisk sanktion skall tas ut eller inte. Att den skattskyldige även gjort andra fel — men då till sin nackdel — vad gäller frågor som inte har något direkt samband med den oriktiga uppgiften, bör med ett sådant synsätt inte påverka det sanktionsgrundande beloppet. En sådan ordning stämmer vidare väl överens med de nya förfarandereglerna på skatteområdet och innebär också att inte andra faktorer som i sig är ovidkommande, t. ex. förvärvskälleindelningen, påverkar underlaget.

Hovrätten över Skåne och Blekinge anför i sitt remissyttrande att den avgörande invändningen mot att avskaffa kvittningsrätten hänger samman med hur det skatteadministrativa sanktionssystemet förhåller sig till det judiciella påföljdssystemet. Tillämpas olika kvittningsregler i fråga om skatte- och avgiftstillägg, å ena sidan, och skattebrott, å den andra, får enligt hovrätten gärningsmannen dubbla budskap om hur samhället ser på hans förfarande. Den administrativa lagföringen skulle grunda sig på ett större beloppsunderlag än den judiciella och därför framstå som strängare. Hovrätten anser därför att kvittningsrätten vid beräkning av underlaget

för skatte- och avgiftstillägg bör avse hela taxeringen/beskattningen, men med vissa inskränkningar i fråga om vissa typer av avdrag och att samma kvittningsregler bör gälla vid beräkning av undandraget skattebelopp enligt skattebrottslagen.

Jag har i och för sig förståelse för hovrättens uppfattning och vill inte utesluta att det kan finnas anledning att se över kvittningsreglerna även vid skattebrott. Jag vill emellertid framhålla att kvittningsreglerna redan i dag är olika på sanktionsavgifts- och skattebrottsområdena. I brottmål är kvittningsrätten mera långtgående. Enligt uttalanden i förarbetena (prop. 1971: 10) bör sålunda i princip en invändning i brottmålet beaktas om den kan godtas i beskattningsprocessen under förutsättning att gärningsmannen inte kan misstänkas för att ha haft ett skattebedrägligt syfte genom att först efter brottsupptäckten göra invändning av det slaget. Den bakomliggande tanken är att kvittning i skattebrottmål bör behandlas efter i stort sett samma principer som gäller för de allmänstraffrättsliga förmögenhetsbrotten. I rättspraxis har denna kvittningsrätt getts en vid tolkning (jfr NJA 1980 s. 359 II).

Att nu avskaffa kvittningsrätten på skattetilläggsområdet medför således inte att det skapas en skillnad av något nytt slag mellan det skatteadministrativa sanktionssystemet och det judiciella systemet. Men skillnaderna mellan de olika systemen blir något större. De blir desamma som de var när det administrativa sanktionssystemet infördes.

Förekomsten av olika kvittningsregler är en följd av att de båda systemen för närvarande är utformade på olika sätt och har delvis olika syften. Det centrala skattebrottet, skattebedrägeri, är ett s. k. effektbrott, i princip uppbyggt efter mönster från de allmänna förmögenhetsbrotten. Straffbestämmelserna tar i första hand sikte på den förmögenhetsskada som kan uppstå om skatt eller avgift blivit för lågt beräknad i ett beslut genom att oriktig uppgift lämnats till ledning för beslutet. Det skatteadministrativa sanktionssystemets huvudsyfte är däremot att understryka vikten av att korrekta uppgifter lämnas till ledning för beslut och riktar sig mot förselser mot uppgiftsplikten. Mitt förslag i avsnitt 2.5 om att skattetillägg skall kunna påföras vid oriktig uppgift om underskott utan att den oriktiga uppgiften haft någon effekt på skatteuttaget, understryker ytterligare denna funktion.

Med hänsyn till vad jag nu sagt föreslår jag att nettokvittningen slopas på taxeringsområdet. Enbart invändningar direkt hänförliga till den oriktiga uppgiften bör beaktas vid bestämmandet av underlag för skattetillägg. Sedan 1978 tillämpas en utökad kvittningsrätt även på mervärdeskatte-, punktskatte- och socialavgiftsområdena. Även på dessa områden bör enbart s. k. oäkta kvittningar påverka beräkningen av det undandragna skattebeloppet.

Rätten till nettokvittning har inte kommit till uttryck i lagtext. Hur underlaget för skattetillägg skall beräknas är dock enligt min mening så grundläggande och har en så direkt betydelse för sanktionens storlek att det bör kunna utläsas av lagstiftningen. Jag föreslår därför att det i TL, ML, LPP och USAL införs regler varav framgår att vid beräkning av

underlaget för skatte- och avgiftstillägg hänsyn endast skall tas till invändningar rörande den fråga som föranlett tillägget.

Flera remissinstanser berör frågan om sambandet mellan slopandet av nettokvittningen och kvittningen mellan balansposter enligt punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 24 § KL. En tillgång eller skuld som har blivit upptagen till för lågt resp. för högt belopp får under vissa omständigheter kvittas mot annan balanspost eller genom större avskrivningar på anläggningstillgångar utan att nytt bokslut behöver upprättas. Om särskilda omständigheter föranleder det skall dock resultatet justeras även i dessa fall. En sådan särskild omständighet kan enligt uttalande i förarbetena (prop. 1980/81:68 s. 188) vara att felet har sådan karaktär att det utgör skattebrott eller medför skattetillägg. Det bör vidare inte godtas att samma typ av fel kommer igen sedan uppmärksammande skett. För tillämpning av bestämmelsen fordras det också enligt förarbetena att anledning saknas till antagande att den skattskyldige med avsikt söker skaffa sig skattecredit genom undervärdering av en tillgångspost eller övervärdering av en skuldpost.

Jag delar åsikten att det är mindre lämpligt att — såsom nu är fallet — sanktionsregler styr tillämpningen av de materiella reglerna. Den nuvarande regleringen har också den nackdelen att det föreligger en skillnad mellan en skattskyldig som avslutar sina räkenskaper med årsbokslut och den som inte gör det. Regleringen i punkt 1 av anvisningarna till 24 § KL riktar sig nämligen endast till den som avslutar sina räkenskaper med årsbokslut. Avslutas inte räkenskaperna med årsbokslut utgör inte det förhållandet att skattetillägg skall utgå hinder mot kvittning. Mitt förslag att nettokvittningen vid beräkningen av underlaget för skattetillägg slopas innebär att det inte längre finns skäl att behålla den nuvarande begränsningen av möjligheten till kvittning mellan balansposter. Balanspostkvittningar, som regelmässigt är äkta kvittningar, påverkar ju i en sådan ordning inte underlaget för beräkning av skattetillägg utan enbart taxeringen. Visserligen sker vid en balanspostkvittning inte någon kvittning i verklig mening. De olika balansposterna ändras ju inte. Till grund för balanspostkvittningen ligger dock ett beslut där det konstateras att ett fel föreligger och att förutsättningar finns för kvittning utan ändring av bokslutet. Jag anser därför att den omständigheten att skattetillägg skall utgå inte längre bör utgöra en begränsning i rätten att tillämpa reglerna om balanspostkvittning vid taxeringen. Ett eventuellt skattetillägg skall beräknas på den skatt som skulle ha påförts om kvittningen inte ägt rum. Därigenom uppnås också en likabehandling av de skattskyldiga som avslutar sina räkenskaper med årsbokslut och de som inte gör det.

Vad gäller inskränkningen i kvittningsrätten i det fall felet har sådan karaktär att det utgör skattebrott är en sådan bedömning av felet som förutsätts vanskelig att göra för skattemyndigheterna. En felbedömning kan få stötande resultat. Dessutom är det tveksamt med hänsyn till den vida tolkning som kvittningsrätten getts på skattebrottsområdet om inskränkningen skulle få någon effekt på det straffrättsliga ansvaret. Jag föreslår därför att den nuvarande inskränkningen i kvittningsrätten i punkt 1 av anvisningarna till 24 § KL slopas.

Mitt förslag: Vid oriktig uppgift om underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst skall skattetillägg påföras. Underlaget för beräkningen av skattetillägg skall i dessa fall utgöras av en fjärdedel av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften medfört. Motsvarande skall gälla när underskott minskats genom skönstaxering.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer i allt väsentligt med mitt.

Remissinstanserna: Förslaget har lämnats utan erinran av flertalet remissinstanser. *Domstolsverket* och *SRS* menar dock att skattetillägg liksom tidigare bör bestämmas det beskattningsår underskottet utnyttjas. Sambandet med den undandragna skatten skulle därmed inte brytas. *Företagarnas riksorganisation* och *Sveriges industriförbund* föreslår att i de fall skattetillägg kan beräknas till högre eller lägre belopp beroende på i vilken ordning man hanterar de oriktiga uppgifterna så skall beräkningen göras så förmånlig som möjligt för den skattskyldige.

Skälen till mitt förslag: Lagen (1960:63) om förlustavdrag har upphört att gälla vid utgången av juni 1990. Den skall dock fortfarande gälla vid 1991 och tidigare års taxeringar. En förlust som var hänförlig till ett tidigare beskattningsår fick enligt denna lag dras av i form av förlustavdrag senast det sjätte eller, vad gäller aktiebolag och ekonomiska föreningar, det tionde året efter det år då taxering för förluståret ägt rum. Avdraget bestämdes som ett led i inkomsttaxeringen det taxeringsår det utnyttjades. Genom att avdraget bestämdes först det år det utnyttjades ansågs en oriktig uppgift i en förlustdeklaration vara lämnad vid utnyttjandets taxering, inte förlustårts. Skattetillägg kunde därför påföras det taxeringsår förlusten utnyttjades.

Skattereformen innebär att underskott i en förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet får dras av vid beräkningen av inkomst av förvärvskällan närmast följande beskattningsår. Kvittning av överskott och underskott mellan olika förvärvskällor är inte tillåten. Visar förvärvskällan underskott under flera beskattningsår i följd ackumuleras underskotten. I enskild näringsverksamhet behandlas underskott vid en förvärvskällas upphörande som reaförlust, vilket innebär att 70% av underskottet får dras av från intäkt av kapital. Underskott i en förvärvskälla i näringsverksamhet får dras av mot vinst som uppkommit vid avyttring av en näringsfastighet eller en bostadsrätt som inte är privatbostad och som under det löpande innehavet redovisats i förvärvskällan. Är underskottet större än vinsten skall återstoden vara kvar som ett underskott i inkomstslaget näringsverksamhet. I fråga om underskott av aktiv litterär eller konstnärlig verksamhet gäller att underskott under vissa förutsättningar får dras av vid beräkningen av inkomst av tjänst.

Underskott i en förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet kommer normalt att ingå som en post vid beräkningen av inkomsten i förvärvskällan närmast följande beskattningsår. Underskottets storlek beslutas

som en del av inkomsttaxeringen för det beskattningsår förvärvskällan resulterade i ett underskott. Har underskott fastställts till ett felaktigt belopp får rättelse ske genom de vanliga reglerna om omprövning av taxeringsbeslut. De nya reglerna kommer att innebära att nuvarande sanktionsmöjligheter försvinner om inte några ändringar av skattetilläggsbestämmelserna görs.

I en del situationer kommer dock de nuvarande sanktionsbestämmelserna att kunna tillämpas även i fråga om underskott i inkomstslaget näringsverksamhet. Detta gäller när underskott dras av direkt samma taxeringsår enligt reglerna i 33 § 3 mom. KL och när ett underskott dras av mot vinst som uppkommit vid avyttring av näringsfastighet eller bostadsrätt enligt reglerna i 25 § 11 mom. och 26 § 9 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt (SIL). I dessa fall påverkas ju skatten samma år som en eventuell oriktig uppgift lämnas och de bör naturligtvis omfattas av de hittillsvarande skattetilläggsreglerna.

Hobbyverksamhet beskattas enligt skattereforens regler i inkomstslaget tjänst. Från sådan verksamhet får avdrag göras för utgifter som betalats under beskattningsåret och, om överskott därefter föreligger, även för underskott som hänför sig till året före beskattningsåret. Avdraget får inte överstiga beskattningsårets intäkt av verksamheten och får inte heller kvittas mot andra tjänsteinkomster. I fråga om hobbyverksamhet fastställs aldrig ett underskott. Avdraget bestäms först det beskattningsår det utnyttjas. Några problem i sanktionshänseende uppkommer därför inte.

Beträffande inkomst av tjänst i övrigt gäller däremot att i de, förmodligen mycket sällsynta, fall då underskott uppkommer, avdrag för underskott får medges från intäkt av tjänst följande år (34 § andra stycket KL). Ett sådant underskott skall bestämmas underskottsåret. I dessa fall uppkommer således samma problem som vid underskott i näringsverksamhet.

Inkomst av kapital beskattas efter skattereformen separat. Ett underskott i inkomstslaget kapital får dras av i form av skattereduktion på 30 % av underskottsbeloppet men får inte sparas. En oriktig uppgift som föranleder ett för högt underskott får således antingen omedelbar effekt på skatteuttaget eller ingen effekt alls.

Enligt min mening är det inte acceptabelt att de ändrade materiella reglerna medför att nuvarande sanktionsmöjligheter försvinner vid oriktiga uppgifter om underskott i näringsverksamhet och i tjänst med undantag för hobbyverksamhet.

Redan mot de hittillsvarande sanktionsmöjligheterna vid underskott har kritik riktats eftersom de innehåller betydande svagheter. Så är t. ex. en oriktig uppgift som uppmärksammas det år underskottet uppkom osanktionerad med undantag för de fall den oriktiga uppgiften avser ett så stort belopp att skatt påförs. Endast en del av den oriktiga uppgiften har i sådana fall träffats av sanktion.

I promemorian föreslås att i TL införs en ny grund för beräkning av skattetillägg när den oriktiga uppgiften avser underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst. Skattetillägget skall i sådana fall beräknas på 25 % av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften medför.

Ett par remissinstanser uttalar sig för en lösning som innebär att den oriktiga uppgiften, trots att den har lämnats till ledning för ett taxeringsbeslut ett tidigare taxeringsår, anses vara lämnad det år förlusten utnyttjas. Därigenom skulle — enligt dessa remissinstanser — den nuvarande anknytningen till undandragen skatt finnas kvar. Med en sådan ordning skulle emellertid även svagheterna i nuvarande system bibehållas. En sådan ordning skulle också innebära att det måste införas ett bevakningssystem inom skattemyndigheterna för att påföljden skulle komma att påföras det eller de år underskottet utnyttjas. Förmodligen skulle det även krävas regler för att närmare bestämma när ett underskott skulle anses vara utnyttjat. Redan det förhållandet att sanktionen inte träffar de fall när oriktig uppgift lämnats anser jag emellertid oacceptabelt och bör utesluta en lösning med diskuterat innehåll.

Det förslag som läggs fram i promemorian har godtagits av det stora flertalet remissinstanser. Även jag ställer mig bakom förslaget. Skattetillägg bör således påföras det år den oriktiga uppgiften lämnas och underlaget för påföljden bör vara en viss del av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften medfört. Därigenom påförs påföljden det år den oriktiga uppgiften lämnas, vilket enligt min mening är betydelsefullt inte bara från administrativ synpunkt, utan också från den synpunkten att påföljden bör komma i så nära anslutning som möjligt till att den skattskyldige gjort sig skyldig till en försummelse.

Den valda konstruktionen innebär att skattetillägget i dessa fall inte får någon direkt anknytning till undandragen skatt utan mer till den risk för kommande skatteundandragande som den oriktiga uppgiften inneburit. Det finns enligt min mening skäl att — i likhet med vad som föreslås i promemorian — vid bestämmandet av uttagsprocenten ta hänsyn till detta. Om underlaget för skattetillägget bestäms till 30% av den oriktiga uppgiftens belopp motsvarar detta — i fråga om skattskyldiga som omfattas av en trettioprocentig skatt — ett "vanligt" skattetillägg. För enskilda näringsidkare, som påförs även statlig inkomstskatt, skulle det innebära en betydligt lindrigare sanktion än ett vanligt skattetillägg, däremot inte för juridiska personer eller för enskilda näringsidkare som enbart påförs kommunal inkomstskatt understigande 30%. Jag anser att det underlag som föreslås i promemorian, 25%, som generellt sett ger en lägre sanktion, är väl avvägt. Beroende på om den oriktiga uppgiften träffas av ett skattetillägg på 40 eller 20% innebär förslaget ett skattetillägg på 10 resp. 5% av den oriktiga uppgiftens effekt på taxeringen.

Jag föreslår därför att i 5 kap. 1 § TL införs en ny grund för beräkning av skattetillägg i det fall den oriktiga uppgiften avser underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst. Skattetillägget skall i sådana fall beräknas på en fjärdedel av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften medför. Om rättelsen av den oriktiga uppgiften medför att förvärvskällan visar överskott skall skattetillägg på den delen beräknas med den undandragna skatten som underlag. Detta innebär att för enskilda näringsidkare och löntagare kommer sådant skattetillägg i fråga först om intäkten överstiger grundavdraget.

I de fall skattetillägg skall tas ut efter skilda procentsatser gäller redan i dag att en proportionering skall ske. Det totala skattetilläggets storlek skulle i annat fall, t. ex. när skatt i olika inkomstskikt tas ut efter olika procentsatser, påverkas av vilket skattetillägg som vid beräkningen lades "i botten". Jag anser att detta förfaringssätt skall tillämpas även när skattetillägg skall utgå efter skilda procentsatser såväl på ett underlag som utgörs av minskning av underskott som på undandragen skatt. En regel med sådant innehåll bör föras in i 5 kap. 13 § TL.

Skattetillägg bör också kunna utgå när skattemyndigheten med tillämpning av bestämmelserna i 4 kap. 3 § TL genom ett skönstaxeringsbeslut minskar ett i självdeklarationen redovisat underskott och när ett skönstaxeringsbeslut i avsaknad av självdeklaration medför att ett tidigare fastställt underskott minskar. Jag föreslår att 5 kap. 2 § TL ändras i enlighet härmed.

Slutligen vill jag nämna något om övergången från den tidigare ordningen till ett system med rullande underskottsavdrag. Lagen om förlustavdrag tillämpas t. o. m. 1991 års taxering. Juridiska personer utom dödsbon får dra av outnyttjade förluster vid beräkning av inkomst av näringsverksamhet vid den första taxeringen i det nya systemet. Uppkommer underskott får detta föras vidare enligt de nya reglerna. Oriktig uppgift avseende en sådan outnyttjad förlust, som ju inte omfattats av något taxeringsbeslut tidigare, bör anses lämnad vid den första taxeringen efter övergången. Skattetillägg bör således kunna komma ifråga vid oriktig uppgift beträffande tidigare outnyttjade förluster som dras av vid 1992 års taxering.

Fysiska personer får göra motsvarande avdrag för tidigare förluster inom tid som anges i lagen om förlustavdrag, antingen från sin taxerade förvärvsinkomst eller från inkomst av kapital. I sådana fall bör en eventuell oriktig uppgift anses lämnad det år förlusten utnyttjas i enlighet med vad som hittills gällt. För underskott som uppkommer vid 1992 och senare års taxering skall de nya reglerna tillämpas.

2.6 Oriktig uppgift vid revision m. m.

Mitt förslag: Eftertaxering, efterbeskattning, efterprövning och eftertulltaxering samt skatte-, avgifts- och tulltillägg kan komma i fråga även i de fall oriktig uppgift lämnas i samband med utredning rörande skatt, avgift eller tull.

Promemorieförslaget: Överensstämmer i huvudsak med mitt.

Remissinstanserna: Den helt övervägande delen av remissinstanserna är positiva till förslaget. SRS anser att det fortfarande finns skäl att särbehandla uppgifter som lämnas till skattemyndigheten i dess utrednings- eller motpartsfunktion, då den skattskyldige ofta företräds av ombud. Samfundet ifrågasätter om en oriktig uppgift som lämnas av ombud eller biträde skall kunna leda till skattetillägg, särskilt om denne inte varit medveten om den oriktiga uppgiften. *Företagarnas riksorganisation* och

Sveriges industriförbund menar att det bör klarläggas att avsikten med den föreslagna regleringen inte är att utvidga uppgiftsskyldigheten utöver att tillhandahålla räkenskapsmaterial och besvara de frågor som ställs vid revision. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* samt *kammarrätten i Sundsvall* anser att de föreslagna författningsändringarna inte tillräckligt tydligt klargör vilka situationer som avses.

Skälen för mitt förslag: Skattetilläggsutredningen ifrågasatte i sitt slutbetänkande (SOU 1982: 54) Översyn av det skatteadministrativa sanktions-systemet 2 om skattetillägg kan påföras när en oriktig uppgift lämnats endast till den som företräder det allmänna i en skatteprocess. Utredningen ansåg det också tveksamt om skattetillägg kan påföras när oriktig uppgift lämnas i samband med taxeringsrevision eller annan kontroll- eller granskningsåtgärd.

I promemorian föreslås att de nuvarande bestämmelserna förtydligas så att det klart framgår att oriktiga uppgifter som lämnats till en skattemyndighet och där legat till grund för beslut rörande uppgiftslämnarens taxering, beskattning eller avgift kan föranleda eftertaxering, efterbeskattning eller efterprövning samt skatte- eller avgiftstillägg.

Fr. o. m. 1991 års taxering fattas taxeringsbeslut inte längre av taxeringsnämnd utan av skattemyndighet. Beslut om eftertaxering fattas av skattemyndigheten som första instans i stället för länsrätt. Det är normalt samma myndighet — och ofta samma person — som utreder, fattar beslut och för talan i domstol. Det är i en sådan ordning svårt att upprätthålla en gräns mellan sådana uppgifter som lämnas till skattemyndigheten i egenkap av beslutsfattare och sådana som lämnas till skattemyndigheten i dess utrednings- eller motpartsfunktion.

De flesta remissinstanser har ställt sig bakom förslaget. Även jag är positiv till det. Skyldigheten att lämna sanningsenliga uppgifter till beskattningsmyndigheten rörande omständigheter som har betydelse för taxering, skatt eller avgift bör gälla oavsett när under förfarandets gång uppgifterna lämnats. Någon utvidgning av uppgiftsplikten i sig innebär inte detta.

I promemorian föreslås inte några förändringar av reglerna i tullagen och vägtrafikskattelagen. Jag anser att det föreligger ett intresse av att ha likartade regler på hela skatteområdet och föreslår därför motsvarande justeringar även i dessa lagar.

Mitt förslag föranleder ändringar i 4 kap. 16 § och 5 kap. 1 § TL, 38 och 64 a §§ ML, 4 kap. 7 § och 7 kap. 1 § LPP, 38 och 60 §§ USAL, 20 och 83 §§ tullagen samt 42 § vägtrafikskattelagen.

Mitt förslag: Skattetillägg vid oriktig uppgift i domstol skall komma i fråga endast när den oriktiga uppgiften prövats i sak.

Avgiftstillägg enligt lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall kunna tas ut när en oriktig uppgift lämnats i ett mål om särskild avgift och uppgiften inte godtagits efter prövning i sak.

Skälen för mitt förslag: Bestämmelserna om skattetillägg vid oriktig uppgift i domstol gäller enligt TL, ML och LPP även i det fall den oriktiga uppgiften inte prövats i målet. Det finns givetvis ett intresse av att skattskyldiga lämnar riktiga uppgifter oavsett om uppgiftslämnandet sker till skattemyndighet eller till domstol i mål om skatt.

Förfarandena på taxerings-, mervärdeskatte- och punktskatteområdena har numera ändrats. Det är beskattningsmyndigheten som bedömer om ett överklagande kommit in i rätt tid. Den extraordinära besvärsrätten har slopats. En övergång från s. k. beloppsprocess till sakprocess har skett.

Bestämmelsen om skattetillägg vid oriktig uppgift i domstol är tillämplig inte bara i de fall den oriktiga uppgiften inte prövas på grund av att den skattskyldige återkallar sin talan utan också t. ex. när domstolen avvisat ett överklagande på grund av res judicata eller inte tagit upp en ny fråga till prövning för att den skattskyldige på ett otillåtet sätt ändrat sin talan. Det finns enligt min mening inte något intresse av att kunna påföra skattetillägg i sådana mycket speciella situationer. Jag föreslår därför att den nuvarande möjligheten att ta ut skattetillägg vid oriktig uppgift i domstol när uppgiften inte prövats i sak slopas.

Oriktiga uppgifter i domstol i mål om taxering eller skatt är sanktionerade på hela skatteområdet. Någon bestämmelse om avgiftstillägg vid oriktig uppgift i mål om avgift finns dock inte i USAL. Vid införandet av påföljd vid oriktig uppgift i taxerings- och skatteprocess övervägdes även att införa en påföljd vid oriktig uppgift i avgiftsprocess. Med hänsyn till de organisations- och förfarandeförändringar som då förestod ansågs emellertid att frågan borde övervägas i ett senare sammanhang (prop. 1977/78: 136 s. 190).

Jag anser det vara en fördel om likartade bestämmelser gäller på hela skatte- och avgiftsområdet. Något skäl att undanta oriktig uppgift som lämnas i mål om avgift från avgiftstillägg finns knappast. Jag föreslår därför en justering av 38 § USAL i detta avseende.

Mitt förslag: Förseningsavgift skall kunna tas ut när den skattskyldige visserligen lämnat en självdeklaration men den har så bristfälligt innehåll att den inte kan läggas till grund för taxering.

Förseningsavgift skall vidare kunna påföras när stiftelse eller förening inte i rätt tid lämnat särskild uppgift om inkomst och förmögenhet enligt 2 kap. 26 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Den som är skyldig att lämna såväl allmän självdeklaration som särskild uppgift skall till självdeklarationen foga den särskilda uppgiften.

De judiciella påföljderna vid försummelser av stiftelser och föreningar mot uppgiftsplikten i 2 kap. 26 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter slopas. Samma sak gäller när handelsbolag m. fl. inte fullgjort sin skyldighet enligt 2 kap. 25 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer med mitt vad gäller förseningsavgift vid bristfälliga självdeklarationer. Promemorian innehåller inte något förslag om förseningsavgift när stiftelse eller förening inte lämnat särskild uppgift i rätt tid.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser, med undantag för SRS, är positiva till promemoriaförslaget eller lämnar det utan erinran. SRS anser att förslaget är alltför långtgående och att det leder till tillämpningsproblem. RSV ifrågasätter om det inte bör införas möjlighet att påföra förseningsavgift när uppgiftsskyldighet enligt 2 kap. 26 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter (LSK) föreligger. Behovet av uppgifter i dessa fall är lika stort som beträffande deklarationer och försening av den särskilda uppgiften medför därför samma administrativa problem som försening av självdeklaration.

Skälen för mitt förslag: Självdeklaration skall enligt 2 kap. 28 § LSK normalt lämnas senast den 15 februari taxeringsåret. Vissa skattskyldiga, bl. a. de som är bokföringsskyldiga eller skyldiga att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141) och har ett räkenskapsår som slutar senare än den 31 augusti året före taxeringsåret, får dock lämna självdeklaration senast den 31 mars taxeringsåret.

Den som av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna självdeklaration inom föreskriven tid kan få anstånd av skattemyndigheten. Anstånd får inte utan att det finns synnerliga skäl medges längre än till utgången av maj månad under taxeringsåret (2 kap. 32 § LSK). Bokföringsbyråer och andra som yrkesmässigt biträder skattskyldiga med att upprätta självdeklarationer, kan efter ansökan få anstånd med att enligt tidsplan lämna självdeklarationer under tiden den 1 april – den 15 juni taxeringsåret (2 kap. 33 § LSK).

Kommer den deklarationsskyldige inte in med självdeklaration inom föreskriven tid skall enligt 5 kap. 1 § TL en särskild avgift, förseningsav-

gift, påföras honom. Förseningsavgiften uppgår till 1 000 kr. för aktiebolag och till 500 kr. för andra skattskyldiga. Har skattskyldig, som skall lämna självdeklaration utan föreläggande, inte kommit in med självdeklaration senast den 1 augusti täxeringsåret bestäms förseningsavgiften till ett fyra gånger så stort belopp; alltså 4 000 kr. för aktiebolag och 2 000 kr. för övriga skattskyldiga.

Förseningsavgift på 500 kr. påförs en skattskyldig som lämnat en förenklad självdeklaration inom föreskriven tid men som inte följt ett föreläggande att lämna en allmän självdeklaration inom den tid som anges i föreläggandet. Lämnar den skattskyldige en deklarationshandling som inte är behörigen undertecknad, tas förseningsavgift ut endast om handlingen inte undertecknas inom den tid som anges i föreläggandet. Förseningsavgiften uppgår då till 500 resp. 1 000 kr.

Genom lagstiftning som med vissa övergångsbestämmelser börjar tillämpas fr. o. m. 1992 års taxering (SFS 1990:1136) har företagens uppgiftslämnande reformerats. Företag skall i sin självdeklaration lämna standardiserade utdrag ur räkenskaperna. Har makar tillsammans deltagit i näringsverksamhet behöver räkenskapsutdrag endast lämnas av en av makarna.

Handelsbolag, rederi för registreringspliktigt fartyg och dödsbo som vid inkomst- och förmögenhetstaxering skall anses som handelsbolag, skall lämna räkenskapsutdrag till ledning för delägars taxering. Sådana räkenskapsutdrag skall lämnas enligt bestämmelserna för allmän självdeklaration (2 kap. 25 § LSK).

Resultat- och balansräkning m. fl. handlingar, som tidigare skulle bifogas deklARATIONEN i bestyrkt kopia, behöver i den nya ordningen inte längre bifogas. Kopia av revisionsberättelse behöver bifogas endast i vissa fall. De handlingar som skall bifogas skall enligt 2 kap. 30 § LSK lämnas samtidigt med och fogas vid den deklARATION som den skattskyldige lämnar. Om detta möter något hinder skall handlingarna lämnas inom två veckor efter det de upprättats.

Om inte handelsbolag, rederi eller dödsbo lämnar räkenskapsutdrag inom föreskriven tid kan förseningsavgift tas ut. Även dagsböter eller fängelse i högst sex månader kan komma ifråga (4 kap. 8 § LSK). Den som inte fullgör sin skyldighet att bifoga revisionsberättelse till självdeklARATIONEN kan dömas till penningböter (4 kap. 9 § LSK).

Det är vid skattemyndigheterna ett stort och växande problem att skattskyldiga — främst näringsidkare — lämnar in ofullständiga deklARATIONER. Ofullständigheterna kan bestå i att vissa smärre uppgifter saknas. Ofta är det emellertid så att t.ex. balansräkning och vinst- och förlusträkning saknas eller att deklARATIONEN inte består i annat än en undertecknad blankett med någon enstaka beloppsuppgift och en upplysning om att deklARATIONEN kommer att kompletteras med övriga uppgifter och årsräkenskapshandlingar senare. Enligt praxis är kraven för att en självdeklARATION skall anses föreligga låga. Har den skattskyldige på en fastställd blankett lämnat åtminstone någon beloppsmässig uppgift till ledning för taxeringen och undertecknat blanketten torde en självdeklARATION föreligga (jfr RÅ 1951 Fi 1436 och RÅ 1955 ref 32).

De ofullständiga deklARATIONERNA innebär ett betydande merarbete för skattemyndigheterna och en försämrad kontrollverksamhet. En meningsfull granskning av en självdeklaration kan inte påbörjas innan den är komplett. Någon fullständig granskning kan därför i dessa fall ofta inte hinnas med under taxeringsperioden.

Skattemyndigheterna har naturligtvis möjligheter att förmå den skattskyldige att lämna in de uppgifter som saknas. Om deklARATIONEN inte är upprättad så som föreskrivs i LSK får skattemyndigheten enligt 2 kap. 34 § LSK förelägga den deklARATIONSSKYLDIGE att komma in med de uppgifter som saknas eller, om deklARATIONEN är bristfällig i väsentliga avseenden, med en ny deklARATION som är upprättad på riktigt sätt. Ett sådant föreläggande får förenas med vite (4 kap. 5 § LSK). Vitesförfarandet är emellertid omständligt och utgör inte någon påtryckning på de skattskyldiga att lämna kompletta handlingar i rätt tid. Ett föreläggande kommer naturligtvis i fråga först när det konstaterats att den skattskyldige inte kommit in med en fullständig deklARATION. Har förfarandet väl fortskridit så långt att den skattskyldige föreläggs vid vite att komplettera deklARATIONEN har skattemyndigheten redan förorsakats merarbete och tid som skulle ha använts för granskning har förflutit. Den skattskyldiges förfarande blir helt osanktionerat eftersom han lätt kan undgå att påföras något vite genom att fullgöra föreläggandet inom den föreskrivna tiden.

Innan förseningsavgiften infördes genom lagstiftning 1971, fanns en sanktion i form av penningböter vid deklARATIONSFÖRSUMMELSE i 120 § dåvarande taxeringsförordningen (1956:623), TF. Böter kunde utgå inte bara i de fall självdeklaration eller årsräkenskapshandlingar inte lämnats inom föreskriven tid, utan också när en självdeklaration lämnats med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte var ägnad att ligga till grund för taxering. När förseningsavgiften infördes lämnades bötesstraffet för försummelse att till deklARATIONEN foga årsräkenskapshandlingar oförändrat i 120 § TF. Bestämmelsen överfördes sedermera till 4 kap. 9 § LSK. Som tidigare nämnts innebär lagstiftningen om standardiserade räkenskapsutdrag att balansräkning och resultaträkning inte längre behöver bifogas deklARATIONEN och att revisionsberättelse skall bifogas endast i vissa fall.

Den nya sanktionsformen förseningsavgift knöts inte an till annat än den omständigheten att deklARATIONEN inte lämnats eller lämnats för sent. Det fall där den deklARATIONSSKYLDIGE lämnat en gravt ofullständig deklARATION lämnades helt osanktionerat. I förarbetena till lagstiftningen kommenterades inte denna skillnad i förhållande till tidigare gällande rätt närmare.

Har en självdeklaration kommit in i rätt tid till skattemyndigheten kan förseningsavgift alltså inte påföras oavsett hur ofullständig självdeklARATIONEN är. Detta trots att den skattskyldige knappast kan sägas ha fullgjort sin uppgiftsskyldighet.

För skattemyndigheterna saknar det i praktiken betydelse om man över huvud taget inte får in någon självdeklaration eller om man får in en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den inte kan läggas till grund för ett taxeringsbeslut. I båda fallen förorsakas skattemyndigheterna

väsentligt merarbete. En förutsättning för ett effektivt granskningsarbete är att behövt material finns till hands i rätt tid. Varje skriftväxling med en uppgiftsskyldig för att få in de uppgifter han enligt gällande regler är skyldig att lämna utan föreläggande förorsakar merarbete — och därmed kostnader — och fördröjningar i granskningsarbetet.

I LSK finns detaljerade bestämmelser om vilka uppgifter en deklaration skall innehålla, när deklarationen skall lämnas samt inom vilka tidsramar anstånd med att lämna deklaration kan ges. Det är enligt min mening inte acceptabelt att skattskyldiga på det sätt som sker kan sätta gällande regler om uppgiftsskyldighet ur spel utan påföljd. Det är uppenbart att någon form av sanktion behövs för att komma tillrätta med de beskrivna problemen.

I promemorian föreslås att det införs en möjlighet att påföra förseningsavgift när en självdeklaration visserligen lämnats i tid men är så gravt ofullständig att den uppenbart inte kan läggas till grund för taxering. Förslaget tillstyrks eller lämnas utan erinran av så gott som samtliga remissinstanser. Även jag ställer mig bakom förslaget.

Förseningsavgift bör komma i fråga när en avlämnad självdeklaration är gravt ofullständig. Har en ofullständig deklaration inte kompletterats före den 1 augusti taxeringsåret bör — i likhet med vad som gäller om en självdeklaration inte lämnats före detta datum — förhöjd förseningsavgift utgå. Bestämmelserna i 5 kap. 5 § TL bör ändras i enlighet härmed.

En remissinstans har uttalat farhågor för att den föreslagna bestämmelsen kan komma att medföra tillämpningsproblem. För att belysa vilka brister en självdeklaration måste vara behäftad med för att vara så ofullständig att den inte kan ligga till grund för ett taxeringsbeslut vill jag anföra följande.

Det är uppenbart att bestämmelsen måste vara tillämplig i de fall den skattskyldige lämnar en s. k. skaldeklaration. Någon granskning kan inte heller ske om utdrag ur räkenskaperna saknas. Även då bör förseningsavgift kunna komma ifråga. Däremot utgör inte avsaknad av revisionsberättelse en sådan omständighet som bör föranleda förseningsavgift. Inte heller utgör ett sådant förhållande att den skattskyldige inte lämnat tillräckliga uppgifter för bedömningen av ett yrkande skäl för förseningsavgift. För att förseningsavgift skall kunna påföras måste väsentliga uppgifter saknas i deklarationen och den vara så bristfällig att en meningsfull granskning inte kan påbörjas.

RSV ifrågasätter i sitt remissyttrande om det inte bör införas en möjlighet att påföra förseningsavgift när uppgiftsskyldighet enligt 2 kap. 26 § LSK inte har fullgjorts inom föreskriven tid. Enligt denna paragraf skall stiftelse eller förening, som är helt eller delvis frikallad från skattskyldighet, lämna särskild uppgift om inkomst och förmögenhet, som inte uppgetts till beskattning i självdeklaration. Uppgiftsskyldighet åligger bl. a. pensionsstiftelse och vissa personalstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m. m. samt stiftelser och föreningar som främjar vissa allmännyttiga ändamål. Bestämmelsen bör ses mot bakgrund av bestämmelserna i 7 § SIL och 6 § lagen (1967:577) om statlig förmögenhetsskatt där det föreskrivs att vissa juridiska personer är skattskyldiga

enbart för vissa slag av inkomster eller helt frikallade från skattskyldighet. Någon deklarationsskyldighet föreligger inte för föreningar och stiftelser till den del de är frikallade från skattskyldighet. För att möjliggöra för skattemyndigheterna att pröva om skattefrihet föreligger är det emellertid nödvändigt att myndigheterna får tillgång till vissa uppgifter om karaktären och omfattningen av den verksamhet som bedrivits. Uppgiftsskyldighet enligt 2 kap. 26 § tredje stycket LSK föreligger därför i fråga om inkomster och utgifter under räkenskapsåret samt tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut. Vidare skall upplysning lämnas om de omständigheter som anses motivera frikallelse från skattskyldighet.

Särskild uppgift skall lämnas senast den 31 mars på blankett enligt fastställt formulär. Fullgörs inte uppgiftsskyldigheten kan penningböter ådömas (4 kap. 9 § LSK).

Stiftelsen eller föreningen kan också föreläggas av skattemyndigheten att meddela de ytterligare upplysningar som kan behövas för att bedöma skattskyldigheten. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite.

RSV påpekar i sitt remissyttrande att behovet av uppgifter i dessa fall är lika stort som beträffande deklarationsskyldiga och att försening av den särskilda uppgiften medför samma administrativa problem som försening av självdeklaration.

Det finns enligt min mening ett intresse av att utforma sanktioner vid brister i uppgiftslämnandet på ett enhetligt sätt. Försening av en särskild uppgift medför problem motsvarande dem vid försening av en självdeklaration. Jag föreslår därför att förseningsavgift skall utgå även när särskild uppgift inte lämnas i rätt tid eller en sådan uppgift är gravt ofullständig.

Något motiv till att ha kvar det nuvarande bötesstraffet vid bristande fullgörelse av uppgiftsskyldigheten enligt 2 kap. 26 § LSK finns inte om förseningsavgift kan tas ut i dessa fall. Även intresset av avkriminalisering av mindre förseelser talar för att bötesstraffet slopas i dessa fall och ersätts av förseningsavgift.

Som jag tidigare nämnt träffas handelsbolag, rederi och dödsbo, som vid inkomsttaxeringen är jämställt med handelsbolag, av dubbla sanktioner, dels förseningsavgift enligt 5 kap. 5 § TL, dels böter eller fängelse enligt 4 kap. 8 § första stycket LSK. Jag anser detta dubbla påföljdssystem omotiverat för denna typ av förseelser och föreslår därför att de judiciella påföljderna i LSK slopas.

Mina förslag i den här delen föranleder ändringar i 5 kap. 5 § TL och 4 kap. 8 och 9 §§ LSK.

Jag vill i det här sammanhanget också ta upp en annan fråga som rör den särskilda uppgiften. Enligt nuvarande regler skall särskild uppgift lämnas senast den 31 mars taxeringsåret (2 kap. 26 § tredje stycket LSK). Som framgått av min tidigare redogörelse är juridiska personer som lämnar särskild uppgift ibland också deklarationsskyldiga. Självdeklaration skall enligt 2 kap. 28 § LSK lämnas senast den 15 februari eller, vad gäller bl. a. den som varit bokföringsskyldig och för vilken räkenskapsåret slutar senare än den 31 augusti året före taxeringsåret, senast den 31 mars taxeringsåret. Samtliga de uppgifter det är fråga om lämnas till ledning för taxeringen. Det är knappast ändamålsenligt att dela upp den enskildes uppgifts-

skyldighet på det sätt som sker. Jag föreslår därför att i de fall enligt nuvarande regler såväl självdeklaration som särskild uppgift skall lämnas den särskilda uppgiften skall fogas till självdeklaration och således lämnas vid samma tillfälle som deklarationen.

2.9 Eftergift av skattetillegg m. m.

Mitt förslag: Skatte-, avgifts- och tulltilllegg samt förseningsavgift kan efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget eller avgiften.

Den särskilda eftergiftsgrunden i lagen om mervärdeskatt vid s. k. räkenskapsfel slopas.

Skälen för mitt förslag: Eftergiftsreglerna har utformats för att förhindra att ursäktliga fel vid fullgörandet av uppgiftsskyldigheten skall medföra att en administrativ sanktion påförs. Bestämmelser om eftergift med likartat innehåll finns i samtliga de författningar som reglerar sanktionsavgifter på skatteområdet. En vidgning av eftergiftsmöjligheterna skedde genom lagstiftning år 1978 sedan det konstaterats att befrielsegrunderna hade tillämpats med större återhållsamhet än vad som hade avsetts i förarbetena.

Eftergiftsgrunderna regleras på taxeringsområdet i 5 kap. 6 § TL. Där sägs att särskild avgift skall efterges helt om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller liknande förhållande att den framstår som ursäktlig. Dessa eftergiftsgrunder tar således sikte på den skattskyldiges person. Eftergift är också möjlig om felaktigheten framstår som ursäktlig med hänsyn till uppgiftens beskaffenhet eller annan särskild omständighet. Eftergiftsgrunden "den oriktiga uppgiftens beskaffenhet" är främst avsedd att möjliggöra eftergift i de fall den skattskyldige haft att bedöma en svår skatterättslig fråga. Vad gäller befrielsegrunden "annan särskild omständighet" bör denna enligt förarbetena bl. a. kunna tillämpas när det visserligen föreligger en oriktig uppgift men denna särskilt markerats av den skattskyldige (prop. 1977/78: 136 s. 157).

Det finns således tämligen vida möjligheter att medge befrielse från sanktionsavgift om den felaktighet eller underlåtenhet som den skattskyldige gjort sig skyldig till framstår som ursäktlig. Det kan emellertid uppkomma situationer när den oriktiga uppgiften visserligen inte kan anses vara ursäktlig, men där avgiften ändå på grund av omständigheterna i det enskilda fallet framstår som orimlig. De situationer jag har i åtanke är ingalunda vanliga men måste, med hänsyn till att de administrativa avgifterna är en sanktion, ändå kunna beaktas inom ramen för sanktionssystemet. De nuvarande befrielsegrunderna medger enligt min mening inte i tillräckligt hög grad en bedömning på grundval av omständigheterna i det enskilda ärendet. Jag anser därför att det i 5 kap. 6 § TL bör införas en ny eftergiftsgrund som medger befrielse från särskild avgift om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut avgiften.

Det är inte möjligt att med konkreta exempel belysa vad som i en given situation bör medföra att skattetillägget efterges. Jag vill emellertid poängtera att den nu föreslagna eftergiftsgrunden skall ses som en "ventil" för fall när eftergift inte kunnat medges enligt de hittillsvarande eftergiftsgrunderna. Påföljden skall inte stå i rimlig proportion till den försummelse som den uppgiftsskyldige gjort sig skyldig till eller det skall av annan anledning framstå som stötande att ta ut tillägget. Oskäligheten kan ha sin grund i den föreliggande situationen vid uppgiftslämnandet men också i omständigheter som inträffat efter det att den oriktiga uppgiften lämnades.

Jag kommer här in på delvis samma bedömningar som de som ligger till grund för ett annat förslag som jag strax skall ta upp, nämligen att eftertaxering inte skall få ske om ett beslut skulle framstå som uppenbart oskäligt. En väsentlig skillnad föreligger emellertid. Ett eftertaxeringsbeslut är en rättelse av ett tidigare felaktigt beslut som medför att den skattskyldige i efterhand påförs den skatt han skulle ha påförts tidigare. Sanktionsavgifterna är däremot påföljder efter bristande fullgörelse av uppgiftsplikten. En bedömning av omständigheterna i ärendet kan därför mycket väl innebära att den skattskyldige eftertaxeras men att skattetillägget efterges för att det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget.

En motsvarande eftergiftsgrund bör föras in även i ML, LPP, USAL och tullagen. Genom hänvisningar i lagen om vägtrafikskatt till LPP blir den nya eftergiftsgrunden tillämplig även på vägtrafikskatt.

I 64 f § andra stycket ML finns en särskild eftergiftsgrund vid s. k. räkenskapsfel. Skattetillägg på grund av oriktig uppgift som beror på uppenbart förbiseende i ej avslutad bokföring får helt efterges om det framstår som uppenbart obilligt att påföra skattetillägget. Av förarbetena till bestämmelsen framgår (prop. 1977/78: 136 s. 122) att den avser oriktiga uppgifter som beror på felaktigheter i den skattskyldiges löpande bokföring. Det skall vara fråga om fel av sådant slag att de kan uppstå även i en välordnad bokföring. Felen bör också karakteriseras av att de med stor sannolikhet skulle ha upptäckts av den skattskyldige senast i samband med bokslut. Räkenskapsfelet kan bestå av konteringsfel, felaktig avläsning av datalistor, fel vid omräkning eller överföring av poster o. d. Har felaktigheten inte upptäckts och rättats senast i samband med bokslutet är bestämmelsen inte tillämplig. En ytterligare förutsättning för att eftergift skall kunna medges enligt bestämmelsen är att tillägget skulle framstå som uppenbart obilligt.

De situationer som avses med bestämmelsen om eftergift vid räkenskapsfel omfattas av den generella befrielsegrunden, att det skulle framstå som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget, som jag nu föreslår. Bestämmelsen i 64 f § ML bör därför slopas.

Jag vill i det här sammanhanget något beröra eftergift av avgiftstillägg enligt USAL. Vid tillämpningen av USAL kan det uppkomma situationer som i någon mån kan sägas motsvara de s. k. räkenskapsfelen. Vid uppbörd av socialavgifter skall arbetsgivarna göra relativt kvalificerade bedömningar om avgiftsplikt och värdering av olika förmåner. Den korta tid inom vilken uppbördsdeklaration skall lämnas och frågornas komplexitet kan medföra att olika problem inte hinner uppmärksammas och åtgärdas

under inkomståret. I sådana fall kan med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet ett uttag av avgiftstillägg framstå som uppenbart oskäligt.

2.10 Eftertaxering m. m.

Mitt förslag: Eftertaxering, efterbeskattning och efterprövning får inte ske om ett sådant beslut skulle framstå som uppenbart oskäligt.

Promemoriaförslaget: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Förslaget tillstyrks eller lämnas utan erinran av alla remissinstanser, med undantag för *länsrätterna i Södermanlands län och Kalmar län*. Länsrätten i Kalmar län anser att frågan om att införa ett subjektivt rekvisit på eftertaxeringens område bör övervägas ytterligare. Det kan redan från synpunkten att skatt skall fastställas så likformigt och riktigt som möjligt diskuteras om införandet av ett skälighetsrekvisit är lämpligt. På sikt kan den föreslagna regeln ge fel signaler till de skattskyldiga och minska den preventiva betydelsen av risken att råka ut för eftertaxering. En uppmjukning av reglerna om eftertaxering kräver en förlängning av ettårsfristen för omprövning till nackdel för skattskyldig. Skulle lagstiftningen ändå genomföras bör man enligt länsrätten undvika skälighetsbegreppet och i stället använda ett ursäktrekvisit av den typ som redan finns i bestämmelserna om skattetillägg och förseningsavgift.

Skälen för mitt förslag: Genom taxeringsreformen fick skattemyndigheterna behörighet att fatta beslut om eftertaxering. Eftertaxeringsbegreppet fick också ett vidare innehåll genom att i princip samtliga ändringar till den skattskyldiges nackdel efter utgången av året efter taxeringsåret skall ske genom eftertaxeringsbeslut. Den centrala bestämmelsen om eftertaxering står dock kvar i princip oförändrad. Eftertaxering får ske om den skattskyldige i självdeklaration eller på annat sätt lämnat oriktig uppgift till ledning för sin taxering, lämnat oriktig uppgift i mål om taxering eller underlåtit att lämna självdeklaration, uppgift eller infordrad upplysning trots att han är uppgiftspliktig och den oriktiga uppgiften eller underlåtenheten medfört att taxeringsbeslutet blivit felaktigt eller inte fattats (4 kap. 16 § TL).

Möjlighet att eftertaxeringsvis rätta felaktiga taxeringsbeslut finns också i tre andra situationer där rättelse till den skattskyldige nackdel kan ske utan att den skattskyldige lämnat någon oriktig uppgift. Enligt 4 kap. 17 § får rättelse ske av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende (punkt 1), när kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande saknats eller varit felaktigt (punkt 2) samt vid följdändring i taxeringsbeslut som föranleds av beslut som anges i 13 § andra stycket 1 – 5 TL (punkt 3).

Eftertaxering får inte ske om skattemyndigheten tidigare fattat eftertaxeringsbeslut avseende samma fråga. Eftertaxering enligt 4 kap. 16 § och 17 § 1 och 2 TL får ske endast om den avser belopp av någon betydelse. Som förutsättning för följdändring genom eftertaxering i taxeringsbeslut avse-

ende annan skattskyldig i anledning av taxeringsbeslut eller domstolsbeslut i mål om taxering gäller dessutom att beslutet inte får framstå som uppenbart oskäligt (4 kap. 17 § andra stycket TL).

Motsvarigheter till eftertaxeringsinstitutet finns även i annan förfarandelagstiftning på skatteområdet. Enligt ML och LPP gäller som generell förutsättning för efterbeskattning att beslutet inte skulle framstå som uppenbart oskäligt (38 § tredje stycket ML, 4 kap. 8 § LPP). Även i 44 § vägtrafikskattelagen och i 20 § tullagen finns motsvarande regler.

På uppbörsområdet motsvaras eftertaxeringsinstitutet av reglerna om efterprövning i 61 § USAL och 93 § UBL. Något generellt krav att beslutet inte skulle framstå som oskäligt finns inte där.

För att eftertaxering enligt 4 kap. 16 § TL skall kunna ske krävs att den skattskyldige inte fullgjort sin uppgiftsskyldighet på ett riktigt sätt. Uppgiftsplikten regleras av bestämmelserna i 2 kap. LSK. Förutom de detaljerade reglerna om vilka uppgifter en självdeklaration skall innehålla finns i 2 kap. 3 § LSK en regel om att var och en bör, utöver vad som framgår av deklara-tionsformulären, meddela de ytterligare upplysningar som kan vara av betydelse för egen taxering.

De fall där den skattskyldige inte lämnat någon uppgift alls i sin självdeklaration, t. ex. helt utelämnat en intäkt han erhållit, eller lämnat direkt osanna uppgifter genom att t. ex. yrka avdrag för en högre kostnad än vad han haft, föranleder inte några större svårigheter vid tillämpningen av eftertaxeringsbestämmelserna. I dessa fall framstår det ofta som klart att förutsättningar för eftertaxering föreligger och den skattskyldige är normalt också medveten om att han lämnat oriktiga uppgifter.

När de lämnade uppgifterna i och för sig inte är osanna utan är ofullständiga kan bedömningen om förutsättningar för eftertaxering föreligger bli mer komplicerad. Det kan t. ex. vara så att den skattskyldige lämnat riktiga beloppsmässiga uppgifter om ett yrkat avdrag men inte lämnat ett tillräckligt underlag för en rättslig bedömning av avdraget. I princip torde förutsättningar för eftertaxering alltid föreligga om det felaktiga avdragets rubricering direkt hänför sig till ett skatterättsligt begrepp och den skattskyldige inte upplyser om att han inte uppfyller de rättsliga villkoren för avdraget.

Det ställs således tämligen stora krav på den skattskyldige vid uppgiftslämnandet. Den skattskyldige måste för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet ha vissa kunskaper om skattelagstiftningen, t. ex. vilka faktiska omständigheter som är relevanta för ett visst avdrag. Den omfattande uppgiftsskyldigheten är nödvändig med hänsyn till skattelagstiftningens komplexitet och det faktum att det är den skattskyldige själv som har kännedom om de faktiska omständigheterna. Att minska kraven på de skattskyldiga och lägga ett större utredningsansvar på skattemyndigheterna skulle säkerligen resultera i ett ökat antal oriktiga taxeringsbeslut.

Jag anser därför inte att för höga krav ställs på de skattskyldiga i fråga om uppgiftslämnande eller att de nuvarande möjligheterna till eftertaxering generellt sett bör minska. Det vore enligt min mening stötande om rättelse genom eftertaxering inte kunde ske i de fall som enligt nuvarande regler omfattas av eftertaxeringsbestämmelserna. Det är viktigt att under-

stryka att eftertaxering inte är en sanktion utan en rättelse av ett felaktigt beslut som innebär att den skattskyldige i efterhand påförs den skatt han borde ha påförts vid ett tidigare tillfälle. Det kan regelmässigt inte anses på något sätt anmärkningsvärt eller oskäligt – utan tvärtom som ett rättvisekrav de skattskyldiga emellan – att ett riktigt taxeringsbeslut fattas beträffande den skattskyldige.

Med nuvarande regler är skattemyndigheten normalt skyldig att fatta beslut om eftertaxering om förutsättningar föreligger. Det kan förekomma situationer då ett i och för sig riktigt eftertaxeringsbeslut kan förefalla stötande för den allmänna rättskänslan. I promemorian föreslås en "ventil" för sådana mycket speciella fall som i väsentlig mån avviker från den vanliga eftertaxeringssituationen. Eftertaxering skall enligt förslaget inte få ske om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt. Förslaget har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av det stora flertalet remissinstanser. Även jag ställer mig bakom det. En regel med det föreslagna innehållet bör därför införas. Regeln bör i enlighet med vad som föreslås i promemorian avse samtliga eftertaxeringssituationer och föras in i 4 kap. 18 § TL.

En remissinstans anför att i stället för ett skälighetsrekvisit bör man använda ett ursäcksrekvisit av den typ som finns i bestämmelserna om sanktionsavgifter. Jag delar inte den uppfattningen. Som jag kommer att senare beröra tar den nu diskuterade bestämmelsen sikte på i vart fall delvis andra situationer än bestämmelserna om eftergift av sanktionsavgifter. En väsentlig skillnad är enligt min mening att eftergiftsbestämmelserna enbart avser förhållandena när den oriktiga uppgiften lämnades. Den bestämmelse jag föreslår innefattar också en bedömning av den föreliggande situationen när eftertaxeringsbeslutet skall fattas. Givetvis skall omständigheterna vid uppgiftslämnandet också vägas in i sammanhanget.

Det är en självklarhet att det för att det i ett enskilt fall skall kunna anses vara uppenbart oskäligt att fatta ett riktigt taxeringsbeslut måste föreligga exceptionella omständigheter. Regeln bör förstås som en "ventil" för mycket speciella fall. En annan tillämpning skulle innebära ett avsteg från principen att taxeringsbesluten skall bli så likformiga och riktiga som möjligt. Den restriktiva tillämpning som är avsedd kommer till uttryck genom att oskäligheten skall vara "uppenbar" för att eftertaxering skall kunna underlåtas.

Det är inte möjligt att entydigt bestämma de omständigheter som kan medföra att ett eftertaxeringsbeslut skulle te sig uppenbart oskäligt. Till ledning för bedömningen vill jag emellertid anföra följande.

Vid bedömandet av om ett eftertaxeringsbeslut skulle framstå som oskäligt spelar tidsaspekten en väsentlig roll. En eftertaxering är naturligtvis inte oskäligt enbart därför att beslut meddelas sent under det femte året efter taxeringsåret. Har den skattskyldige på goda grunder trots sig ha lämnat tillräckliga uppgifter, haft anledning att tro att skattemyndighetens beslut varit riktigt och kanske företagit andra dispositioner i anledning av beslutet kan ett eftertaxeringsbeslut sent under eftertaxeringsperioden emellertid te sig oskäligt i vissa situationer. I de fall den skattskyldige

lämnat direkt osanna uppgifter får en tillämpning av bestämmelsen dock anses vara utesluten.

De omständigheter som gör att ett eftertaxeringsbeslut skulle framstå som oskäligt kan exempelvis vara hänförliga till den oriktiga uppgiften i sig genom att den rör en komplicerad eller ovanlig frågeställning. Skattemyndigheten har kanske fått och bedömt uppgifterna på ett visst sätt föregående år och den skattskyldige har haft anledning att tro att han lämnat tillräckliga uppgifter. Ett exempel på när ett beslut om eftertaxering kan framstå som uppenbart oskäligt är när en intäkt som tidigare allmänt ansetts vara ej skattepliktig efter avgörande av regeringsrätten bedömts vara skattepliktig. Har den skattskyldige vid deklarationstillfället inte brustit i sin uppgiftsplikt bör i sådana fall en tillämpning av bestämmelsen kunna komma i fråga.

Någon gång kan också omständigheter som hänför sig till den skattskyldige själv, t. ex. sjukdom, utgöra en omständighet som bidrar till att eftertaxeringen kan anses oskälig. På samma sätt kan omständigheter som hänförs till t. ex. en oredovisad intäkt eller tillgång undantagsvis bidra till att ett beslut skulle framstå som oskäligt, t. ex. i de fall intäkten inte kommit den skattskyldige till godo eller tillgången har gått förlorad.

I UBL och USAL finns numera bestämmelser om efterprövning i stort sett efter mönster från TLs eftertaxeringsbestämmelser. Jag anser att det även på uppboords- och socialavgiftsområdena bör som ytterligare förutsättning för efterprövning gälla att ett beslut inte skulle framstå som uppenbart oskäligt. Reglerna i 93 § USAL och 62 § UBL bör ändras i enlighet härmed. Även på dessa områden bör samma restriktiva tillämpning som på taxeringsområdet gälla.

3 Årskiftesbetalningar

Mitt förslag: Kontantprincipen tillämpas fullt ut vad gäller inkomst av tjänst så att en inkomst eller utgift anses belöpa på det beskattningsår under vilken den blivit tillgänglig för lyftning resp. betalats.

RSVs förslag: RSV föreslår att punkt 4 av anvisningarna till 41 § KL ändras så att inkomster som uppburits före den 10 januari och hänför sig till föregående beskattningsår skall beskattas detta år. Vidare föreslås att årskiftesinkomster undantas från den i UBL och USAL stadgade kontantprincipen.

Remissinstanserna: Den helt övervägande delen av de remissinstanser som yttrat sig i frågan är negativa till RSVs förslag. Flera påpekar att förslaget inte löser avstämningsproblemen. *Sveriges industriförbund* anser att förslaget innebär fördyringar och merarbete för arbetsgivaren men pekar på att det finns andra metoder för att komma tillrätta med skatteförvaltningens avstämningsvårigheter. Det mest självklara tillvägagångssättet är enligt industriförbundet att tillämpa kontantmetoden fullt ut när det gäller årskiftesbetalningar av arbetsinkomster.

Skälen för mitt förslag: För inkomst av tjänst och kapital gäller i kontantprincipen, dvs. inkomster och utgifter skall redovisas för det beskattningsår under vilket de uppburits resp. betalats. Principen är emellertid inte undantagslös. För betalningar som sker kring årsskiftet har sedan gammalt tillämpats en belöpandeprincip. Före skattereformen gällde beträffande årsskiftesbetalningar att inkomster och utgifter kunde deklarerats för det år de belöpte på även om betalningen skett ett annat år. Som förutsättning gällde att betalningen skett i nära anslutning till årsskiftet. Genom skattereformen gjordes reglerna om årsskiftesbetalningar tvingande. Enligt punkt 4 av anvisningarna till 41 § KL skall intäkter hänföras till beskattningsåret under förutsättning att de intjänats senast under beskattningsåret och blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljande år. Intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret skall hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret. Motsvarande gäller för utgifter som betalats kring årsskiftet.

Kontrolluppgiftsskyldigheten överensstämmer med de materiella beskattningsreglerna. Belopp som betalas ut mellan den 15 december och den 15 januari skall redovisas på kontrolluppgift för det år på vilket de belöper. På uppborärs- och avgiftsområdena gäller emellertid en strikt kontantprincip. Arbetsgivare skall redovisa och betala källskatt och arbetsgivaravgifter senast den 18 i månaden efter den då ersättningen betalades ut och skatteavdrag verkställdes. Källskatt och arbetsgivaravgifter på belopp som betalats ut i januari skall således redovisas på den uppborärsdeklaration som skall lämnas senast den 18 februari även när beloppet enligt reglerna i KL skall beskattas ett år tidigare. Detta innebär att inkomsten och preliminärskatten i taxerings- och debiteringshänseende hänförs till visst år, medan den avdragna skatten och de på inkomsten belöpande avgifterna i uppborärdhänseende hänförs till det därefter följande uppborärsåret. Härigenom försvåras den årliga avstämningen mellan kontrolluppgifts- och uppborärsredovisningen. Skattemyndigheterna får kontrollsignaler avseende ett stort antal differenser som hänför sig till dessa årsskiftesinkomster eftersom antalet arbetsgivare som regelmässigt betalar ut en del av decemberlönen i början av januari påföljande år är betydande. På motsvarande sätt kan misstämningar uppstå om den skattskyldige i slutet av december får förskottslön.

Även tidigare innebar årsskiftesinkomsterna problem. Dessa problem har man i någon mån försökt att avhjälpa genom att ålägga arbetsgivaren att redovisa på ett sådant sätt att överensstämmelse mellan kontrolluppgifter och uppborärsdeklarationer uppnås. Genom de nuvarande tvingande reglerna är detta inte längre möjligt.

Den samordnade uppborärs- och arbetsgivaravgifter som infördes 1985 innebar att det skapades förutsättningar för en avstämning mellan uppborärs- och kontrolluppgiftsredovisning. Ett maskinellt avstämningssystem som ligger till grund för årsavstämningen av arbetsgivarredovisningen har byggts upp av RSV. Systemet har visat sig vara i huvudsak väl fungerande och resursbesparande. Den bristande överensstämmelsen mellan beskattnings- och uppborärsbestämmelserna har emellertid minskat

effektiviteten i avstämningssystemet. Differenssignalerna innebär att en betydande del av kontrollresurserna måste användas för utredning av skenbara differensposter utan motsvarande kontrollresultat. Arbetsgivare som har redovisat helt korrekt tillställs förfrågningar med anledning av den uppkomna differensen.

Jag delar RSVs uppfattning att det är angeläget att bestämmelserna om till vilket beskattningsår viss inkomst skall hänföras överensstämmer med bestämmelserna om till vilken redovisningsperiod och vilket uppbördsår de på inkomsterna belöpande preliminärskatterna och arbetsgivaravgifterna skall hänföras.

De problem RSV tar upp hänför sig till inkomstslaget tjänst. Även om en gemensam reglering av rätt beskattningsår för såväl inkomst av tjänst som inkomst av kapital är att föredra är en särlösning för inkomst av tjänst enligt min mening en framkomlig väg. Den lösning RSV föreslår – en ändring av tidpunkten vad gäller efterskottsbetalningar avseende inkomst av tjänst till den 10 januari kombinerad med en ändring av den i UBL och USAL stadgade kontantprincipen – har fått stark kritik av remissinstanserna. Jag anser att en strikt kontantprincip för inkomstslaget tjänst är att föredra framför den av RSV förordade ordningen. Därigenom får man en fullständig överensstämmelse mellan de materiella beskattningsreglerna och bestämmelserna på uppbördsområdet. För de skattskyldiga bör en strikt kontantprincip vara enkel och inte innebära några problem. Det vanliga är att tjänsteintäkter uppbärs i efterskott. Beskattningen förskjuts därmed ett år framåt vad gäller intäkter som uppbärs efter årsskiftet men före den 15 januari i den mån intäkterna belöper på det föregående året. Preliminärskatteuppbörden påverkas dock inte av förslaget.

Mitt förslag medför att den nuvarande lägstiftningen om årsskiftesbetalningar inte längre har sin rätta plats i KL eftersom den tar sikte på inkomstslaget kapital. Jag föreslår därför att reglerna i stället tas in i 3 § 5 mom. SIL. Reglerna om årsskiftesbetalningar gäller i dag och bör fortsätta att gälla även allmänna avdrag.

Dessutom bör de nu gällande reglerna om årsskiftesbetalningar tillämpas på sådan utdelning och reavinst som skall beskattas som inkomst av tjänst hos fåmansföretagare. Annars skulle den del av avkastningen som beskattas som inkomst av kapital ibland behövas tas upp vid en annan taxering än den del som beskattas som inkomst av tjänst.

4 Skattskyldighet till avkastningsskatt

Mitt förslag: I lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel införs ett förtydligande om att i fråga om handelsbolag och dödsbon som vid inkomsttaxeringen behandlas som handelsbolag är det delägarna som är skattskyldiga.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte något att erinra mot förslaget.

Skälen för mitt förslag: I fråga om bl. a. statlig fastighetsskatt och särskild löneskatt på pensionskostnader gäller i fråga om handelsbolag och dödsbon som i beskattningshänseende behandlas som handelsbolag att skattskyldigheten åvilar delägarna. Någon motsvarande regel finns inte i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avsikten har emellertid inte varit att handelsbolag och dödsbon som skall behandlas som handelsbolag skall vara skattskyldiga för sådan skatt utan att, i enlighet med vad som gäller för övriga direkta skatter, delägarna skall vara skattskyldiga.

Jag föreslår därför att i 2 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel förs in en bestämmelse om att i fråga om handelsbolag och dödsbon som vid inkomsttaxeringen behandlas som handelsbolag delägarna är skattskyldiga.

5 Uppbördsfrågor

5.1 Skatteavdrag på ersättning för hemresor m. m.

Mitt förslag: Skattemyndigheten får efter ansökan besluta att en arbetsgivare vid beräkningen av preliminär A-skatt inte skall ta hänsyn till förmån av fri hemresa eller ersättning för kostnader för hemresa med allmänna kommunikationer till den del förmånen eller ersättningen inte överstiger vid taxeringen avdragsgillt belopp enligt bestämmelserna i punkt 3 b av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen.

RSVs förslag: RSV föreslår att i en ny 10 a § i UBL skall föreskrivas att avdrag för preliminär skatt inte skall göras på ersättning för hemresa eller på förmån av fri hemresa med allmänna kommunikationer till den del ersättningen eller förmånen inte överstiger avdragsgillt belopp enligt punkt 3 b av anvisningarna till 33 § KL.

Remissinstanserna: Den helt övervägande delen av remissinstanserna är negativa till förslaget.

Skälen för mitt förslag: Preliminär A-skatt skall förutom på lön och ersättningar beräknas även på de andra förmåner den skattskyldige fått (8 § UBL). Vad gäller ersättning för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa finns i 10 § UBL särskilda regler. Preliminär A-skatt skall inte beräknas på belopp som enligt bestämmelserna i KL är avdragsgilla vid taxeringen. För ersättning för hemresekostnader finns däremot inte någon särreglering i UBL.

Skattskyldig, som på grund av sitt arbete vistas på annan ort än sin eller sin familjs hemort, har enligt punkt 3 b av anvisningarna till 33 § KL rätt till skäligt avdrag för kostnad för en hemresa varje vecka om avståndet mellan hemorten och arbetsorten är längre än 50 kilometer. Avdraget, som

endast gäller kostnad för resa inom riket, skall i regel beräknas efter kostnad för billigaste färd sätt. Om avståndet mellan hemorten och arbetsorten överstiger sjuhundra kilometer eller resan företagits till eller från Gotland medges dock avdrag för kostnad för flygresor. Om godtagbara allmänna kommunikationer saknas får avdrag medges för kostnader för resa med egen bil enligt den schablon som anges i punkt 4 av anvisningarna till 33 § KL.

Skattemyndigheterna belastas för närvarande med en mängd ansökningar om jämkning av preliminär skatt på ersättning för kostnader för hemresor eller förmån av fria hemresor. Den skattskyldige har ofta mycket svårt att beräkna hur stort belopp han skall söka jämkning för eftersom beloppets storlek är beroende av en mängd faktorer som kan vara svåra att på förhand överblicka.

RSV anför i sin framställning att de uppgifter som behövs för en bedömning av hur stort skatteavdraget bör vara oftast finns hos arbetsgivaren. Det torde, menar verket, inte innebära några större svårigheter för arbetsgivaren att bedöma om den anställda är berättigad till avdrag för hemresor och med vilket belopp avdrag kommer att medges. När det gäller statliga myndigheter åtnjuter de anställda ofta förmån av fria hemresor vars värde motsvarar det avdrag som förväntas medges vid taxeringen. Uppbördsresultatet kan förmodas bli bättre om arbetsgivaren gör bedömningen om preliminärskatteavdrag.

Den kritik som från remissinstansernas sida riktats mot RSVs förslag går ut på att förslaget innebär att myndighetsuppgifter förs över från skattemyndigheterna till arbetsgivarna genom att arbetsgivaren skall bedöma om avdragsrätt vid inkomsttaxeringen föreligger för arbetstagaren. Bedömningen avser en fråga som inte har direkt med arbetsgivaren att göra.

Mot bakgrund av den kritik som framförts anser jag inte RSVs förslag bör ligga till grund för lagstiftning. Med hänsyn till intresset av att preliminär skatt i möjligaste mån skall överensstämja med den slutliga skatten och till att nuvarande ordning bereder ett stort antal skattskyldiga bekymmer, anser jag emellertid att det för arbetsgivare som vill medverka bör tillskapas möjligheter att justera preliminärskatteavdraget. Efter ansökan av arbetsgivaren bör skattemyndigheten få besluta att han vid beräkningen av preliminär A-skatt inte skall ta hänsyn till förmån av fri hemresa eller ersättning för hemreskostnad med allmänna kommunikationer till den del ersättningen eller förmånen inte överstiger avdragsgillt belopp enligt punkt 3 b av anvisningarna till 33 § KL.

Mitt förslag omfattar, i likhet med RSVs, inte andra färdmedel än allmänna kommunikationer och inte heller avdrag enligt punkt 3 a av anvisningarna till 33 § KL vid tillfällig anställning eller dubbel bosättning.

För att undvika missförstånd vill jag påpeka att den omständigheten att preliminär skatt inte skall dras på förmånen eller ersättningen inte påverkar uttaget av socialavgifter.

Mitt förslag föranleder ett nytt tredje stycke i 11 § UBL.

Mitt förslag: Möjlighet att överföra beslutsbehörigheten mellan olika skattemyndigheter motsvarande den som gäller på taxeringsområdet införs även i uppbördslagen och lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

En fråga om betalningsskyldighet enligt bestämmelserna i uppbördslagen om makes ansvar för den andre makens skatt och restavgift skall prövas av skattemyndigheten.

RSVs förslag: Motsvarar mitt vad gäller överflyttning av beslutsbehörigheten mellan skattemyndigheter. RSV föreslår dock en annan lagteknisk lösning. Verket har inte tagit upp frågan om vilken myndighet som skall vara behörig att besluta om en makes ansvar för den andre makens skatt.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte något att erinra mot förslaget om överföring av beslutsbehörigheten.

Skälen för mitt förslag: Enligt 2 kap. 2 § tredje stycket TL får en skattemyndighet uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det kan ske utan avsevärd olägenhet för den skattskyldige. Även enligt ML finns en möjlighet att överföra beslutskompetensen mellan olika skattemyndigheter (41 § ML). På uppbördsområdet finns däremot inte någon motsvarande möjlighet.

RSV tar i sin framställning upp olika situationer där det föreligger behov av att kunna överflytta beslutsbehörigheten. Har t. ex. behörigheten att fatta taxeringsbeslut beträffande en grupp företag för ett visst års taxering överförts till en skattemyndighet som utför taxeringsrevision och fattar taxeringsbeslut är denna skattemyndighet inte behörig att fatta de debiteringsbeslut som följer av taxeringen och inte heller de beslut om arbetsgivaransvar som revisionen eventuellt kan föranleda.

En möjlighet att överflytta beslutsbehörigheten även på uppbördsområdet innebär att beslutsbehörigheten kan hållas samman. Detta underlättar för såväl skattemyndigheterna som de skattskyldiga och minskar risken för att taxeringsbeslut inte blir verkställda. Jag ställer mig därför bakom RSVs förslag.

I UBL finns stadganden om behörig skattemyndighet i ett flertal paragrafer. RSV föreslår därför att en generell bestämmelse om överflyttning av beslutsbehörigheten till annan skattemyndighet tas in i slutet av UBL. Jag anser emellertid att en bättre lösning är att i början av lagen i en ny paragraf, 2 a §, ta in bestämmelser om beslutsbehörighet. Därigenom kan bestämmelser om behörig skattemyndighet slopas i ett flertal paragrafer. Mitt förslag föranleder också ändringar i 3 § USAL. Dessutom aktualiseras en justering av bestämmelserna om makeansvar i 77 b § UBL.

I paragrafen i dess nuvarande lydelse finns — i motsats till vad som annars gäller när en annan person än den skattskyldige görs ansvarig för skatten — inga bestämmelser vare sig om att betalningsskyldigheten måste

fastställas innan indrivning får ske eller om vilken myndighet som har att fatta beslut om detta. I den aktuella paragrafen sägs endast att skattebeloppet får tas ut hos maken i den ordning som gäller för indrivning av skatt som påförts honom.

Skattemyndigheterna har tolkat bestämmelserna om makeansvar på skilda sätt. Frågan har prövats av olika domstolar och har nu lösts i rättspraxis. Högsta domstolen har i dom den 24 november 1988 (mål nr Ö 530/88) anfört bl. a. att det inte förutsätts beslut i särskild ordning angående betalningsskyldigheten för att indrivning skall få ske. Domstolen anser att kronofogdemyndigheten själv har att pröva frågan om betalningsskyldighet enligt 77 b § UBL såsom ett led i den indrivning av skatten som det åligger myndigheten att göra.

I det nyss nämnda målet fastslog högsta domstolen att för att verkställighet skulle få ske hos en make med hänvisning till betalningsskyldighet enligt 77 b § UBL måste utredningen i utsökningsmålet ge vid handen att skatten har påförts den skattskyldige på grund av sådan inkomst som avses i tredje stycket av anvisningarna till 52 § KL.

Den utredning som fordras för att indrivning skall få ske kräver alltså skattemyndighetens medverkan. Med hänsyn härtill anser jag att man får ett mer ändamålsenligt förfarande om man redan från början låter skattemyndigheten tillämpa bestämmelserna om makeansvar. Jag föreslår därför att det i den aktuella paragrafen tas in en bestämmelse om att beslut enligt paragrafen fattas av skattemyndigheten. Ett sådant beslut skall kunna överklagas hos länsrätt, kammarrätt och, efter prövningstillstånd, hos regeringsrätten.

5.3 Överklagande av beslut angående redovisningsanstånd

Mitt förslag: Tiden för att begära omprövning av eller överklaga beslut enligt 53 § 2 mom. uppbördslagen angående s. k. redovisningsanstånd inskränks till två månader från det att arbetsgivaren fick del av beslutet.

RSVs förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte något att erinra mot förslaget.

Skälen för mitt förslag: I 53 och 70 §§ USAL stadgas att begäran om omprövning av beslut angående redovisningsanstånd enligt 7 § USAL skall ha kommit in inom två månader från den dag arbetsgivaren fick del av beslutet. Samma frist gäller för överklagande. I UBL finns emellertid inte någon motsvarande inskränkning av den femåriga omprövningsperioden vad gäller beslut enligt 53 § 2 mom. UBL om redovisningsanstånd.

Jag föreslår att omprövnings- och överklagandefristen i UBL samordnas med vad som gäller enligt USAL. Förslaget föranleder ändringar i 86 och 98 §§ UBL.

Mitt förslag: Lagen om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m. justeras med anledning av att fysiska personer som bedriver verksamhet med en skattepliktig omsättning på högst 200 000 kr. i regel inte skall vara registrerade till mervärdeskatt.

Skälen för mitt förslag: Fr. o. m. 1991 gäller nya regler för betalning av och registrering till mervärdeskatt. Den som är skattskyldig skall betala mervärdeskatt oberoende av den skattepliktiga omsättningens storlek. Däremot är endast den som bedriver verksamhet med en skattepliktig omsättning överstigande 200 000 kr. skyldig att registrera sig till mervärdeskatt. Skattemyndigheten kan emellertid, om det föreligger särskilda skäl, besluta om registrering även om den skattepliktiga omsättningen inte överstiger 200 000 kr.

Bestämmelserna i 2 § lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m., den s. k. undantagslagen, har redan justerats med hänsyn till att juridiska personer i vissa fall inte skall vara registrerade till mervärdeskatt trots att de är skattskyldiga (prop. 1990/91:46, SkU7, rskr. 81, SFS 1990:1326). När det gäller uppdragstagare som är fysiska personer är bestämmelserna i undantagslagen tillämpliga om uppdragstagaren är registrerad till mervärdeskatt eller är skyldig att betala preliminär B-skatt. Det förekommer dock att en uppdragstagare som har att betala mervärdeskatt varken är skyldig att registrera sig till mervärdeskatt eller att betala B-skatt. Jag föreslår därför nu, att en justering motsvarande den som redan har gjorts när det gäller juridiska personer skall göras i fråga om fysiska personer som bedriver skattepliktig verksamhet.

I detta sammanhang vill jag nämna att det inom regeringskansliet pågående arbetet med s. k. F-skattebevis avses leda fram till att bl. a. undantagslagen skall kunna slopas. Jag räknar med att förslag i detta avseende skall kunna föreläggas riksdagen under detta riksmöte.

5.5 Uppgift om skatteavdrag från vissa pensioner och livräntor

Mitt förslag: När sådan pension eller livränta som avses i 1 § lagen (1990:326) om skatteavdrag i vissa fall från folkpension m. m. betalas ut av riksförsäkringsverket behöver uppgift om skatteavdragets storlek lämnas till den skattskyldige endast när det har förändrats.

Skälen för mitt förslag: I uppbördslagen (1953:272), UBL, föreskrivs att en arbetsgivare vid varje avlöningstillfälle skall genom särskilt kvitto eller på annat lämpligt sätt lämna arbetstagare uppgift om det belopp som

genom skatteavdrag har innehållits på lönen. Bestämmelsen gäller även vid utbetalning av pensioner och livräntor (3 § 2 mom. 1 andra stycket UBL).

Riksförsäkringsverket betalar i dag ut ca 1,6 milj. pensioner. På ca 1,1 milj. av dessa verkställer verket skatteavdrag för betalning av preliminär skatt.

I årets budgetproposition och i kompletteringspropositionen har regeringen lämnat förslag till riktlinjer för omställning och minskning av administrationen inom socialförsäkringsområdet. Det har bl. a. föreslagits att pensionsmottagare som har utbetalning till ett konto skall få underrättelse om utbetald pension endast vid första utbetalningen och vid ändring av beloppets storlek samt vid årsskifte och inte som i dag varje månad. Förändringen avses genomföras den 1 januari 1992 och beräknas medföra en kostnadsminskning på 24 milj. kr. per år (prop. 1990/91:150 Bilaga II:4, s 42). Motsvarande system har genomförts för barnbidragsutbetalningar. Detta har dock inte krävt några lagändringar eftersom skatteavdrag inte kommer i fråga på barnbidrag. Riksdagen har godkänt de av regeringen föreslagna riktlinjerna (1990/91:FiU37, rskr. 390).

Jag lägger nu fram förslag till de ändringar i UBL och lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta som behövs för att den nyss angivna ordningen skall kunna tillämpas. Förslaget innebär att när sådan pension eller livränta som avses i 1 § lagen (1990:326) om skatteavdrag i vissa fall från folkpension m. m. betalas ut av riksförsäkringsverket behöver uppgift lämnas om skatteavdraget endast när avdragsbeloppet har ändrats. Med hänsyn till att de nu aktuella ersättningarna är knutna till basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring kommer storleken av en utbetalning i januari i regel att ändras i förhållande till motsvarande utbetalning i december. Detta medför att uppgift om skatteavdragets storlek kommer att lämnas minst en gång varje år. Pensionsmottagarna är dessutom tillförsäkrade årlig information om utbetalda pensioner och gjorda skatteavdrag genom att utbetalarna är skyldiga att före utgången av januari lämna upplysningar om det gångna årets förhållanden.

5.6 Kvarskatteavgift

Mitt förslag: Fyllnadsinbetalning av preliminär skatt skall kunna göras t. o. m. den 18 februari året efter inkomståret utan att kvarskatteavgift tas ut.

Skälen för mitt förslag: Enligt nuvarande bestämmelser i UBL (27 § 3 mom.) skall normalt kvarskatteavgift tas ut om den skattskyldiges slutliga skatt, efter avdrag för överskjutande ingående mervärdeskatt, överstiger den preliminära skatt som han har betalat senast den 18 januari året efter inkomståret och den preliminära skatt som skall gottskrivas honom enligt särskilda bestämmelser (27 § 2 mom. 1 och 2). Kvarskatteavgiften tas ut med två procent på det överskjutande beloppet till den del det har täckts

av preliminär skatt som har betalats senast den 30 april året efter inkomst-året och med tio procent på resterande del. Kvarskatteavgift skall dock inte betalas på överskjutande belopp till den del det avser sådan mervärde-skatt som skall redovisas i allmän självdeklaration jämte 20 000 kr. om det överskjutande beloppet har betalats senast den 30 april året efter inkomst-året.

En fysisk person skall normalt lämna sin självdeklaration senast den 15 februari året efter inkomståret. I särskilda fall, bl. a. om den skattskyldige har bedrivit näringsverksamhet och räkenskapsåret slutat senare än den 31 augusti året före taxeringsåret, får deklarationen dock avlämnas senast den 31 mars.

En riktig beräkning av den slutliga skatten kräver i allmänhet att självdeklaration först har upprättats.

De för deklarerandet nödvändiga blanketterna och det sammanhängande informationsmaterialet från skattemyndigheterna finns i många fall att tillgå först efter den 18 januari. Nuvarande regler innebär då att man måste göra en överslagsberäkning av sin slutliga skatt och jämföra den med den preliminära skatten för att veta om man skall göra en fyllnadsinbetalning senast den 18 januari för att undgå kvarskatteavgift.

Från RSV har jag inhämtat att det inte är möjligt att sända ut informationsmaterial om självdeklarationen till de skattskyldiga i sådan tid att det är tillgängligt för alla före den 18 januari taxeringsåret. Enligt min mening bör man inte ha en ordning där en stor del av de skattskyldiga måste beräkna sin slutliga skatt för att få veta om en fyllnadsinbetalning behövs innan de fått tillgång till skatteförvaltningens informationsmaterial. Jag tänker då närmast på broschyren Dags att deklarerera. Jag föreslår därför att den tidpunkt från vilken den tvåprocentiga kvarskatteavgiften skall tas ut flyttas fram från den 18 januari till den 18 februari året efter inkomståret.

Om den skattskyldige gör ett fel vid beräkningen av sin slutliga skatt och på grund av detta gör en för stor fyllnadsinbetalning kommer det för mycket inbetalda beloppet att återbetalas i form av överskjutande skatt, s. k. ö-skatt, jämte ö-skatteränta. I dessa fall bör ö-skatteräntan beräknas på samma sätt som om den preliminära skatten hade betalats i föreskriven ordning under uppbördsåret, dvs. för en tid av tolv månader.

Mina förslag föranleder ändringar i 27 § 3 mom. och 69 § 1 mom. UBL.

5.7 Preliminär B-skatt för uppbördsåret 1992/93

Mitt förslag: Uttaget av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93 skall normalt vara 110% av den slutliga skatten året före inkomståret när det gäller såväl juridiska som fysiska personer.

Bakgrunden till mitt förslag: Bestämmelserna om hur den preliminära B-skatten skall beräknas finns i 13 § UBL. Enligt huvudregeln skall den preliminära skatten tas ut med ett belopp motsvarande 120% av den

slutliga skatt som har påförts den skattskyldige året före inkomståret. Understiger den slutliga skatten den ursprungligen debiterade B-skatten skall dock B-skatt tas ut med 110 % av den slutliga skatten. Vid beräkningen av den preliminära skatten skall vissa skatter räknas bort från den slutliga skatten. Detta gäller t. ex. sådan mervärdeskatt som den skattskyldige skall redovisa i sin allmänna självdeklaration och som debiteras som slutlig skatt. Reglerna gäller för såväl juridiska som fysiska personer.

I samband med skattereformen justerades reglerna om beräkning av den preliminära B-skatten för fysiska personer. Det berodde bl. a. på lagen (1990:655) om återföring av obeskattade reserver enligt vilken ett uppskovsbelopp skall beslutas vid 1992 års taxering. Fysiska personer som bedriver näringsverksamhet har dock en ovillkorlig rätt att skjuta upp första årets återföring till 1993 års taxering. Det kunde förväntas att det stora flertalet skulle välja att utnyttja denna möjlighet. Detta innebar att det skulle bli fråga om ett extra skatteuttag först för inkomståret 1992. Med hänsyn härtill och till att skattereformen i övrigt medförde en inte obetydlig sänkning av skatteuttaget för den genomsnittlige enskilde näringsidkaren bedömdes det att den preliminära skatten under uppbördsåret 1991/92 bättre skulle komma att ansluta till den slutliga skatten om uttaget av den preliminära skatten begränsades till 110 % av den slutliga skatten. Därvid vägdes också in att preliminär skatt normalt skulle komma att betalas genom skatteavdrag på räntor och utdelningar. Eftersom den bedömning som gjordes under lagstiftningsarbetet var förenad med ett visst mått av osäkerhet begränsades de nya reglerna till ett uppbördsår. De nya reglerna togs in i en särskild lag, lagen om uttag av preliminär B-skatt från en fysisk person under uppbördsåret 1991/92 (prop. 1990/91:5, SkU3, rskr. 57, SFS 1990:1141).

Skälen för mitt förslag: Bestämmelserna om beräkning av preliminär B-skatt i UBL innebär att den preliminära skatten för uppbördsåret 1992/93, dvs. för inkomståret 1992, kommer att beräknas med utgångspunkt i den slutliga skatten för inkomståret 1990.

Med hänsyn till senare tids svaga inkomstutveckling inom näringslivet och de antaganden som kan göras i fråga om 1992 är en uppräknig av den preliminära skatten för inkomståret 1992 till 120 % av den slutliga skatten för 1990 för stor för såväl juridiska som fysiska personer. En sänkning bör alltså ske. Eftersom inkomstutvecklingen på sikt kan förväntas bli mer positiv bör sänkningen nu gälla endast i fråga om den preliminära skatten för inkomståret 1992. För efterföljande inkomstår kan det finnas skäl att återkomma när det finns bättre förutsättningar för att bedöma den framtida inkomstutvecklingen.

Om man beaktar den avskattning av gamla reserver som kan förväntas ske under inkomståret 1992 och att lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader skall tillämpas första gången vid 1992 års taxering torde man, för att den preliminära skatten så nära som möjligt skall motsvara den slutliga skatten, behöva sänka uttaget av den preliminära B-skatten för juridiska personer till 110 % av den slutliga skatt som debiterats för inkomståret 1990.

Även när det gäller fysiska personer leder en helhetsbedömning till att

den preliminära skatten för inkomståret 1992 bör tas ut med 110 % av den slutliga skatten för inkomståret 1990. Jag väger då också in att den preliminära skatten på räntor och utdelningar som uppbärs av fysiska personer i regel skall betalas genom skatteavdrag.

6 Vissa justeringar av uppgiftsskyldigheten

6.1 Uppgift om avsättning till pensions- eller personalstiftelse

Mitt förslag: Den som gör avdrag för medel som avsatts till pensionsstiftelse eller personalstiftelse skall i självdeklarationen ange namn och organisationsnummer på stiftelsen.

RSVs förslag: RSV föreslår att pensionsstiftelser och personalstiftelser skall lämna uppgift om den arbetsgivare som gjort avdrag för medel som avsatts till stiftelsen. Med hänsyn till bestämmelserna i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader föreligger det ett behov av att samordna granskningen av arbetsgivare och till denne knuten pensions- och personalstiftelse.

Remissinstanserna: *Företagens uppgiftslämnardelegation* anser att lagtexten skall ändras så att endast identiteten på den arbetsgivare som avsatt medel till stiftelsen behöver anges, inte om arbetsgivaren gjort avdrag för beloppet. *Sveriges industriförbund* avstyrker förslaget vad gäller uppgiftsskyldighet för personalstiftelse eftersom bestämmelserna i lagen om särskild löneskatt på pensionskostnader inte motiverar samordnad granskning av arbetsgivare och stiftelse. Övriga remissinstanser har inte något att erinra mot förslaget.

Skälen för mitt förslag: Pensionsstiftelser är skattskyldiga till bl. a. avkastningsskatt på pensionsmedel och skall lämna självdeklaration. Personalstiftelser — med undantag för dem med ändamål utslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall — är i princip skattskyldiga även till inkomstskatt och lämnar således självdeklaration. Stiftelser som är helt eller delvis frikallade från skattskyldighet skall lämna särskild uppgift enligt 2 kap. 26 § LSK om inkomst och förmögenhet som inte uppgetts till beskattning i självdeklaration.

Det föreligger ett behov av att samordna granskningen av stiftelsernas deklarerationer och särskilda uppgifter med arbetsgivarnas deklarerationer. Främst vad gäller särskild löneskatt på pensionskostnader, men även i de fall avsättning gjorts till personalstiftelse. Jag delar därför RSVs uppfattning att skattemyndigheterna bör få uppgift om samhörigheten. RSV föreslår att det är stiftelsen som skall lämna uppgift om namn och personnummer eller organisationsnummer på den arbetsgivare som gjort avdrag för avsättning till stiftelsen. Jag anser emellertid att en mer ändamålsenlig lösning är att de arbetsgivare som i sin självdeklaration yrkar avdrag för

avsättning till stiftelsen också lämnar uppgift om till vilken stiftelse avsättning gjorts. Mitt förslag föranleder en ändring i 2 kap. 23 § LSK.

6.2 Undantag från skyldigheten att lämna standardiserade räkenskapsutdrag

Mitt förslag: Bostadsföreningar m. fl. som enligt 2 § 7 mom. lagen om statlig inkomstskatt schablonbeskattas för intäkt av fastighet skall inte vara skyldiga att lämna standardiserade räkenskapsutdrag.

RSVs förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte något att erinra mot förslaget.

Skälen för mitt förslag: Bostadsföreningar och bostadsaktiebolag vars verksamhet består i att åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare bereda bostäder i hus, som ägs av föreningen eller bolaget, schablonbeskattas enligt 2 § 7 mom. SIL för intäkt av fastighet med 3% av fastighetens taxeringsvärde. Avdrag får inte göras för andra omkostnader än för ränta på lånat i fastigheten nedlagt kapital samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld. Det är därför inte nödvändigt att de lämnar sådana uppgifter som avses i 2 kap. 19 § LSK (standardiserade räkenskapsutdrag) vad gäller fastighetsinnehavet. Jag föreslår ett tillägg i 2 kap. 20 § LSK varav framgår att den som enligt 2 § 7 mom. SIL skall schablonbeskattas av intäkt av fastighet inte skall, såvitt gäller fastighetsinnehavet, lämna uppgifter enligt 2 kap. 19 § LSK utan i stället uppgift om de intäkter och omkostnader som anges i 2 § 7 mom. SIL.

6.3 Uppgiftsskyldighet för handelsbolag m. fl.

Mitt förslag: Handelsbolag skall till ledning för delägares taxering lämna uppgift om delägarans andel av bolagets inkomst från varje förvärvskälla. Bolaget skall vidare lämna uppgift om delägarans andel av skatteunderlag enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel och lagen om särskild löneskatt på pensionskostnader. Uppgifter skall även lämnas av rederi för registreringspliktigt fartyg och sådant dödsbo som vid inkomsttaxeringen skall anses som handelsbolag.

RSVs förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Förslaget tillstyrks av remissinstanserna. *Sveriges industriförbund* anser dock att den föreslagna uppgiftsskyldigheten vad gäller uppdelning på förvärvskällor går långt utöver vad som är motiverat av KLs bestämmelser. Det är enligt förbundet angeläget att den begränsas till att täcka endast de fall som kan vara av intresse.

Skälen för mitt förslag: Enligt 2 kap. 19 § LSK skall den som har inkomst

av näringsverksamhet i sin självdeklaration lämna uppgifter hämtade från bokföringen om bl. a. intäkter och kostnader i verksamheten. RSV har i verkställighetsföreskrifter (RSFS 1990:27) specificerat de uppgifter som skall lämnas. Uppgifterna skall lämnas för varje förvärvskälla. Den som skall redovisa mer än en förvärvskälla måste således lämna separata uppgifter för var och en av dem. För den som driver en verksamhet som handelsbolag gäller att uppgifterna skall lämnas av bolaget i stället för av delägarna (2 kap. 25 § LSK). Handelsbolaget skall för varje delägare lämna uppgifter om hans andel av bolagets inkomst och värdet av hans andel i bolaget. Uppdelningen mellan olika förvärvskällor är betydelsefull bl. a. på grund av att kvittning inte får ske mellan olika förvärvskällor.

Det kan enligt min mening ifrågasättas om det inte redan av nuvarande regler framgår att handelsbolag är skyldigt att lämna uppgift om delägars andel av inkomsten av varje förvärvskälla. För att inte någon oklarhet skall råda i detta avseende föreslår jag emellertid en justering av 2 kap. 25 § LSK så att det klart framgår att handelsbolag inte bara skall redovisa de totala inkomsterna i skilda förvärvskällor utan också att en uppdelning på olika förvärvskällor skall göras av varje delägars andel av bolagets inkomster. Vad jag nu sagt om handelsbolag gäller också rederi för registreringspliktigt fartyg och dödsbo som vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen skall anses som handelsbolag.

Skyldigheten att, om fler än en förvärvskälla föreligger, lämna uppgifter separat för var och en av dem innebär enligt min mening inte att uppgiftsskyldigheten görs mera omfattande än vad som behövs för tillämpningen av de materiella beskattningsreglerna.

Delägare i handelsbolag är skattskyldig för avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader. Bolaget måste därför lämna delägare uppgift om hans andel av underlaget för sådan skatt. Jag föreslår att 2 kap. 25 § LSK ändras i enlighet härmed.

7 Skatteregisterlagen

Mitt förslag: De nya uppgifter som skall lämnas i självdeklaration och kontrolluppgifter i anledning av ändrade materiella beskattningsregler samt de uppgifter som behövs för omprövningsförfarandet skall få registreras i skatteregistret.

RSVs förslag: Överensstämmer i huvudsak med mitt.

Datainspektionen har i yttrande över RSVs framställning anfört att de delar som innehåller förslag om ändringar i registreringen av personuppgifter i skatteregistren är betingande av motsvarande förändringar av de materiella skattereglerna. Inspektionen har mot denna bakgrund ingen erinran mot RSVs förslag.

Bakgrunden till mitt förslag: Genomgripande reformer har genomförts på skatteområdet under senare tid. Förutom att de materiella reglerna

ändrats i betydande omfattning har genom TL nya arbetsuppgifter lagts på skattemyndigheterna. Taxeringsförfarandet har förskjutits mot första instans. Skattemyndigheterna har fått behörighet att fatta beslut i nya typer av ärenden och ett utökad omprövningsförfarande har införts. De nya förfarandereglerna innebär vidare att förvaltningsdomstolarna i sina domar endast skall uttala sig i den fråga som är föremål för prövning. Domstolsbeslutens konsekvenser för taxerad och beskattningsbar inkomst m. m. skall räknas ut av skattemyndigheterna genom beslut om taxeringsåtgärder. Detta utfördes tidigare av domstolarna.

De redovisade förändringarna väntas medföra en betydligt ökad ärendemängd hos skattemyndigheterna. Samtidigt som ärendemängden ökar ställs krav på att varje ärende behandlas snabbt. I prop. 1989/90: 74 om ny taxeringslag förutsattes att taxeringsbeslut i form av omprövningsbeslut, beslut om taxeringsåtgärder och omdebiteringsbeslut, skall redovisas i en och samma handling. För att möjliggöra en sådan samordning av taxerings- och debiteringsbeslut krävs tillgång till alla de uppgifter som ligger till grund för skatte- och avgiftsberäkningen samt debiteringsuppgifter.

Även de organisationsförändringar som skett inom skatteförvaltningen innebär nya krav på skattemyndigheternas arbetssätt. Utgångspunkten i den nya organisationen har varit att beskattningsverksamheten skall integreras och att varje skattskyldig i princip bara skall ha en kontaktpunkt inom skatteförvaltningen.

De nya förfarandereglerna och organisationsförändringarna innebär således stora förändringar av sättet att arbeta inom skattemyndigheterna. Den satsning som görs på utökad kontroll inom företagsbeskattningsområdet kräver att resurser frigörs genom att den manuella hanteringen vid granskning av deklARATIONER reduceras betydligt. Detta mål uppnås enligt RSV endast med utökad ADB-stöd i verksamheten.

Det nya arbetssättet innebär i princip att information från huvudformulären för allmän och förenklad självdeklaration liksom bilagorna med standardiserade utdrag ur räkenskaper (SRU) tas in i ADB-systemen. Omvänt gäller att information som inte kan tas in i ADB-systemen i princip inte skall finnas i deklARATIONERNA. Manuell hantering av deklARATIONERNA ersätts således med ADB-stöd. Härigenom kan ärendehantering- en snabbas upp. Vad gäller SRU har riksdagen redan under hösten 1990 fattat beslut om att uppgifter om näringsverksamhet skall registreras i skatterregistret.

Maskinellt stöd vid granskningen av deklARATIONER skall i högre grad än vad hittills skett användas t. ex. vid summeringskontroller och beräkning av pensionsgrundande inkomst.

Skatteregisterlagen är för närvarande i vissa hänseenden uppbyggd efter hur deklARATIONSFÖRMULÄREN är utformade. Enligt 7 § 7 skatteregisterlagen får uppgifter som skall lämnas i allmän självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt, i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet samt uppgifter som skall lämnas i förenklad självdeklaration registreras i skatterestet. Fr. o. m. 1992 års taxering är deklARATIONSFÖRMULÄREN till följd av den ändrade materiella

lagstiftningen helt omarbetade. Den sammanställning som fanns på första sidan i den tidigare allmänna självdeklarationen har slopats. Den allmänna deklARATIONEN har anpassats till den förenklade sätillvida att uppgifter som skall lämnas och registreras i den förenklade självdeklarationen även skall lämnas och registreras i den allmänna. Detta skapar förutsättningar för en likformig behandling vid registrering och beslut samt vid omprövning efter taxeringsperioden.

Skälen för mitt förslag: Stora krav ställs på skattemyndigheterna. De nya förfarandereglerna innebär att skattemyndigheten får en betydligt större ärendemängd än hittills. Ett motiv till förskjutningen mot första instans var att felaktiga taxeringsbeslut därigenom skulle kunna rättas snabbare. Omtaxering och omdebitering måste kunna ske snabbt. Den servicefilosofi som genomsyrar skatteförvaltningen kräver att arbetet organiseras på annat sätt än tidigare. En nödvändig förutsättning i detta arbete är ett väl fungerande ADB-stöd. De begränsade resurser som står till skattemyndigheternas förfogande måste utnyttjas maximalt. Att minimera den manuella hanteringen av det stora antalet deklARATIONER som varje år skall behandlas av skattemyndigheterna är en förutsättning för att verksamheten skall kunna bedrivas på ett effektivt och rationellt sätt. Jag ställer mig därför bakom de förslag som RSV lägger fram.

8 Budgeteffekter

Huvuddelen av de i detta sammanhang framlagda förslagen är av sådan natur att de inte kan antas ge annat än obetydliga budgeteffekter. Förslaget om ändrade regler för uttag av kvarskatteavgift skiljer sig dock i detta hänseende från de övriga förslagen.

Förslaget att fyllnadsinbetalning av preliminär skatt skall få ske en månad senare än nu utan att kvarskatteavgift tas ut kan beräknas medföra en årlig ränteförlust för statsverket på drygt 50 milj. kr.

Förslaget om en särskild schablonregel för uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93 baseras på vad motsvarande slutliga skatt vid 1993 års taxering kan förväntas komma att uppgå till. Statsbudgeten för de olika budgetår som berörs, 1991/92 – 1993/94, påverkas av i vilken grad reglerna om debitering av B-skatt leder till avvikelser mellan preliminär och slutlig skatt. Den dominerande effekten för statsbudgeten av en ändrad reglering är således att skatteintäkterna delvis kan komma att omperiodiseras. Av betydande intresse är därvid att den B-skatt som skall betalas i det enskilda fallet många gånger grundas på en preliminär självdeklARATION eller ansökan om jämkning. I sådana fall är det utan betydelse vilken procentsats som anges i schablonregeln om B-skatt. Man kan utgå från att en schablonregel, av vilken skulle följa ett inte oväsentligt högre skatteuttag än den enskilde har anledning att räkna med, i åtskilliga fall skulle leda till preliminära självdeklARATIONER eller ansökningar om jämkning med lägre skatdebiteringar som följd. Det kan på goda grunder hävdas att ett bibehållande av en schablonregel om 120 % i själva verket inte skulle ha medfört ett högre sammanlagt uttag av B-skatt än vad än sänkning till 110 % leder till.

För min del är jag också närmast av uppfattningen att den föreslagna schablonregeln om 110% endast leder till obetydliga budgetkonsekvenser jämfört med de generellt gällande reglerna.

Prop. 1991/92: 43

9 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i taxeringslagen (1990: 324),
2. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
3. lag om ändring i lagen (1991:315) om ändring i lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt,
5. lag om ändring i lagen (1984: 151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
6. lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,
7. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
8. lag om ändring i lagen (1991: 157) om ändring i tullagen (1987:1065),
9. lag om ändring i tullagen (1987:1065),
10. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1988: 327),
11. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
12. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
13. lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
14. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
15. lag om ändring i sekretesslagen (1980: 100),
16. lag om ändring i lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m.,
17. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
18. lag om uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93,
19. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343).

Förslaget under 6 har upprättats i samråd med statsrådet Könberg och förslaget under 15 i samråd med chefen för justitiedepartementet.

De under 1 – 17 upptagna förslagen har, med undantag för förslaget till ändring av 27 § 3 mom. och 69 § 1 mom. UBL, granskats av lagrådet.

10 Författningskommentarer

I förhållande till de av lagrådet granskade förslagen har justeringar av främst redaktionell art gjorts i vissa av förslagen.

1 kap.

3 §

Genom den nya kommunallagen (1991:900) mönstras begreppet landstingskommun ut och ersätts av ordet landsting. I TL talas enbart om kommun. Avsikten har dock inte varit att göra någon ändring i t.ex. landstings rätt att överklaga beslut. Genom det nya *andra stycket* framgår att med kommun avses i TL även landsting och annan menighet som har beskattningsrätt.

4 kap.

16 §

Motiven till ändringen i *första stycket 1* har utvecklats i avsnitt 2.6. En oriktig uppgift som medfört att ett taxeringsbeslut blivit felaktigt skall kunna föranleda eftertaxering även om uppgiften lämnats till t.ex. en taxeringsrevisor och inte i direkt anslutning till ett taxeringsbeslut.

Första stycket 3 har justerats med hänsyn till att regler om uppgiftsplikt inte enbart finns i LSK utan även i andra lagar, t. ex. lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv och lagen (1990:663) om ersättningsfonder.

17 och 18 §§

I 18 § *andra stycket* har införts som ett generellt villkor för eftertaxering att beslutet med hänsyn till omständigheterna inte framstår som uppenbart oskäligt. Bestämmelsen i 17 § *andra stycket*, som enbart tog sikte på följdändring i taxeringsbeslut avseende annan skattskyldig genom eftertaxering, har därför slopats. Motiven till förslaget framgår av avsnitt 2.10.

5 kap.

1 §

I *första stycket* har en ändring motsvarande den i 4 kap. 16 § *första stycket 1* gjorts. Skattetillägg kan således komma i fråga även när en oriktig uppgift lämnats till t. ex. en taxeringsrevisor i samband med taxeringsrevision. En förutsättning är att den oriktiga uppgiften lämnats skriftligen och att den, om den följts, medfört att skatt påförts med för lågt belopp eller att underskott i förvärvskällan bestäms för högt. Vidare har det sista ledet i *andra mening* tagits bort. För att en oriktig uppgift i mål om taxering skall medföra skattetillägg krävs att uppgiften prövats i sak (se avsnitt 2.7).

Skattetillägg skall kunna tas ut vid brister i uppgiftslämnandet, inte bara vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen, utan vid taxering avseende de skatter som räknas upp i 1 kap. 1 § med undantag för skogsvårdsavgift. *Andra stycket* har ändrats i enlighet härmed.

Skattetillägg vad gäller mervärdeskatt enligt ML kan komma ifråga om den oriktiga uppgiften, om den hade godtagits, skulle ha medfört att skatt inte skulle ha påförts den skattskyldige eller om uppgiften hade medfört att skatt felaktigt tillgodoräknats honom (jfr 64 a § ML). Den senare situationen har inte kommit till uttryck i TL, trots att samma förutsättningar för skattetillägg bör gälla oavsett på vilket sätt den skattskyldige redovisar sin mervärdeskatt. Stycket har därför justerats så att skattetillägg kan komma i fråga när mervärdeskatt felaktigt tillgodoräknats den skattskyldige.

I andra stycket har också ett tillägg gjorts som reglerar på vilket underlag skattetillägg skall utgå när oriktig uppgift lämnats till ledning för beslut om underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller i inkomstslaget tjänst (se avsnitt 2.5). Vad gäller hobbyverksamhet, som i och för sig beskattas i inkomstslaget tjänst, skall aldrig något underskott fastställas eftersom avdrag för kostnader inte får göras med högre belopp än intäkterna. Avdrag medges i sådan verksamhet endast för kostnader under beskattningsåret och kostnader under året före beskattningsåret i den mån de överstiger det årets intäkter (33 § 1 mom. KL). Underlaget för skattetillägg beräknas i sådana fall enligt första meningen på den undandragna skatten.

Utnyttjas ett underskott samma år det uppstått enligt reglerna i 33 § 3 mom. KL, 25 § 11 mom. eller 26 § 9 mom. SIL beräknas också underlaget för skattetillägg i anledning av oriktig uppgift som lämnats angående underskottet enligt första meningen.

Skulle den oriktiga uppgiften, om den hade godtagits, ha medfört sådant underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret, skall skattetillägget beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften medfört. Till den del rättelsen av den oriktiga uppgiften medfört att skatt påförts skall skattetillägg beräknas på ett underlag som utgörs av undandragen skatt.

Antag exempelvis att den skattskyldige i sin självdeklaration redovisat ett underskott i förvärvskällan på 100 000 kr. Den skattskyldige har underlåtit att redovisa betydande intäkter. Skattemyndigheten fastställer, efter rättelse av de oriktiga uppgifterna, inkomsten av förvärvskällan till 30 000 kr. Skattetillägg skall då utgå på två underlag; dels på grund av rättelsen av underskottet på ett underlag om 25 % av 100 000, dvs. 25 000, dels på ett underlag som utgörs av den skatt som påförs på 30 000 kr. efter avdrag för grundavdrag.

Bestämmelsen reglerar således endast hur underlaget för skattetillägg skall beräknas i underskottsfallen. I övrigt gäller de vanliga reglerna. Så skall t. ex. avgiftsberäkning ske efter 20 % om de förutsättningar som anges i tredje stycket föreligger. Självfallet är eftergiftsreglerna tillämpliga också när en oriktig uppgift lämnats i en förvärvskälla som visar underskott.

Tredje stycket reglerar de fall när skattetillägg utgår med 20 eller, vad gäller mervärdeskatt, 10 %.

En viss utvidgning av vad som skall anses utgöra normalt tillgängligt kontrollmaterial har skett. Meddelanden från annan skattemyndighet undantas inte längre från vad som kan anses vara normalt tillgängligt kontrollmaterial. Ändringen innebär inte att ett meddelande från annan skattemyndighet avscende t. ex. en kontrollaktion skall innefattas i vad som anses vara normalt tillgängligt kontrollmaterial (se avsnitt 2.3.1).

Den lägre uttagsnivån skall också tillämpas när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämställd fråga (se avsnitt 2.3.2). Genom uttrycksättet "periodisering eller därmed jämställd fråga" understryks att bestämmelsen är tillämplig inte enbart när det är fråga om fel som i redovisningsteknisk mening anses vara periodiseringsfel utan också i andra fall som i avgiftshänseende bör jämföras med periodiseringsfel.

Till periodiseringsfel hänförs först och främst fel som i redovisningsteknisk mening är periodiseringsfel, t. ex. oriktiga uppgifter avscende utgående balansposter. Till periodiseringsfel i bestämmelsens mening hänförs också de fall där ett endast intäkts- eller kostnadsbelopp hänförs till fel beskattningsår men där rättelse skett ett senare beskattningsår. Den lägre uttagsnivån bör i princip tillämpas i alla de fall felaktigheten upptäcks på

så sent stadium att man kan kontrollera att en utelämnad intäkt har deklarerats följande beskattningsår eller att dubbelavdrag inte skett.

En oriktig uppgift bör kunna anses vara ett periodiseringsfel också i vissa fall när felaktigheten upptäcks så tidigt att man inte vet hur den skulle ha behandlats av den skattskyldige nästa år. En förutsättning måste då vara att en felbedömning av rätt beskattningsår kan ha gjorts därför att det är fråga om en utgifts- eller inkomstpost som ligger i anslutning till beskattningsårets utgång e. d. Vidare måste det med hänsyn till omständigheterna i ärendet vara sannolikt att rättelse skulle ha skett följande beskattningsår. En sådan bedömning kan många gånger grunda sig på objektivt konstaterbara fakta, t. ex. tillförlitligheten av den skattskyldiges bokföring. Särskild vikt bör därvid fästas vid om de rutiner som tillämpas vid bokföringen utgör en rimlig garanti för en korrekt redovisning. En omständighet som i sig bör vara tillräcklig för antagandet att en utelämnad intäktspost kommer att redovisas ett följande beskattningsår är att beloppet redan innan skattemyndigheten aktualiserade frågan är bokfört i räkenskaperna.

I fråga om en skattskyldig som har att redovisa enligt kontantprincipen bör bedömningen av om den lägre uttagsprocenten är tillämplig delvis kunna göras på motsvarande sätt. Kan man inte konstatera att en utelämnad intäkt har tagits upp till beskattning nästkommande år eller att en utgift inte blivit föremål för dubbelavdrag måste en grundläggande förutsättning vara att det är fråga om utgifter eller inkomster i anslutning till årsskiftet eller att omständigheterna av annan anledning är sådana att den skattskyldige kan ha misstagit sig angående rätt beskattningsår. En sådan bedömning får främst baseras på vad som kommer fram vid skriftväxling med den skattskyldige. Den skattskyldige måste kunna ge någon rimlig förklaring till sin försummelse, t. ex. att det beträffande en utelämnad inkomst rör sig om förskottsbetalning för arbete som skall utföras följande år och att han därför trodde att beloppet skulle redovisas vid taxeringen för det senare året. Det bör betonas att vad som sagts nu gäller endast den som redovisar enligt kontantprincipen.

Avsikten är inte att de nya bestämmelserna skall medföra någon ändring av praxis i fråga om eftergift i ursäktliga fall av periodiseringsfel.

Huruvida det är fråga om ett periodiseringsfel eller inte framgår inte alltid av handlingarna i ärendet. Skattemyndigheten bör inte vara skyldig att undersöka om förutsättningar föreligger för att tillämpa den lägre procentsatsen om inte något i ärendet antyder att så kan vara fallet.

2 §

Avviker skattemyndigheten från en självdeklaration genom att skönstaxera en förvärvskälla med ett deklarerat underskott skall skattetillägg enligt *första stycket* beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den skönsrättsliga minskningen av underskottet. Innebär skönstaxeringen att den skattskyldige påförs en positiv inkomst av förvärvskällan beräknas skattetillägg på den delen på ett annat underlag, nämligen på den undandragna skatten.

I *andra stycket* regleras när den skattskyldige sköntaxeras i avsaknad av självdeklaration. Underskott i förvärvskälla i näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret "rullas" framåt. Har för föregående taxeringsår ett underskott fastställts för den skattskyldige har skattemyndigheten att utgå från detta vid sköntaxeringen när inkomsten av förvärvskällan skall beräknas om den skattskyldige inte lämnat något ytterligare skriftligt material till ledning för taxeringen. Sköntaxeringen kommer då att innebära att det vid det tidigare taxeringsåret fastställda underskottet

”konsumeras” helt eller delvis. Skattetillägget skall då utgå på en fjärdedel av minskningen av underskottet som sköntaxeringen medfört. Har den skattskyldige lämnat skriftliga uppgifter till ledning för taxeringen av förvärvskällan — t. ex. i form av en ej undertecknad självdeklaration — och medför sköntaxeringen att det redovisade underskottet minskar, skall skattetillägget beräknas på en fjärdedel av den minskning av det redovisade underskottet som sköntaxeringen medfört.

2 a §

Paragrafen reglerar hur underlaget för skattetillägg skall bestämmas i kvittningssituationer. Den s. k. nettokvittningen föreslås slopad (avsnitt 2.4). Vid bestämmandet av underlaget för skattetillägg skall enbart s. k. oäkta kvittningar, dvs. invändningar som har ett direkt samband med den fråga som föranlett skattetillägget, beaktas. Bedömningen av vad som är en oäkta kvittning i skattetillägghänseende följer de allmänna principerna inom skatteprocessen.

4 §

Första och andra styckena har redigerats om och bildar ett nytt första stycke. Enligt första stycket 2 skall skattetillägg inte tas ut vid rättelse av en oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital som rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande och som varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång taxeringsåret. Bestämmelsen infördes i samband med den förenklade självdeklarationen. Motivet var att en taxering grundad på en förenklad självdeklaration kunde bli felaktig utan att den skattskyldige eller den som lämnat kontrolluppgift varit försumlig till den del den skattskyldige enbart intygar att de kontrolluppgifter han fått är riktiga. Bestämmelsen har genom den ändrade indelning i inkomstslag som skett genom skattereformen fått ett vidare och ej avsett innehåll. Avsikten med bestämmelsen är inte att från sanktion undanta uppgifter som i och för sig framgår av kontrolluppgifter som lämnas utan föreläggande men där också den skattskyldige själv har att redovisa uppgifterna. Oriktig uppgift som kan rättas med ledning av kontrolluppgift enligt 3 kap. 44 eller 45 § LSK bör inte helt undgå skattetillägg. Genom det nya andra stycket gäller inte undantaget från påförande av skattetillägg när rättelse gjorts eller kunnat göras med ledning av sådan kontrolluppgift. Skattetillägg skall då enligt 1 § tredje stycket tas ut med 20% när kontrolluppgiften varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång.

5 §

Enligt *första stycket* skall förseningsavgift påföras inte bara i det fall den deklarationsskyldige inte har kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid, utan också när han visserligen har lämnat en självdeklaration men den har så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering. Bristfälligheterna skall vara grava och uppenbara för att förseningsavgift skall komma i fråga. Så kan t. ex. vara fallet när en deklaration avseende näringsverksamhet saknar utdrag ur räkenskaperna eller när deklarationen bara innehåller någon enstaka beloppsmässig uppgift och en upplysning om att deklarationen skall kompletteras senare. Däremot kan inte den omständigheten att revisionsberättelse sak-

nas eller att den skattskyldige inte lämnat tillräckliga uppgifter för att skattemyndigheten skall kunna bedöma det berättigade i ett yrkat avdrag anses vara sådana brister som medför att förseningsavgift skall utgå. Motiven till förslaget har utvecklats i avsnitt 2.8.

Andra stycket har justerats så att förhöjd förseningsavgift kan tas ut om bristerna består den 1 augusti taxeringsåret.

Ändringen i *femte stycket* motiveras av förslaget att förseningsavgift skall kunna utgå när särskild uppgift enligt 2 kap. 26 § LSK inte kommit in inom föreskriven tid (se avsnitt 2.8). Stycket har också justerats i redaktionellt avseende.

6 §

En ny eftergiftsgrund har införts. Särskild avgift skall efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut avgiften (se avsnitt 2.9).

11 §

Genom slopandet av nettokvittningen kan enbart en ändring i ett taxeringsbeslut avseende en fråga som föranlett skattetillägg påverka beslutet om skattetillägg (se avsnitt 2.4). Paragrafen har justerats i anledning därav.

13 §

Paragrafen har ändrats bl. a. i anledning av förslaget att skattetillägg skall kunna utgå även i det fall en förvärvskälla visar underskott. *Andra stycket* reglerar hur underlaget för skattetillägg på undandragen skatt vid taxering till statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst skall räknas ut när tillägg skall påföras på mer än ett sanktionsgrundande belopp och efter olika uttagsprocent.

Av *tredje stycket* framgår att andra stycket skall tillämpas även i andra fall när skattetillägg på undandragen skatt skall påföras efter skilda procentsatser. En sådan beräkning har betydelse för storleken av ett skattetillägg på undandragen skatt t. ex. när det är fråga om en skatt som i olika skikt utgår med skilda procentsatser och när reglerna om begränsning av skatt träder in. Vid beräkning av skattetillägg på minskning av underskott i förvärvskälla skall underlaget vid tillämpning av de skilda procentsatserna fördelas efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

I det nya *fjärde stycket* regleras de fall där skattetillägg skall tas ut såväl på ett underlag som utgörs av undandragen skatt som på ett underlag som utgörs av minskning av underskott. Beräkningen görs då på underlagen var för sig.

Övergångsbestämmelserna

Lagen tillämpas första gången vid 1992 års taxering. Bestämmelsen i 4 kap. 18 § andra stycket, som innebär att eftertaxering inte skall ske om ett beslut skulle framstå som uppenbart oskäligt, och den nya eftergiftsgrunden i 5 kap. 6 § tillämpas dock redan vid 1991 års taxering.

2 kap.

20 §

Den som har inkomst av näringsverksamhet skall enligt 19 § i sin självdeklaration för varje förvärvskälla från bokföringen lämna uppgifter om bl. a. intäkter, kostnader, bokslutsdispositioner m. m. Bostadsföreningar, bostadsaktiebolag, allmännyttiga bostadsföretag m. fl. skall enligt 2 § 7 mom. SIL schablonbeskattas genom att som intäkt av fastigheten tas upp 3 % av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret. Avdrag får endast göras för ränta på lånat i fastigheten nedlagt kapital, tomträttsavgäld och liknande. Det är därför inte nödvändigt att alla de uppgifter som avses i 19 § lämnas utan det räcker med de uppgifter som behövs för att beräkna schabloninkomsten. Den som skall schablonbeskattas enligt 2 § 7 mom. SIL skall därför inte vara skyldig att lämna standardiserade räkenskapsutdrag vad gäller fastighetsinnehavet (se avsnitt 6.2).

23 §

En arbetsgivare som har avsatt medel till pensionsstiftelse eller personalstiftelse blir enligt det nya *andra stycket* skyldig att lämna uppgift om namn och organisationsnummer på stiftelsen (se avsnitt 6.1).

25 §

Handelsbolag och rederi för registreringspliktigt fartyg skall enligt nuvarande regler till ledning för delägars taxering för varje förvärvskälla lämna standardiserade räkenskapsutdrag enligt 19 § samt uppgift om delägars andel av bolagets eller rederiets inkomst och värdet av hans andel eller lott i bolaget eller rederiet. Delägare är dessutom skattskyldig för avkastningsskatt och särskild löneskatt på pensionskostnader. Uppgift skall därför också lämnas om delägars andel av skatteunderlag enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel och lagen om särskild löneskatt på pensionskostnader. Dödsbo, som vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen skall behandlas som handelsbolag, skall lämna motsvarande uppgifter.

26 §

I *första stycket* har redaktionella ändringar gjorts.

Andra stycket har fått en annorlunda utformning än förslaget i lagrådsremissen. I punkt 1 har uppgiftsskyldigheten för pensionsstiftelser slopats. Pensionsstiftelser är skattskyldiga till avkastningsskatt och skall lämna allmän självdeklaration. Förutom personalstiftelser som avses i 7 § 4 mom. SIL bör även stiftelse som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål som anges i 7 § 4 mom. SIL vara skyldig att lämna särskild uppgift. Uppgifter enligt 26 § är nödvändiga för att kunna bedöma om skattskyldighet föreligger.

I nya punkt 3 har ett tillägg gjorts i anledning av en ändring av 7 § 6 mom. SIL (SFS 1991: 181). Även stiftelse som främjar nordiskt samarbete skall lämna särskild uppgift. Punkt 6 har slopats på grund av den ändrade lagstiftningen i SIL.

Av det nya *femte stycket* framgår att stiftelse eller förening som är

skyldig att lämna självdeklaration skall foga den särskilda uppgiften till deklARATIONEN (se avsnitt 2.8).

Prop. 1991/92: 43

3 kap

60 §

Enligt 54 § 1 mom. sista stycket UBL skall avdragen preliminär skatt på räntor och utdelningar redovisas under utbetalarens person- eller organisationsnummer. S. k. särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. andra stycket UBL får inte användas i sådana fall. Det är nödvändigt att kontrolluppgifter och sammandrag av kontrolluppgifter registreras under samma identitet. I förevarande paragraf har därför tagits in ett undantag från skyldigheten att använda det särskilda redovisningsnumret vad gäller sammandrag av kontrolluppgifter avseende räntor, utdelningar och betalningar till och från utlandet. Därmed uppnås samstämmighet mellan de olika reglerna.

4 kap.

8 §

Ändringen i *första stycket* innebär att bötesstraffet slopas när handelsbolag, rederi eller dödsbo som taxeras som handelsbolag underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 2 kap. 25 § LSK.

10.3 Lagen om ändring i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter

4 kap.

9 §

Första stycket punkt 2 slopas eftersom förseningsavgift skall kunna tas ut om inte särskild uppgift kommer in i rätt tid (se avsnitt 2.8). Skattetilllägg kan komma i fråga om oriktig uppgift lämnas.

10.4 Lagen om mervärdeskatt

38 §

Se kommentaren till 4 kap. 16 § TL.

64 a §

I *första stycket* har en ändring gjorts motsvarande den i 38 §. Skattetilllägg kan komma i fråga även i det fall en oriktig uppgift inte lämnas i direkt anslutning till ett beskattningsbeslut utan under utredningen (se avsnitt 2.6). Vidare har möjligheten att påföra skattetilllägg vid oriktig uppgift i domstol slopats i de fall den oriktiga uppgiften inte prövats i sak (avsnitt 2.7).

Enligt det nya *andra stycket* skall skattetilllägg tas ut med 10% när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförlig fråga. Vad som bör omfattas av bestämmelsen har vad gäller taxering utvecklats i avsnitt 2.3.2 och i kommentaren till 5 kap. 1 § TL. Motsvarande synpunkter kan anläggas på oriktiga uppgifter som rör periodisering eller motsvarande vid redovisning av mervärdeskatt.

Tredje och fjärde styckena har justerats i anledning av det nya andra stycket. Sker skönsuppskattning skall, till den del uppskattningen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige, skattetillägg utgå enligt första eller andra stycket, dvs. den lägre procentsatsen kan bli tillämplig i ett sådant fall.

Det nya *femte stycket* reglerar hur underlaget för skattetillägg skall bestämmas sedan nettokvittningen avskaffats (se avsnitt 2.4).

64 f §

I *första stycket* har en ny eftergiftsgrund införts. Eftergift får medges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den särskilda avgiften (se avsnitt 2.9).

Den särskilda eftergiftsregeln för s. k. räkenskapsfel i *andra stycket* har slopats. Detta innebär inte någon förändring i sak eftersom de allmänna eftergiftsreglerna i första stycket är tillämpliga på de situationer som avses (se prop. 1977/78:136 s. 222).

64 h §

Ändringen föranleds av att nettokvittningen föreslås slopad (se avsnitt 2.4).

10.5 Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter

4 kap.

7 §

Se kommentaren till 4 kap. 16 § TL.

7 kap.

1 §

I *första stycket* har ändrats i två avseenden. Ändringen i första meningen innebär att en oriktig uppgift som lämnas t. ex. vid en skatterevision och som, om den godtagits, skulle ha medfört för låg skatt kan föranleda skattetillägg (se avsnitt 2.6). Ändringen i andra meningen innebär att en oriktig uppgift i domstol måste ha tagits upp till prövning för att skattetillägg skall utgå (se avsnitt 2.7).

I det nya *andra stycket* har införts en bestämmelse om en lägre uttagsprocent i de fall den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförbar fråga. Vilka situationer som bör omfattas av bestämmelsen har utvecklat i avsnitt 2.3.2 och i författningskommentaren till 5 kap. 1 § TL.

Tredje och fjärde styckena har justerats i anledning av det nyinförda andra stycket.

Av det nya *femte stycket* framgår hur underlaget för beräkning av skattetillägg skall bestämmas sedan nettokvittningen slopats (se avsnitt 2.4). Hänsyn skall endast tas till invändningar rörande den fråga som föranlett skattetillägget.

6 §

I *första stycket* har en ny grund för eftergift av skattetillägg och förseningsavgift införts. Skattetillägg och förseningsavgift skall efterges om det

framstår som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget eller avgiften (se avsnitt 2.9).

Prop. 1991/92: 43

8 §

Ändringen föranleds av att nettokvittningen slopas (se avsnitt 2.4).

10.6 Lagen om uppörd av socialavgifter från arbetsgivare

3 §

Av det nya *tredje stycket* framgår att beslutsbehörigheten kan flyttas mellan skattemyndigheterna. En motsvarighet till bestämmelsen har införts i 2 a § tredje stycket UBL. En förutsättning för överflyttning är – i likhet med vad som gäller överflyttning av behörigheten att fatta beslut i taxeringsärende – att den myndighet dit beslutsbehörigheten flyttas medger det och att det kan ske utan avsevärd olägenhet för arbetsgivaren. En överflyttning som sker i syfte att samordna beslut avseende olika uppördsperioder kan normalt inte anses innebära avsevärd olägenhet för arbetsgivaren.

9 §

Ändringen har gjorts för att få överensstämmelse med terminologin i den nya kommunallagen (1991:900).

38 §

Ändringen i *första stycket* första meningen har kommenterats i avsnitt 2.6. I stycket har också ett tillägg gjorts för att göra det möjligt att påföra avgiftstillägg vid oriktig uppgift i mål om avgift (se avsnitt 2.7). För att en oriktig uppgift skall kunna föranleda avgiftstillägg krävs att den lämnats skriftligen. Detta gäller även oriktig uppgift som lämnas i ett mål om avgift.

Av det nya *andra stycket* framgår de fall i vilka avgiftstillägg skall tas ut efter en lägre uttagsprocent. I punkt 1 har efter mönster från TL införts en regel om lägre tillägg när den oriktiga uppgiften kunnat rättas med ledning av normalt tillgängligt kontrollmaterial (se avsnitt 2.3.1).

Enligt punkt 2 skall skattstillägg tas ut efter en lägre uttagsnivå när den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämförbar fråga. Motiven till regeln har utvecklats i avsnitt 2.3.2.

40 a §

Paragrafen, som är ny, motiveras av att nettokvittningen slopas (se avsnitt 2.4). Underlaget för avgiftstillägg skall beräknas med hänsyn tagen endast till invändningar rörande den fråga som föranlett tillägget.

43 §

I *första stycket* har en ny eftergiftsgrund införts. Eftergift av avgiftstillägg skall ske om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget (se avsnitt 2.9).

47 §

Nettokvittningen har slopats även på avgiftsområdet (avsnitt 2.4). För att ett ändrat beslut om arbetsgivaravgift skall påverka avgiftstilläggsbeslut krävs att ändringen avser den fråga som föranlett tillägget. Vidare har en ändring gjorts så att det framgår att det är skattemyndigheten som skall besluta om ändringen.

60 §

Ändringen har kommenterats i avsnitt 2.6.

61 och 62 §§

Bestämmelsen i 61 § andra stycket har slopats och ersatts av ett generellt stadgande i 62 § tredje stycket att efterprövning inte får ske om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt (se avsnitt 2.10).

10.7 Uppbördslagen

2 a §

I paragrafens *två första stycken* har bestämmelserna om beslutsbehörighet, som varit spridda över ett stort antal stadganden, förts samman för att ge en enklare och mer överskådlig reglering.

I *tredje stycket* har införts en bestämmelse som möjliggör överflyttning av beslutsbehörigheten mellan skattemyndigheter (se avsnitt 5.2). Bestämmelsen har motsvarigheter i 2 kap. 2 § tredje stycket TL och 41 § andra stycket ML. När behörigheten att fatta taxeringsbeslut avseende en viss skattskyldig överförs till en annan skattemyndighet finns det i regel skäl att också överföra beslutsbehörigheten i de uppbördsärenden som har samband med taxeringsärendet (jfr prop. 1989/90:74 s. 282). En överföring av beslutsbehörigheten kan ske endast om den mottagande myndigheten medger det och det kan ske utan avsevärd olägenhet för den skattskyldige. En överflyttning av beslutsbehörigheten för att samordna beslut avseende flera år torde regelmässigt underlätta för den skattskyldige som därigenom endast behöver ha kontakter med en skattemyndighet i stället för flera. En avsevärd olägenhet för den skattskyldige kan däremot tänkas uppkomma om beslutsbehörigheten flyttas över till en skattemyndighet som den skattskyldige inte har eller har haft någon anknytning till. En regel om överflyttning av beslutsbehörighet föreslås också i 3 § USAL.

5 §

Ändringen har gjorts för att få överensstämmelse med terminologin i den nya kommunallagen (1991:900).

11 §

Nuvarande bemyndigande i *andra stycket* för RSV att besluta om kostnadsavdrag vid beräkning av den preliminära skatten har slopats eftersom det strider mot nu gällande grundlagsbestämmelser.

Enligt *tredje stycket*, som är nytt, får skattemyndigheten efter ansökan besluta att arbetsgivare vid beräkning av preliminär A-skatt inte skall ta hänsyn till förmån av fri hemresa eller ersättning för kostnad för hemresa

med allmänna kommunikationer, under förutsättning att beloppet inte överstiger avdragsgillt belopp enligt bestämmelserna i KL (se avsnitt 5.1). Prop. 1991/92:43

22 §

Andra stycket har slopats i anledning av att en generell bestämmelse om beslutsbehörighet införts i 2 a §.

27 § 3 mom.

Ändringen i *första stycket* innebär att fyllnadsinbetalning av preliminär skatt kan ske t. o. m. den 18 februari året efter inkomståret utan att någon kvarskatteavgift tas ut.

27 a §

I nya 2 a § regleras generellt vilken skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt UBL. Bestämmelserna gäller även beslut om nedsättning av kvarskatteavgift. Regleringen av behörig skattemyndighet i första stycket är därför onödig och har slopats.

43 § 1 mom.

I *första stycket* har lagts till en bestämmelse som befriar den som betalar ut sådana pensioner och livräntor som avses i 1 § lagen (1990:326) om skatteavdrag i vissa fall från folkpension m. m., dvs. riksförsäkringsverket, att lämna uppgift om skatteavdragets storlek vid varje utbetalning. Uppgift skall lämnas endast om skatteavdragets storlek har förändrats i förhållande till det avdrag som gjordes vid närmast föregående utbetalning.

44 §

Behörig myndighet att fatta beslut om förhandsbesked är den som anges i 2 a § andra stycket oavsett vem som begär förhandsbeskedet. En bestämmelse om detta har tagits in i *andra stycket* av förevarande paragraf.

46 § 1 mom.

Första stycket har slopats till följd av nya 2 a § som generellt reglerar beslutsbehörigheten. I *andra stycket* har enbart en redaktionell ändring gjorts i anledning av att första stycket slopats.

49 § 4 mom.

Enligt tidigare regler skall erlagd ränta återbetalas först sedan domen vunnit laga kraft när domstol bifaller ett överklagande. Skattebeloppet restitueras däremot utan krav på lagakraftvunnen dom. Kravet att domen först skall ha vunnit laga kraft innan anståndsräntan betalas tillbaka medför att särskilda rutiner för bevakning av att detta sker måste upprättas. *Andra stycket* har därför ändrats så att anståndsräntan kan betalas tillbaka tillsammans med det restituerade skattebeloppet.

Första stycket har slopats till följd av att en generell regel om beslutsbehörighet införts i 2 a §.

Enligt *andra stycket* skall ansökan om anstånd enligt 48 § 2 mom. ges in till skattemyndigheten eller den myndighet som regeringen bestämmer. Bakgrunden till förslaget är att fr. o. m. den 1 januari 1992 skall riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna handha administrationen av familjebidragen till värnpliktiga och andra som tjänstgör inom totalförsvaret (se prop. 1991/92:22). I propositionen föreslås att handläggningen av dessa bidrag regleras i en ny lag, lagen om handläggning av vissa ersättningar till den som tjänstgör inom totalförsvaret. Frågan om i vilken utsträckning kommunerna och civilförvaltningen övergångsvis skall handlägga ansökningar om familjebidrag efter utgången av år 1991 avses bli reglerad i en förordning om familjebidrag. Till vilken myndighet en ansökan om anstånd skall ges in efter utgången av år 1991 bör regleras i uppbördsförordningen (1967:626).

52 §

I *första stycket* har behörighetsreglerna ersatts med en hänvisning till 2a §. Dessutom har ordet landstingskommun bytts ut mot landsting i överensstämmelse med terminologin i den nya kommunallagen (1991:900).

53 § 1 mom.

I *andra stycket* har stadgandet om behörig beslutsmyndighet tagits bort till följd av införandet av den generella beslutsbehörighetsregeln i 2 a §.

54 § 1 mom.

I *första stycket* har införts en hänvisning till 2 a §, i stället för till 52 § och 3 § USAL. Ändringen innebär inte någon ändring i sak. Dessutom har ordet landstingskommun ersatts med landsting i överensstämmelse med terminologin i den nya kommunallagen (1991:900).

68 §

2 mom.

Bestämmelsen om vilken skattemyndighet som beslutar om restitution blir med den nya regeln i 2 a § överflödigt och har slopats.

3 mom.

Ändringarna är av redaktionell natur.

69 § 1 mom.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att den ö-skatteränta som avser sådan överskjutande skatt, som uppkommit på grund av en för stor fyllnadsinbetalning som gjorts senast den 18 februari, kommer att beräknas för samma tid som gäller för sådan preliminär skatt som betalats i föreskriven ordning under uppbördsåret, dvs. för en tid av tolv månader.

Bestämmelserna om behörig myndighet har justerats till följd av att en generell regel om beslutsbehörighet införts i 2 a §.

77 b §

I ett nytt *tredje stycke* har tagits in en behörighetsregel. Den innebär att beslut om en makes ansvar för den andre makens skatt och restavgift enligt bestämmelserna i första och andra styckena skall fattas av skattemyndigheten (se avsnitt 5.2). Vilken skattemyndighet det blir fråga om framgår av bestämmelserna i 2 a §.

86 §

Ändringen innebär att tiden för begäran om omprövning av beslut om s. k. redovisningsanstånd enligt 53 § 2 mom. är två månader från den dag sökanden fick del av beslutet (se avsnitt 5.3). Jfr 98 § UBL samt 53 och 70 §§ USAL.

93 §

I paragrafen föreskrivs som förutsättning för efterprövning att ett beslut med hänsyn till omständigheterna inte får framstå som uppenbart oskäligt (se avsnitt 2.10).

98 §

Överklagande av beslut om s. k. redovisningsanstånd enligt 53 § 2 mom. skall ha kommit in inom två månader från det klaganden fick del av beslutet. Motsvarande begränsning av tidsfristen har införts i 86 § vad gäller omprövning (se avsnitt 5.3).

10.8 Lagen om ändring i tullagen

20 §

Ändringen innebär en justering så att det skall framgå att eftertulltaxering kan komma i fråga om oriktig uppgift lämnats i samband med utredning i tullärende (se avsnitt 2.6).

10.9 Tullagen

83 §

Ändringen innebär att tulltillägg kan komma i fråga när oriktig uppgift lämnats i samband med utredning i tullärende (se avsnitt 2.6).

87 §

I *första stycket* har en ny grund för eftergift införts. Eftergift skall medges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut tillägget eller avgiften (se avsnitt 2.9).

42 §

Ändringen har kommenterats i avsnitt 2.6.

10.11 Kommunal skattelagen

Anvisningarna till 24 §

punkt 1

Ändringen innebär att balanspostkvittning inte längre skall vara utesluten om skattetillägg kan komma i fråga. Se avsnitt 2.4.

Anvisningarna till 41 §

punkt 4

En strikt kontantprincip föreslås gälla vid beräkning av inkomst av tjänst (se avsnitt 3). I anledning därav har de tvingande reglerna om s. k. årsskiftesbetalningar slopats i förevarande anvisningspunkt. Reglerna skall däremot även fortsättningsvis gälla vid beräkning av inkomst av kapital och har därför införts i 3 § 5 mom. SIL. De skall dessutom gälla sådan del av utdelning från förmansföretag och reavinst vid försäljning av aktier i fåmansföretag som skall beskattas som inkomst av tjänst.

Anvisningarna till 46 §

punkt 7

Vid beräkning av inkomst av tjänst har en strikt kontantprincip införts (avsnitt 3). Tidigare regler om rätt beskattningsår skall fortfarande gälla för inkomst av kapital och allmänna avdrag. I anvisningspunkten har därför en hänvisning till bestämmelserna om rätt beskattningsår i SIL införts.

10.12 Lagen om statlig inkomstskatt

3 § 5 mom.

Se kommentaren till förslaget om ändring i punkt 4 av anvisningarna till 41 § KL.

10.13 Lagen om statlig fastighetsskatt

6 §

Ändringen föranleds av att även bestämmelserna om särskilda avgifter i 5 kap. TL skall kunna tillämpas på fastighetsskatt (se avsnitt 2.2).

10.14 Lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel

2 §

Motiven till ändringen framgår av avsnitt 4.

8 §

Genom ändringen blir TLs regler generellt tillämpliga, även bestämmelserna om särskilda avgifter i 5 kap. (se avsnitt 2.2).

10.15 Sekretesslagen

9 kap.

1 §

I *andra stycket* har en justering gjorts med anledning av att det finns skatter, som avses täckas av bestämmelsen, men som knappast omfattas av lydelsen ”skatt på inkomst och förmögenhet”, t. ex. särskild löneskatt på pensionskostnader. Vidare har räckvidden när det gäller skatter förtydligats genom att arvsskatt och gåvoskatt, som inte omfattas av skattesekretessen enligt 9 kap., uttryckligen undantagits.

Den lagstiftning som avses i *tredje stycket punkt 2*, 35 § 3 mom. tredje stycket KL, har genom skattereformen ersatts med en regel i 27 § 4 mom. SIL om att uppskov med beskattningen erhålls då aktier avyttras mot vederlag som uteslutande utgår i form av nyemitterade aktier i det köpande bolaget. För fåmansbolag finns särskilda regler för att säkerställa att arbetsinkomster som sparas i bolaget beskattas likformigt med andra arbetsinkomster. Delägare i fåmansbolag som kan visa att förhållandena är sådana att beskattning inte skall ske i inkomstslaget tjänst kan efter ansökan och särskilt medgivande av skattemyndigheten få uppskov med beskattningen. Sådana beslut bör – i likhet med vad som gällt beslut enligt 35 § 3 mom. KL – omfattas av sekretess. Punkt 2 har därför utformats så att beslut i ärende om medgivande om tillämpning av 27 § 4 mom. SIL är sekretesskyddat. Beslut som meddelats enligt bestämmelserna i 35 § 3 mom. KL skall enligt övergångsbestämmelserna fortfarande vara sekretesskyddade.

Lagen (1967:96) om särskild nyanskaffningsfond har upphävts genom skattereformen (SFS 1990:688). Nuvarande *punkt 3* i tredje stycket har därför slopats. Den upphävda lagen skall dock alltjämt tillämpas vid 1991 och tidigare års taxeringar och i fråga om avsättningar som skett enligt den upphävda lagen även vid senare års taxeringar. Av övergångsbestämmelserna framgår att beslut som meddelats och kan komma att meddelas enligt den upphävda lagen omfattas av sekretess.

Enligt lagen (1978:401) om exportkreditstöd medgavs under vissa förutsättningar avdrag vid taxeringen för kostnad för exportkredit beträffande exportkreditavtal som ingåtts under tiden den 13 april 1978 – den 31 december 1981. Genom lagen upphävdes den tidigare lagen (1973:423) om avdrag vid inkomsttaxeringen avseende kostnad för exportkredit. Den upphävda lagen skall dock alltjämt tillämpas i fråga om tidigare ingångna exportkreditavtal. Beslut i ärende som avses i nuvarande *punkt 4* kommer numera ifråga endast undantagsvis. Punkten har därför slopats. Av övergångsbestämmelserna framgår att beslut i ifrågavarande ärenden även fortsättningsvis är sekretesskyddade.

10.16 Lagen om undantag från vissa bestämmelser i
uppbördslagen (1953:272) m. m.

2 §

Första och andra styckena har justerats i anledning av förslaget att den allmänna löneavgiften skall slopas (prop. 1991/92: 60).

Bestämmelserna i första stycket *punkt 1* har ändrats på det sättet att paragrafens bestämmelser blir tillämpliga även om en uppdragstagare som är fysisk person bedriver skattepliktig verksamhet med så låg omsättning att verksamheten inte skall föranleda registrering till mervärdeskatt. På fakturan skall då i stället för uppdragstagarens registreringsnummer till mervärdeskatt anges hans personnummer.

10.17 Lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

12 §

De nya reglerna i 43 § 1 mom. UBL avses gälla även i fråga om ersättningar som betalas ut till utomlands bosatta. Ändringen i den nu aktuella paragrafen medför en sådan ordning.

21 §

Ändringen föranleds av att de nya reglerna om överflyttning av beslutsbehörighet i 2 a § UBL bör gälla även i fråga om beslut om särskild inkomstskatt.

10.18 Lagen om uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93

I lagen, som avses gälla uppbördsåret 1992/93, görs undantag från nuvarande bestämmelser i 13 § 1 mom. första stycket UBL. De där angivna procentsatserna för uttag av preliminär B-skatt skall ersättas med den som anges i den nu föreslagna lagen. Däremot avses bestämmelserna i momentets övriga stycken gälla även i fråga om den B-skatt som skall tas ut under uppbördsåret 1992/93.

10.19 Skatteregisterlagen

1 §

Paragrafen har justerats främst i anledning av ändrad lagstiftning. Den allmänna löneavgiften föreslås slopad vid utgången av år 1991 (prop. 1991/92:60).

3 §

Definitionen av vad som förstås med skatt utökas med särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

5 och 6 §§

Vad som skall tas in i skattelängd regleras i 12 § taxeringsförordningen (1990:1236). Skattelängden kan sägas vara ett utdrag ur skatteregistret. Vilka uppgifter som skall tas in i skatteregistret bör lämpligen regleras i skatteregisterlagen. Den nuvarande bestämmelsen att i skatteregistret skall anges förhållanden som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd har därför slopats.

De flesta av de uppgifter som antecknas i skattelängd ingår i skatteregistret med stöd av andra bestämmelser i skatteregisterlagen. Enligt 7 § 8 skatteregisterlagen får skatteregistret innehålla beslut om beskattning.

Däri inbegrips enligt den bestämning som görs av begreppet skatt i 2 och 3 §§ skatteregisterlagen taxerings- och debiteringsbeslut och beslut om särskild avgift. Med beslut om beskattning måste också förstås beslut som innebär ändring av tidigare beslut. Skatteregisterlagen bör kompletteras med de uppgifter som skall antecknas i skattelängd och som inte registreras med stöd av andra bestämmelser.

7 §

Första stycket punkt 3 har ändrats i anledning av ny lagstiftning.

Punkt 4 har justerats för att undvika hänvisningar till vad som skall antecknas i skattelängd. Vad som i skatteregisterlagen förstås med beskattning definieras i 2 §.

Ändringen av *punkt 7* föranleds av att den allmänna deklara-tionsblanketten har omarbetats fr. o. m. 1992 års taxering. Sammanställningarna som tidigare funnits på blankettens första sida har slopats.

Genom hänvisningarna till 2 kap. 13 § första stycket 2–4 och andra stycket möjliggörs maskinella summeringskontroller. Under inkomstsidan av inkomst av tjänst innebär inte den föreslagna lagändringen någon utvidgning av möjligheterna att registrera uppgifter i skatteregistret.

Hänvisningen till 2 kap. 13 § andra stycket LSK innebär bl. a. att pensionsgrundande inkomst i större utsträckning än tidigare kan beräknas maskinellt utifrån deklarerade uppgifter. Avdrag under inkomst av tjänst specificeras i högre grad i det nya deklara-tionsformuläret än vad som gjorts tidigare, vilket underlättar maskinell beräkning av pensionsgrundande inkomst.

Vidare ger hänvisningen till 2 kap. 13 § andra stycket LSK möjlighet att registrera justerat ingångsvärde för andel som delägare i ett handelsbolag har. Uppgiften är nödvändig vid framtida realisationsvinstberäkning vid försäljning av andelen. Hänvisningen ger också möjlighet att registrera uppgift avseende kvarstående utdelningsutrymme enligt 3 § 12 mom. SIL för delägare i fåmansföretag. Uppgiften är nödvändig eftersom kvarstående sparad utdelning skall minska sådan utdelning eller realisationsvinst som annars skulle ha tagits upp som intäkt av tjänst. Bestämmelserna om avräkning av sparad utdelning mot utdelning eller realisationsvinst skall tillämpas ex officio av skattemyndigheten.

Punkt 8 har kompletterats i anledning av att hänvisningen till uppgift i skattelängd i *punkt 4* har slopats. Uppgift om anledning till att överskjutande skatt inte helt skall betalas ut med återbetalningskort skall enligt 46 § upp-bördsfö-rordningen antecknas i skattelängd.

De uppgifter som enligt nuvarande *punkt 16* skall registreras omfattas av den nya lydelsen av *punkt 7* och kan därför slopas. Uppgift om antal perioder om trettio dagar för vilka den skattskyldige uppburit inkomst som beskattats enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt registreras enligt nuvarande regler med stöd av regeln att uppgifter som antecknas i skattelängd registreras. Eftersom hänvisningen till skattelängd föreslås slopad krävs en uttrycklig bestämmelse.

Punkt 18 har justerats i anledning av att det redan av *punkt 7* framgår att uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 19 § LSK får registreras.

10 §

Paragrafen har justerats med anledning av dels att uppgifter som för närvarande omfattas av 5 § första stycket 3 och 6 § första stycket 3 i stället skall framgå av 7 § 8, dels att 7 § 16 getts en ny lydelse.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
2. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
3. lag om ändring i lagen (1991:315) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt,
5. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
6. lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,
7. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
8. lag om ändring i lagen (1991:157) om ändring i tullagen (1987:1065),
9. lag om ändring i tullagen (1987:1065),
10. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327),
11. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
12. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
13. lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
14. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
15. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
16. lag om ändring i lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m.,
17. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
18. lag om uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93,
19. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343).

12 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden lagt fram.

Sammanfattning

Förslagen i promemorian berör de skatteadministrativa sanktionsbestämmelserna samt reglerna om eftertaxering, efterbeskattning och efterprövning.

Bestämmelserna om skattetillägg i taxeringslagen föreslås bli tillämpliga på alla de skatter för vilka underlaget fastställs enligt taxeringslagen.

Skatte- och avgiftstillägg föreslås utgå efter en lägre procentsats om den oriktiga uppgiften är att anse som ett periodiseringsfel. På taxeringsområdet föreslås uttagsnivån i sådana fall vara 20 i stället för 40 %. På mervärdeskatte-, punktskatte- och socialavgiftsområdena föreslås att tilläggsuttaget i dessa fall skall begränsas till 10 %, vilket också innebär en halvering av den nuvarande procentsatsen.

En viss uppmjukning föreslås av regeln om att skattetillägg skall utgå efter en lägre procentsats när felaktigheten har rättats eller hade kunnat rättas med hjälp av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt vid taxeringen.

Den s. k. nettokvittningen, dvs. kvittningsmöjligheten mellan olika poster inom en förvärvskälla vid beräkning av underlaget för skattetillägg, föreslås slopad. Fortsättningsvis skall enbart s. k. oäkta kvittning, dvs. kvittning mellan poster som har ett direkt samband med varandra, tillåtas.

Det råder för närvarande osäkerhet om oriktiga uppgifter som t. ex. lämnats till revisor i samband med taxeringsrevision kan medföra eftertaxering och skattetillägg. Denna osäkerhet undanröjs genom att det föreslås att lagtexten skall kompletteras med en uttrycklig regel om att eftertaxering skall kunna ske och skattetillägg påföras när en oriktig uppgift lämnats till ledning för beslut rörande taxeringen. Motsvarande klargörande föreslås även i fråga om mervärdeskatt, punktskatter och sociala avgifter.

I promemorian föreslås också att skattetillägg skall kunna påföras vid oriktiga uppgifter om underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet och i inkomstslaget tjänst. Underlaget för beräkning av skattetillägg föreslås i dessa fall vara 25 % av den oriktiga uppgiftens belopp, vilket med ett skattetillägg på 40 % medför en sanktion på $(40\% \text{ av } 25\% =) 10\%$ av den oriktiga uppgiftens belopp. Om rättelsen av den oriktiga uppgiften medför att förvärvskällan visar överskott skall "vanligt" skattetillägg påföras på den del av rättelsen som medför att skatt utgår.

Förseningsavgift skall kunna påföras när den skattskyldige visserligen lämnat en självdeklaration i rätt tid men den är så ofullständig att den uppenbart inte kan ligga till grund för taxering. Kompletteras inte deklarationen före den 1 augusti taxeringsåret skall förhöjd förseningsavgift kunna tas ut.

Slutligen föreslås att eftertaxering och efterprövning inte får ske om detta skulle framstå som uppenbart oskäligt.

Prop. 1991/92:43
Bilaga 1

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1992 och skall, såvitt gäller ändringarna i taxeringslagen, tillämpas fr. o. m. 1992 års taxering.

Författningsförslag

1 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1990: 324)

Prop. 1991/92: 43
Bilaga 2
Lagrådsremissens
lagförslag
(delar av)*

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)

dels att i 7 kap. 6 § ordet "kyrkobokförd" skall bytas ut mot "folkbokförd",

dels att 1 kap. 3 §, 4 kap. 16–18 §§ samt 5 kap. 1, 2, 4–6, 11 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 5 kap. 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

— — —

— — —

Föreslagen lydelse

5 kap.

2 §

Om avvikelse har skett från en självdeklaration genom skönstaxering, påförs den skattskyldige skattetillägg. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom. Vid beräkningen skall dessutom bestämmelserna i 1 § andra stycket tillämpas. Till den del skönstaxeringen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg tas ut enligt bestämmelserna i 1 §.

Första stycket tillämpas också om skönstaxering har skett på grund av utebliven självdeklaration och självdeklaration inte kommit in trots att föreläggande sänts ut till den skattskyldige. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skul-

Om avvikelse har skett från en självdeklaration genom skönstaxering, påförs den skattskyldige skattetillägg. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom. *Medför skönstaxeringen att sådant underskott i förvärvskälla i inkomstlaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret minskar, skall skattetillägget i stället beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört.* Vid beräkningen skall dessutom bestämmelserna i 1 § andra stycket tillämpas. Till den del skönstaxeringen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg tas ut enligt bestämmelserna i 1 §.

Första stycket tillämpas också om skönstaxering har skett på grund av utebliven självdeklaration och självdeklaration inte kommit in trots att föreläggande sänts ut till den skattskyldige. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skul-

* De här utlämnade delarna av lagrådsremissen är, frånsett några redaktionella ändringar, likalydande med de till propositionen fogade lagförslagen.

Nuvarande lydelse

le ha påförts enligt de skriftliga uppgifter som den skattskyldige kan ha lämnat till ledning för taxeringen.

Föreslagen lydelse

le ha påförts enligt de skriftliga uppgifter som den skattskyldige kan ha lämnat till ledning för taxeringen. *Innefattar skönstaxeringen att ett vid tidigare taxering fastställt underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst utnyttjas helt eller delvis, skall skattetillägg i stället beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört utöver den minskning som skulle ha beslutats enligt de skriftliga uppgifter som den skattskyldige kan ha lämnat till ledning för taxeringen.*

Prop. 1991/92: 43

Bilaga 2

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1990: 325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

dels att i 2 kap. 28 § ordet "landstingskommun" skall bytas ut mot "landsting",

dels att 2 kap. 20, 23, 25 och 26 §§, 3 kap. 60 § samt 4 kap. 8 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

— — —

26 §

Stiftelser eller *föreningar*, som är helt eller delvis *frikallade* från skattskyldighet, skall i fall som anges nedan lämna särskild uppgift om inkomst och förmögenhet, som inte *uppgetts* till beskattning i *självdeklarationen*.

Uppgiftsskyldighet har

1. *pensionsstiftelser* som avses i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,

2. *personalstiftelser* som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall,

3. *stiftelser* som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar,

4. stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att, utan begränsning till en viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd till undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning,

5. *föreningar* som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, samt

6. *föreningar* och *stiftelser*, som avses i 7 § 5 mom. nionde stycket och 6 mom. sjätte stycket lagen om statlig inkomstskatt.

Stiftelse eller *förening*, som är helt eller delvis *frikallad* från skattskyldighet, skall i fall som anges nedan lämna särskild uppgift om inkomst och förmögenhet, som inte *skall tas upp* till beskattning.

Uppgiftsskyldighet har

1. *pensionsstiftelse* som avses i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,

2. *personalstiftelse* som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall,

3. *stiftelse* som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar,

5. *förening* som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, samt

6. *förening* och *stiftelse*, som avses i 7 § 5 mom. nionde stycket och 6 mom. sjätte stycket lagen om statlig inkomstskatt.

Särskild uppgift lämnas på blankett enligt fastställt formulär. Blanketten eller bilaga till denna skall ta upp inkomster och utgifter under räkenskapsår som gått till ända närmast före taxeringsåret, samt tillgångar och skulder

vid räkenskapsårets början och slut. Vidare skall upplysning lämnas om de omständigheter som anses motivera frikallelse från skattskyldighet.

Särskild uppgift lämnas varje år senast den 31 mars i den ordning som anges i 29 § i fråga om självdeklaration, om inte skattemyndigheten efter framställning medger befrielse för viss tid från nämnda skyldighet. Sådant medgivande får återkallas.

Stiftelse eller förening som är skyldig att lämna självdeklaration skall lämna den särskilda uppgiften i deklarationen.

Stiftelsen eller föreningen skall efter föreläggande av skattemyndigheten meddela de ytterligare upplysningar som kan behövas för att bedöma stiftelsens eller föreningens skattskyldighet.

— — —

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928: 370) dels att punkt 1 av anvisningarna till 24 § och punkt 4 av anvisningarna till 41 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en bestämmelse, punkt 7 av anvisningarna till 46 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

— — —

till 41 §

4. I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde. *Vissa intäkter skall dock hänföras till beskattningsåret, ehuru de icke uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter nämnda års utgång. Förutsättningen härför är emellertid, att de intjänats senast under beskattningsåret och uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning före den 15 januari påföljandår. Likaså skall intäkter som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning efter den 15 december året före beskattningsåret hänföras till beskattningsåret om de i sin helhet belöper tidigast på beskattningsåret.*

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit

4. I fråga om inkomst av tjänst gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Har den skattskyldige på grund av sin tjänst fått förvärva värdepapper på förmånliga villkor, tas förmånen upp till beskattning det år förvärvet skedde.

Å andra sidan skall utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit

Nuvarande lydelse

av den skattskyldige bestridda, även om de avser inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta. *På motsvarande sätt som i fråga om intäkter gäller dock även här, att en utgift, som betalats efter den 15 december året före beskattningsåret eller före den 15 januari året efter beskattningsåret, kan vara att hänföra till utgift under beskattningsåret.*

Föreslagen lydelse

av den skattskyldige bestridda, även om de avser inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta.

Prop. 1991/92: 43

Bilaga 2

Lag om ändring i lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m.m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m.m. skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

En sådan småhusägare eller lägenhetsinnehavare som avses i 1 § skall inte betala arbetsgivaravgifter eller allmän löneavgift på ersättningen och är inte skyldig att göra skatteavdrag enligt uppbördslagen (1953:272) på ersättningen, om denna betalats mot en faktura som innehåller uppgift om uppdragstagarens namn och postadress, ersättningens storlek samt

1. mervärdeskattens belopp och uppdragstagarens registreringsnummer till mervärdeskatt eller organisationsnummer eller

1. mervärdeskattens belopp och uppdragstagarens registreringsnummer till mervärdeskatt eller, *om han inte skall vara registrerad, uppdragstagarens personnummer eller organisationsnummer eller*

2. uppgift om att uppdragstagaren är skyldig att betala B-skatt.

I fall som avses i första stycket är uppdragstagaren skyldig att betala egenavgifter på ersättningen enligt lagen (1981:691) om socialavgifter samt avgift enligt 2 § lagen (1982:423) om allmän löneavgift. Vid tillämpningen av bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst och pensionsgrundande inkomst i lagen (1962:381) om allmän försäkring skall ersättningen anses som inkomst av annat förvärvsarbete.

Vad som har sagts i första och andra styckena om arbetsgivaravgifter och andra avgifter gäller inte om parterna har träffat avtal om att ersättningen skall anses som inkomst av anställning och ersättningen uppgår till minst 1000 kronor. I ett sådant fall skall uppdragstagaren anses som arbetstagare och småhusägaren eller lägenhetsinnehavaren som arbetsgivare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas i fråga om ersättning som betalats mot faktura som utställts efter ikraftträdandet.

— — —

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1991-10-25

Närvarande: f. d. regeringsrådet Bengt Hamdahl, justitierådet Hans-Gunnar Solerud, regeringsrådet Anders Swartling.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 24 oktober 1991 har regeringen på hemställan av statsrådet Lundgren beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324), m. m.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Karin Almgren.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Innehåll

Propositionens huvudsakliga innehåll	3
Propositionens lagförslag	5
1 Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)	5
2 Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	12
3 Lag om ändring i lagen (1991:315) om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	16
4 Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt	17
5 Lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter	20
6 Lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare	23
7 Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	26
8 Lag om ändring i lagen (1991:157) om ändring i tullagen (1987:1065)	38
9 Lag om ändring i tullagen (1987:1065)	39
10 Lag om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327)	41
11 Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	42
12 Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	46
13 Lag om ändring i lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt	47
14 Lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	48
15 Lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)	49
16 Lag om ändring i lagen (1983:850) om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen (1953:272) m. m.	51
17 Lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	53
18 Lag om uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93 ..	54
19 Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343)	55
Utdrag ut protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1991 ..	60
1 Inledning	60
2 Särskilda avgifter m. m.	62
2.1 Allmänna utgångspunkter	62
2.2 Tillämpligheten av skattetillägsbestämmelserna i taxeringslagen	63
2.3 Lägre skatte- och avgiftstillägg i vissa fall	64
2.3.1 Normalt tillgängligt kontrollmaterial	64
2.3.2 Periodiseringen	67
2.4 Nettokvittning	70
2.5 Skattetillägg vid underskott	76
2.6 Oriktig uppgift vid revision m. m.	79
2.7 Oriktig uppgift i domstol	81
2.8 Förseningsavgift vid ofullständig deklaration m. m.	82
2.9 Eftergift av skattetillägg m. m.	87
2.10 Eftertaxering m. m.	89
3 Årsskiftesbetalningar	92
4 Skattskyldighet för avkastningsskatt	94
5 Uppbördsfrågor	95
5.1 Skatteavdrag på ersättning för hemresor m. m.	95
5.2 Överflyttning av beslutsbehörighet m. m.	97

5.3	Överklagande av beslut angående redovisningsanstånd	98
5.4	Undantagslagen	99
5.5	Uppgift om skatteavdrag från vissa pensioner och livräntor	99
5.6	Kvarskatteavgift	100
5.7	Preliminär B-skatt för uppbördsåret 1992/93	101
6	Vissa justeringar av uppgiftsskyldigheten	103
6.1	Uppgift om avsättning till pensions- eller personalstiftelse	103
6.2	Undantag från skyldigheten att lämna standardiserade räkenskapsutdrag	104
6.3	Uppgiftsskyldighet för handelsbolag m. fl.	104
7	Skatteregisterlagen	105
8	Budgeteffekter	107
9	Upprättade lagförslag	108
10	Författningskommentarer	108
10.1	Taxeringslagen	109
10.2	Lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter	114
10.3	Lagen om ändring i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter	115
10.4	Lagen om mervärdeskatt	115
10.5	Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter	116
10.6	Lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare	117
10.7	Uppbördslagen	118
10.8	Lagen om ändring i tullagen	121
10.9	Tullagen	121
10.10	Vägrafikskattelagen	122
10.11	Kommunalskattelagen	122
10.12	Lagen om statlig inkomstskatt	122
10.13	Lagen om statlig fastighetsskatt	122
10.14	Lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel	122
10.15	Sekretesslagen	123
10.16	Lagen om undantag från vissa bestämmelser i uppbördslagen m. m.	123
10.17	Lagen om särskild inkomstskatt för utomlandsbosatta	124
10.18	Lagen om uttag av preliminär B-skatt under uppbördsåret 1992/93	124
10.19	Skatteregisterlagen	124
11	Hemställen	126
12	Beslut	126
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Ds 1991:16	127
Bilaga 2	Lagförslag	129
Bilaga 3	Lagrådets yttrande	136